

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

PIK CVII

П'ЯТНИЦЯ, 17 ЛИСТОПАДА 2000

ЧИСЛО 46

VOL. CVII

FRIDAY, NOVEMBER 17, 2000

№. 46

Америка чекає на висліди президентських виборів

Кандидати на посаду Президента США Джордж Буш (зліва) і Ал Гор

ПАРСИППАНІ, Н. Дж. – Вже понад тиждень пройшов від президентських виборів у США, але їх кінцевих результатів усе ще немає і годі з'ясувати, хто ж переможець – кандидат Демократичної партії віце-президент Ал Гор чи кандидат Республіканської партії губернатор Джордж Буш. Ніколи досі в історії США не було такого випадку, щоб країна так довго чекала на остаточний вислід.

Головною причиною цього зволікання є те, що всі голоси на Флориді треба було перерахувати вдруге, оскільки після першого підрахунку різниця голосів між обидвома кандидатами була всього 1,700 голосів на користь Дж. Буша. Виборчий закон Флориди автоматично вимагає перерахування всіх голосів, приблизно шість млн. Після закінчення перерахування голосів минулого четверга, 9 листопада, різниця голосів між кандидатами зменшилась до 327 голосів на користь Дж. Буша.

Згідно з виборчим законом Флориди, коли різниця голосів є такою малою, будь-який кандидат має право вимагати третього ручного перерахування голосів. У п'ятницю, 10 листопада, виборча команда Ал Гора зажадала ручного перерахування кількох тисяч голосів у чотирьох округах, де він

має сильну підтримку і де були нарікання про неправильність голосування.

Впродовж тижня можна було почути нарікання від виборців у деяких округах Флориди, що проєкти бальотів були дещо заплутаними і люди, котрі хотіли голосувати за Ала Гору помилково голосували за іншого кандидата. На відміну від України, де картки голосування мусять бути однаковими для цілої країни, у США кожний штат має право на іншу картку для голосування у виборах. Крім того, деколи машини не можуть правильно розпізнати виборчу картку і тому така картка відкидається. Деякі з цих похибок завважені у виборах на Флориді. Ал Гор сподівається, що уважне ручне перерахування карток голосування усуне деякі нарікання стосовно неправильності голосування. Після автоматичного перерахування А. Гор отримав додаткових 1,400 голосів і тому вірить, що ручне перерахування дасть бажаний для нього вислід.

Офіційні виборчі чинники погоджуються, що ручне перерахування є точнішим, але забирає більше часу, тому у більшості штатів цей засіб дозволений тільки тоді, як різниця в голосах дуже мала.

(Закінчення на стор. 7)

Пів століття шляхетних зусиль

НЬЮ-ЙОРК. – Українському Лікарському Товариству Північної Америки – 50 років. З цієї нагоди відбувся гарний вечір-бенкет у Мангеттені 4 листопада ц. р. Товариство заслужило собі такий високий авторитет у нашій громаді, що цей ювілей є помітною і приємною подією для усіх українців Америки і Канади, а також і для незалежної України, оскільки професійна діяльність наших лікарів була тісно пов'язана зі загальноукраїнською справою і завжди мала виразний патріотичний аспект.

Засновуючи в Нью-Йорку у 1950 році Українське Лікарське Товариство, його ініціатори і активісти заклали ясні і далекосяжні ідеологічні підвалини, на яких ця професійна спілка стала, по-перше, діяльним засобом моральної і матеріальної взаємодопомоги в українському середовищі, а по-друге – важливою ділянкою самоствердження лікарів-українців, здобуття ними професійного і національного авторитету не лише у своїй етнічній громаді, але й серед широкої американської публіки.

Товариство на чолі з першим головою д-ром Романом Осінчуком почало працю п'ятьма відділами, а в 1961 році до нього приєдналися канадські колеги. Відтоді спілка

стала називатися: Українське Лікарське Товариство Північної Америки. Сьогодні в ньому діє 18 відділів, наймолодший, з 1996 року, – на Флориді.

Протягом 50 років Лікарське товариство видало багато наукових книжок, але особливою його заслугою належить визнати науково-громадський журнал „Лікарський вісник“, який почав виходити у 1954 році під рукою д-ра Р. Осінчука. У 1967 році редакцію „ЛВ“ очолив д-р Павло Джуль. Вартість цього видання подвійна – професійна і громадсько-політична, адже протягом 40 років „ЛВ“ був єдиним україномовним медичним журналом у світі, тобто він говорив рідною мовою від імені усієї української медичної науки, яка в Україні тоді русифікувалась, як всі інші наукові ділянки.

У нинішньому році чергове число „ЛВ“ видруковане в Україні.

У 1975 році централь товариства переїхала до Чикаго, де розпочався новий етап активної діяльності. У 1977 році під проводом д-ра Ахіля Хрептовського була створена Світова Федерація Українських Лікарських Товариств (СФУЛТ), а в 1990 році СФУЛТ успішно організував пер-

(Закінчення на стор. 10)

Провідні члени УЛТПА (зліва): голова д-р Роман Гой, д-р Павло Джуль, новообраний голова д-р Ігор Воєвідка

■ ІВАН ПАВЛО II
ЗБИРАЄТЬСЯ В
УКРАЇНУ

Стор. 3

■ ЗУАДК ПЕРШИМ
ДОПОМІГ ШАХТАРЯМ
КРАСНОДОНУ

Стор. 11

■ НА МИКОЛАЇВЩИНІ
ДІТИ СПОЖИВАЛИ...
ОТРУТУ

Стор. 14

■ ЩЕ РАЗ ПРО
„ВЕРХОВИНУ“

Стор. 16

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Л. Лук'яненко знову очолив УРП

КИЇВ. – Левка Лук'яненко знов обрано головою Української республіканської партії. На прес-конференції він повідомив, що на ХІ з'їзді УРП 4 листопада за його кандидатуру віддали голоси 284 делегатів, тоді як за попереднього голову партії Олександра Шандрюка – 233 делегати. За словами Л. Лук'яненка, останнім часом “бажання колишнього керівництва партії й надалі підтримувати Євгена Марчука (на президентських виборах 1999 року УРП підтримувала кандидатуру Є. Марчука), викликала серед партійців невдоволення, що зумовило досить серйозні суперечності всередині партії”. Сьогодні ж, “після нападок Є. Марчука на уряд в особі Віктора Ющенка та Юлії Тимошенко, які зробили чимало позитивного, – сказав новий голова УРП, – така підтримка неможлива”.

Росію непокоять успіхи України на ринку озброєнь

КИЇВ. – Російські аналітичні служби відзначають активізацію зусиль української Державної компанії “Укрспецекспорт” щодо продажу зброї на світовому ринку. Як зазначається в українському тижневику “2000” (від 3 листопада) з посиланням на конфіденційні документи, “підготовлені на ім'я віце-прем'єр-міністра РФ Іллі Клебанова”, особливо непокоять Москву успіхи України на ринках СНД і Близького Сходу. Зокрема видання цитує документ, де вказується, що “Укрспецекспорт” виборов тендер у Литві на обслуговування і ремонт військово-транспортних літаків Ан-26, “запропонувавши найнижчу ціну” у 600 млн. дол. і найбільш тривалий термін гарантійного обслуговування – три роки.

Українські бібліотеки матимуть доступ до Інтернету

КИЇВ. – Уряд США надасть 400 тис. доларів США українським бібліотекам для відкриття в них центрів вільного доступу в Інтернет. Посол США в Україні Карлос Паскваль та координатор американської допомоги в СНД Вільям Тейлор на прес-конференції оголосили про початок конкурсу на участь бібліотек у Бібліотечному проєкті електронного доступу (LEAP). Як повідомив К. Паскваль, грант буде розподілено серед 14 бібліотек з різних міст України. Гранти покриватимуть вартість комп'ютерного обладнання та програмного забезпечення, вартість підключення до Інтернету, видатки на телекомунікацію та підготовку персоналу. Основною метою проєкту є зміцнення ролі бібліотек у наданні Інтернет-послуг населенню України, що, на його думку, також допоможе підтримати вільний і відкритий обмін інформацією в Україні.

„Великий Жовтень” вже не свято

КИЇВ. – Фракція комуністів наприкінці вечірнього засідання залишила залу на знак протесту проти того, що питання про віднов-

лення 7 і 8 листопада як святкових днів не було включено до порядку денного. На пропозицію комуністів Голова Верховної Ради Іван Плющ поставив на голосування питання включення до порядку денного проєкту Закону “Про внесення змін до ст. 73 Кодексу законів про працю України”, яким пропонується відновити 7 і 8 листопада як святкові дні. Оскільки за це питання депутати не проголосували, фракція комуністів на знак протесту залишила залу.

Скільки державних працівників в Україні?

КИЇВ. – Загальна кількість осіб, які працюють у державних службах України, нині становить 240 тис. осіб, що втричі менше, ніж в інших країнах, повідомив після засідання урядового комітету економічного розвитку перший віцепрем'єр-міністр Юрій Єхануров. Він зазначив, що такий державний апарат “дешевий, але дорогий для суспільства, бо не забезпечує усіх необхідних функцій”. Водночас, за словами Ю. Єханурова, з початку проведення в Україні адміністративної реформи державний апарат було зменшено на 16 тис. осіб.

День пам'яті жертв голодомору і політичних репресій

КИЇВ. – Президент Леонід Кучма підписав Указ “Про внесення змін до Указу Президента України від 26 листопада 1998 року”, згідно з яким у четверту суботу листопада відзначатиметься щорічно День пам'яті жертв голодомору і політичних репресій.

Джордж Сорос хвалить результати економічної діяльності України

КИЇВ. – “Надзвичайно вражаючими” вважає результати економічної діяльності України в цьому році президент Інституту відкритого суспільства США Джордж Сорос. Таку думку відомий фінансист і меценат висловив під час зустрічі з Прем'єр-міністром України Віктором Ющенком, з яким обговорив ряд аспектів перебудови української економіки, адміністративної реформи, розвитку малого і середнього бізнесу. Вони розглянули перспективи поглиблення співпраці уряду України і фінансованого Джорджем Соросом фонду “Відродження”, десятиріччя діяльності якого на українській землі відзначалося 7 листопада. В. Ющенко висловив вдячність фондові за технічну допомогу, надану секретаріатові Кабінету Міністрів у реформуванні урядового апарату, ознайомив гостя з концепцією розвитку України і логікою дій уряду, з бюджетним процесом і перебігом українських реформ. Під час розмови велику увагу було приділено розвитку підприємництва і дерегуляції економіки, ідеї створення спеціального аналітичного центру з моніторингу і популяризації на місцях рішень уряду в сфері підприємництва. Джордж Сорос підкреслив важливість взаємодії Президента України, Верховної Ради і Кабінету Міністрів, залучення громадськості

до діяльності виконавчої влади та її повнішого інформування про діяльність уряду. Він висловив занепокоєння спробами певних сил посилити напруженість між гілками влади у зв'язку з дискусією навколо паливно-енергетичного комплексу. В. Ющенко запевнив його, що уряд цю дискусію виграв.

Ухвалено закон щодо авторського права

КИЇВ. – Верховна Рада ухвалила Закон “Про внесення змін до Закону України “Про авторське право і суміжні права”. Закон “Про авторське право і суміжні права” викладається у новій редакції. Зокрема визначаються такі терміни, як виробник, відеограми, ім'я автора, запис, твір, суспільне надбання, твір образотворчого мистецтва тощо. Новий закон визначає повноваження установи у сфері охорони авторського права і суміжних прав, презумпцію авторства. Згідно з законом, авторське право діє протягом всього життя автора і 70 років після його смерті.

Верховна Рада ратифікувала ряд угод зі США та іншими країнами

КИЇВ. – Верховна Рада ратифікувала угоду між урядом України та урядом США щодо здійснення програм та проєктів міжнародної допомоги у військовій сфері. Також парламент ухвалив Закон “Про приєднання до протоколу “Про поправки до Єдиної конвенції про наркотичні засоби 1961 року”; ратифікувала загальну угоду про підтримку проєктів між урядом України, Національним банком України та Експортно-імпортним банком США; ратифікувала приєднання України до поправок до Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озоновий шар; договір між Україною і Соціалістичною Республікою В'єтнам про правову допомогу і правові взаємини у цивільних і кримінальних справах, а також договір між Україною та Республікою Македонією про правову допомогу в цивільних справах.

Президент нагородив переможців параолімпійських ігор

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма нагородив переможців української збірної на Параолімпійських іграх в Сіднеї. Орденом за заслуги 1 ступеня нагороджено Олену Акоюн, яка здобула три срібні медалі з плавання. Ордени за заслуги 2 ступеня отримали чемпіони з плавання Юрій Андрюшин та Олександр Машенко, срібний і бронзовий медаліст з легкої атлетики Ігор Горобнюк та чемпіон і срібний медаліст з легкої атлетики Олександр Ясинювий. Присвоєно почесні звання “Заслужений працівник фізичної культури та спорту України” тренерському складові збірної, “Заслуженого лікаря України” – лікарям збірної Ользі Агесенко та Олегові Чистякову. Делегація збірної України на Параолімпійських іграх складалась з 67 осіб з 12 регіонів України. Вони здобули 3 золоті, 20 срібних і 14 бронзових медалей.

У Німеччині відбудуться дні української культури

КИЇВ. – Від 2 листопада до 3 грудня у Німеччині пройдуть Дні української культури. Як повідомив міністер культури Богдан Ступка, акція проходитиме під патронатом президентів України та Німеччини, що “говорить про велику увагу, яка приділяється розвиткові культурних зв'язків між нашими країнами”. Б. Ступка зазначив, що на сьогодні говорити про реальні спільні культурні проєкти рано, але він сподівається, що ці заходи стануть поштовхом для тісної співпраці у цій сфері. Протягом трьох тижнів у Бонні, Берліні, Мюнхені, Гафсвальді та Регенсбурзі у рамках акції пройдуть вистави театру ім. І. Франка, концерти камерних ансамблів “Київські солісти” та хору “Київ”, ретроспективний показ кінофільмів О. Довженка та виставки українських художників. Раніше такі заходи проходили 1998 року у Баварії, на яких було широко представлено українське театральне мистецтво.

Зустріч В. Литвина з послом США

КИЇВ. – Глава адміністрації Президента України Володимир Литвин зустрівся з послом Сполучених Штатів Америки в Україні Карлосом Пасквалем. Співрозмовники обмінялися думками з приводу широкого кола питань, що стосуються українсько-американських взаємин, перспектив співпраці нашої держави з міжнародними фінансовими організаціями, зокрема Міжнародним валютним фондом і Європейським банком реконструкції і розвитку. В. Литвин ознайомив посла США з особливостями сучасної соціально-політичної ситуації в країні, поінформував його про конкретні рішення Президента України, спрямовані на даліше здійснення адміністративної реформи, впровадження результатів всеукраїнського референдуму за народною ініціативою. Обговорено також комплекс проблем, пов'язаних із закриттям Чорнобильської АЕС.

Японія допомагає українським школам

КИЇВ. – Навчальну літературу та обладнання на суму понад 46 тисяч доларів США отримали 19 вищих та середніх українських навчальних закладів. Як зазначив на церемонії передання літератури в японському дипломатичному представництві у Києві радник Посольства Японії в Україні, заступник глави місії Хідеомі Накадзіма, це невелика, але дуже важлива справа. “Японський фонд”, від якого надходять навчальні посібники, діє з 1993 року, від часу відкриття в Україні Посольства Японії, підкреслив японський дипломат. За його словами, кількість навчальних закладів в Україні, які отримують японську літературу, зростає з кожним роком. За даними Посольства, в Україні діє близько 50 центрів, в яких японську мову вивчають понад 2 тисячі українців.

ДІНАУ, УНІАН

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД

Росія буде потрібна Європі завжди, а Україна – через раз

Аналіз результатів бліц-переговорів президентів Росії й України в Сочі засвідчує, що позиції сторін суттєво не змінилися. Очевидно й те, що здійснення сочинських домовленостей буде нервозним й може породити немало несподіванок. На жаль, майже десять років існування України в режимі „одинокого дрейфу“ не навчили наших державних мужів тонкощів перспективного планування. Але при цьому не варто забувати, що в сусідньому „європейському світі“, куди ми так рвемося, економічне планування й перспективні політичні оцінки з самого початку розраховуються на середньотермінову перспективу, тобто на період до 2020 року. Згідно з прогнозами, в найближчі 20 років очікується серйозне загострення конкуренції за доступ до енергетичних, а особливо тих ресурсів, які не можна поповнити – вугілля, газу й нафти. Світові потреби в енергії, як очікується, до 2020 року зростуть у порівнянні з рівнем споживання 1995 року на 65 відсотків, у тому числі на ті, які не можна поповнити, – на 95 відсотків. При цьому суттєво зростає частка близькосхідної нафти у світовому енергозабезпеченні. Прогнозується, що частка нафти Близького Сходу у світовому споживанні енергоносіїв, які не поповнюються, збільшиться з нинішніх 30 відсотків до катастрофічних 60 відсотків у 2010–2020 роках.

Що стосується європейських потреб в енергії, то вони зростуть до 2020 року на 30 відсотків. При цьому в країнах Західної Європи в цілому залежність від імпорту нафти, в загальному балянсі її споживання, зростає з нинішніх 53 до 85 відсотків, а у відношенні природного газу – з нинішніх 35 до очікуваних 60 відсотків у 2020 році. При цьому всі європейські країни – виробники нафти та газу (Росія, Норвегія, Великобританія, Азербайджан і Польща) розглядаються як частина загального економічного комплексу. Пам'ятаючи про ряд світових енергетичних криз, викликаних політичними процесами на Близькому та Середньому Сході, європейські політики й економісти абсолютно свідомо роблять ставку на більшу інтеграцію Росії в європейську систему енергозабезпечення.

Стабільність поставок в Україну російського газу була гарантована транзитним розташуванням країн. Пропускна потужність газопроводів, які проходять через Україну до Словаччини, Чехії, Німеччини, Болгарії, Югославії й Туреччини, становить близько 140–160 млрд. куб. м. на рік. Щоправда, їхні максимальні можливості, як стверджують, ніколи не використовувалися сповна. З 120–135 млрд. куб. м. природного газу на рік, які „Газпром“ експортував до Європи, 115–120 млрд. куб. м. проходило через Україну. При цьому транзитні платежі „Газпрому“ за транспортування газу через Україну в 90-ті роки становили 25–30 млрд. куб. м. щорічно, що покривало понад третину внутрішнього споживання, яке оцінюється приблизно у 80 млрд. куб. м. на рік. Іншої

транспортної інфраструктури для постачання газу в Європу, окрім порівняно малопотужного газопроводу через Білорусь у Польщу, просто не існувало. Тому, коли Борис Єльцин демонстрував, як він буде перекидати краник з газом в Україну, в Києві цього не дуже боялися. У другій половині 90-их років склалася принципово нова ситуація. По-перше, „Газпром“ зумів закріпитися на європейському ринку і, ставши співвласником „Рургазу“, проник в європейську економічну інфраструктуру. По-друге, європейські компанії зробили принципову ставку на розвиток російського газовидобування (включаючи ділянки в акціонерному капіталі). Без гарантії капіталовкладень „Газпром“ не зміг би планувати прокладання одразу кількох газопроводів (до Скандинавії, Польщі й ФРН, а також Туреччини) загальною потужністю 140 млрд. куб. м. на рік. Інша річ, наскільки затягнеться виконання усіх цих проєктів. Найближчий до завершення транспортний проєкт щодо Польщі й Німеччини.

Оскільки крім основної гілки (Білорусь – Польща – Німеччина – Європейська газорозподільча мережа) він включає й додаткову (Білорусь – Польща – Словаччина до врізки в трубу, яка проходить через Україну). Його виконання практично позбавить Україну вигоди транзитного розташування, більшої частини (близько двох третин) транзитних платежів і взагалі будь-яких шансів зберегти економічну незалежність. На відміну від гілки до Польщі – Німеччини, яка має самостійне значення, друга черга (Білорусь – Польща – Словаччина) має на меті продублювати українську транспортну магістраль. Усе було б не так вже й погано, якби Україна: а) мала кошти для сплати власного енергоспоживання; б) дотримувалася сучасних технічних стандартів енергозбереження; в) мала диференційовані джерела імпорту енергоносіїв. Оскільки нічого цього немає, виникає питання: як довго все це може тривати? Особливо, якщо врахувати, що при внутрішньому валовому продукті (ВВП) приблизно в 25 млрд. доларів (за обмінним курсом гривні) Україна споживає до 80 млрд. куб. м. газу на рік, а Польща (з ВВП близько 140 млрд. доларів) – усього 11,3 млрд. куб. м. на рік. При цьому енергомісткість української продукції, не найдорожчої і не найякіснішої, у 12 разів вища, ніж продукція найрозвиненіших держав світу, які входять до Організації економічного співробітництва й розвитку.

Друге питання – скільки можна чекати на так зване „перекриття труби“ або ж публічні демарші російської сторони і амбіційні економічні проєкти „Газпрому“ – за суттєвої своєю блеф і шантаж? У всій цій газовій історії російські інтереси найбільш завуальовані. Складається враження, що Росія Володимира Путіна прагне активно продовжувати європейську лінію Лео-

Ватикан заперечує вигадку про здоров'я Папи

РИМ. – Ватикан спростував повідомлення німецької газети „Більд“ про те, що Папа Іван Павло II цього Різдва відійде на пенсію. Щоб підкреслити хибність тієї погослови, Ватикан повідомив, що 80-річний Папа в червні має намір відвідати Україну. Чутки про його слабе здоров'я та спричинюваний цим відхід на пенсію нібито в кінці року, ходять уже давно. Речник Ватикану Джоакін Наваро-Валс заявив, що ця остання вістка німецької газети є зовсім „безпідставною“. Однак д-р Наваро не подав будь-яких подробиць подорожі Папи в Україну, хоч можна передбачити, що ця візита Івана Павла II викличе дипломатичні напруження між Ватиканом і Східною Православною Церквою.

Папу в Україну запросив у жовтні Леонід Кучма. Покищо невідомо, з якими провідниками Української Православної Церкви зустрічатиметься Іван Павло II під час цієї поїздки. Велика частина вірних підлягає патріархові Росії Алексієві II, який ніколи не запрошував Папу до Москви. Інша частина належить до Київського Патріархату, котрого Первоієрархом є Патріарх Філарет.

Папа Іван Павло II вже давно мріє про те, щоб ліквідувати розлам між Римо-Католицькою Церквою та східними православними Церквами, який стався 1054 року. Алексій звинувачує Ватикан у намірах навернення православних України, котра має велику кількість католиків східного обряду (греко-католиків) і римо-католиків.

Бажаючи поліпшити взаємини з православним Сходом, Папа у 1999 році поїхав до Румунії, де він молився спільно з православним Патріархом Теоктистом. Однак його відвідини Грузії, пізніше того самого року, не були такими успішними, бо там промосковські керівники, Православної Церкви вітали його холодно і виключно як голову держави та відмовилися від спільних Богослужб. Крім того, 10-денна зустріч минулого вересня в Емітсбургу, Мд., керівників Східної Православної і Католицької Церков також не була успішною щодо церковного зближення Сходу і Заходу.

Коли в Україні Папа Іван Павло II зустріне з провідниками Греко-Католицької та Римо-Католицької Церков, то це може образити провід Української Православної Церкви Київського та Московського Патріархатів і може пошкодити справі взаємин. Так само може пошкодити і допомога Папи українським католикам східного обряду, що мають непорозуміння з Православними Церквами стосовно церковних нерухомих, відібраних в часах СРСР від греко-католиків і переданих Православній Церкві.

Офіційні чинники Ватикану повідомляють, що пляни відвідин Папи в Україну ще не закінчені. „Ми маємо контакт з усіма Православними Церквами, Папа хоче зустрітися з церковними провідниками православних, католиків і інших релігій, а це залежить виключно від їхнього бажання такої зустрічі“.

Чи може Джон Мет'юс говорити від імені історії?

У недільному (12 листопада ц. р.) випуску столичного щоденника „Вашінгтон пост“, на редакційній сторінці, яка має назву „Коло хати“ (Close to Home), автор на ім'я Джон Мет'юс (John Matthews) пише з ентузіазмом про плян мера Лондону, Кена Лівінгстона, який передбачає усунення з вулиць міста пам'ятників „деяким заіржавілим іконам расистського, імперіалістського минулого Британської імперії“. Мет'юс пропонує, щоб Служба національних парків США зробила те саме в американській столиці, усуваючи пам'ятники деяким призабутим генералам американської Громадянської війни, як також пам'ятник, за його словами, „одному – на загальну думку – антисемітському поетові“. Дослівно п. Мет'юс пише: „... Головним кандидатом на усунення є український поет XIX століття Тарас Шевченко, бронзово-гранітний пам'ятник якому стоїть у трикутному пар-

ку на вулиці „П“, між 22-ою і 23-ою вулицями, північний захід (у Вашингтоні). На початку 1960-их років противники спорудження пам'ятника казали, що Шевченко був ідолом советських комуністів, а до того ще й антисемітом та анти-поляком“ (кінець цитати).

Мимоволі п. Мет'юс нагадав часи, коли та сама столична газета „Вашінгтон пост“ була трибуною завзятих ворогів побудови пам'ятника Т. Шевченкові в американській столиці, які зводили брехливі наклепи на українського поета, обзиваючи його лютим антисемітом, шовіністом і ворогом Польщі. Якщо пам'ять не підводить, газета „Вашінгтон пост“ навіть була надрукувала тоді окрему редакційну статтю з категоричним закликом не допустити до спорудження пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні. Sapienti sat – розумному вистачить – каже римська приповідка...

(Закінчення на стор. 18)

РФ

АМЕРИКА І СВІТ

Трагедія в австрійських Альпах

КАПРУН, Австрія. – Учасники рятувально-пошукових операцій в Австрії дістали з гірського тунелю тіла жертв, які загинули внаслідок пожежі у вагончиках гірської залізнички минулої суботи, 12 листопада неподалік Зальцбургу. Речник допомогових служб повідомив, що 66 трупів перенесено до відгалуження тунелю, звідки їх транспортують на поверхню, а відтак до Зальцбургу для розпізнавання. Дістатися до місця катастрофи не було складно, але рятувальники працюють у жакливих умовах, і тому вилучення тіл потриває до тижня. Австрійська поліція заявила, що 162 особи загинули внаслідок пожежі. Серед загиблих – 92 австрійців, 37 німців, 10 японських школярів і вісім американців. Серед жертв – відома лещетарка і чемпіонка світу з „фрістайлу“ Сандра Шміт. На місце трагедії в австрійських Альпах прибув канцлер Австрії Вольфганг Шіссель, який висловив співчуття родинам лещетарів.

Вхід до тунелю, де сталася катастрофа

Головний свідок слідства відкликає свої свідчення

ВАШІНГТОН. – Російська влада повинна негайно звільнити американського громадянина Едмонда Повпа, який перебуває під арештом за звинуваченням у шпигунстві на користь США. Це єдино можливий крок, з огляду на відсутність доказів його вини, стверджує перший заступник державного секретаря США Стровб Талбот. “Це досить просто, я б сказав, очевидно, – сказав він. – Містер Повп – хворий”. “Як нам здається, єдино можливий вихід з цієї ситуації для російського уряду – це негайно звільнити його”, – заявив С. Талбот в інтерв’ю

агентству „Ройтерс“. Тим часом Павел Астахов, адвокат Е. Повпа, повідомив, що головний свідок слідства Анатолій Бабкін забрав свої свідчення проти підзахисного. У своєму листовому зверненні до суду А. Бабкін зазначив, що його свідчення було зроблено під тиском з боку російських спецслужб. Він також додав, що ніколи не зустрічався зі звинуваченим і не відкривав йому жодної таємної інформації.

На Філіппінах – неспокій

МАНІЛА. – Президент Філіппін Джозеф Естрада незабаром опиниться перед судом у сенаті за звинуваченням у хабарництві – після того, як палата представників філіппінського парламенту оголосила йому „імпичмент“. Це повідомив спікер нижньої палати парламенту Мануель Віляр, що відразу спровокувало бурхливу реакцію серед парламентарів. М. Віляр пояснив, що голосування з приводу такого рішення не проводилося, оскільки його підтримали третина депутатів. Дж. Естрада відкидає усі звинувачення, а кореспонденти зауважують, що слухання в сенаті можуть затягнутися на декілька місяців.

Ситуація на Близькому Сході залишається напруженою

ВАШІНГТОН. – Ізраїльське радіо повідомило, що в Геброні та Вифлємі знову сталися сутички палестинців з ізраїльськими військовослужбовцями. Крім того, жертвами палестинців стало двоє ізраїльських військовослужбовців, цивільний шофер і одна жінка. За півтора місяці конфлікту загинуло понад 200 осіб – в основному палестинців. Генеральний секретар ООН Кофі Аннан провів переговори у Катарі з провідниками країн-членів Ісламської Конференції в справі ситуації на Близькому Сході. Декотрі учасники цієї організації закликали запровадити політичні та економічні санкції проти Ізраїлю. Прем’єр-міністр Ізраїлю Єгуд Барак скритикував заклик ісламських держав і, виступаючи після зустрічі з Президентом США Білом Клінтоном, зазначив, що Ізраїль – як і раніше – готовий до мирних переговорів, а дальші конфронтації приведуть лише до загострення ситуації та до нових жертв.

Вирішили не збільшувати видобутку нафти

ВІДЕНЬ, Австрія. – Країни ОПЕК ухвалили зберегти видобуток нафти на теперішньому рівні до січня наступного року. Ціна на нафту тепер утричі більша від цін дворічної давности, але країни ОПЕК відмовилися збільшувати видобуток цієї сировини, оскільки впродовж цього року це робилося чотири рази і, на їхню думку, попит нарешті задовільняється цією пропозицією. Країни-користувачі нафти напо-

лягали на збільшенні виробництва, щоб знизити високі світові ціни, але представники ОПЕК вирішили не змінювати квоти видобутку. Під час зустрічі генеральним секретарем ОПЕК на найближчі три роки було обрано міністра нафти Венесуелі Алі Родрігеса.

Палестинці хочуть, щоб їх захищали міжнародні сили

ВАШІНГТОН. – Палестинська національна адміністрація наполягає на необхідності розташування міжнародних миротворчих сил на Західному березі ріки Йордан і в секторі Гази з метою захисту палестинців від ізраїльської армії. Про це повідомив глава Палестинської самоуправи Ясир Арафат в інтерв’ю американській телекомпанії Сі-Бі-Ес. Він заявив, що закликає міжнародне співтовариство “втрутитися” у події на Близькому Сході, щоб “зупинити криваву бойню”. У той же час лідер палестинців підтвердив, що є прибічником виконання домовленостей, досягнутих у жовтні на зустрічі в єгипетському місті Шарм-еш-Шейху. Судячи з його слів, палестинці готові “чесно і точно” дотримуватися своїх зобов’язань – за умови взаємності з боку Ізраїлю.

Китайські космонавти зможуть невдовзі полетіти у космос

ЧЖУХАЙ, Китай. – Китай прагне до того, щоб на початку наступного століття послати в космос своїх космонавтів. Про це заявив заступник генерального директора китайського космічного науково-технічного об’єднання Ху Хунфу. Перший випробувальний космічний корабель було запущено в Китаї 20 листопада 1999 року. Цьому запуску передували 8 років праці китайських фахівців. Подібні запуски триватимуть доти, доки не стане можливим політ в космос людей. На виправдання такої обережності Ху Хунфу сказав, що до успішного польоту людини в космос у колишньому СРСР було здійснено 5 випробувальних запусків, а у США – 8.

Багдад відновлює рух літаків на внутрішніх лініях країни

БАГДАД, Ірак. – Користуючись активністю закордонних авіаперевізників, які фактично прорвали блокаду Багдадського летовища, Ірак відновив рух літаків на внутрішніх пасажирських авіалініях. Було здійснено перші два літа на південь, до Базри, і на північ, до Мосули. Багдад розцінює це як важливу перемогу над “агресорами, що контролюють небо країни”. До Харкова відлетів український Ан-74, про арешт якого в Ірані повідомляла преса. На ньому повернулися на батьківщину фахівці, які брали участь у 33-ій міжнародній Багдадській виставці.

Що писала „Свобода” про великий голод

Тепер ми щороку вшановуємо в діаспорі і в Україні пам’ять жертв Великого Голоду 1932–33 року. Ось що писала про цю трагедію „Свобода” 31 липня 1933 року:

„Україна вмирає з голоду. З Великої України доходять страшні відомості про голод і вмирання населення.

Львів (Західна Україна) Краєва українська преса подає, що каждо-

го дня приходять з Радянщини відомості про жахливі картини голоду в цілій Україні по тім боці ризького кордону. Листи кривих, краєнів і знайомих з радянської України подають такі жахливі відомості про голод, що в кожного, хто їх читає аж мороз іде поза шкірою. Тимчасом Москва знищивши остаточно економічну силу України й виморюючи голодом населення, почала тепер користаючися тісною дружбою з Польщею, політику культурного нищення України та остаточно знищення навіть зовнішніх ознак відокремленості України від Московщини. Цю політику повного знищення автономії України переводить тепер Постишев. Вже є проєкт поділу України на нові області, які безпосередньо будуть підлягати московському центрові”.

А 22 серпня 1933 року „Свобода” повідомляла: „Большевики

хочуть закрити перед світом голод у Радянщині. Не пускають кореспондентів чужинецьких газет у голодні райони. Хліб у державних крамницях подорожів удвоє.

Москва (СССР). Всі чужинецькі кореспонденти одержали повідомлення від Чека, що вони не можуть нікуди виїздити з Москви на провінцію без спеціального дозволу. Ще раніше один з найкращих американських кореспондентів газети „Крісен Саєнс Монітор” Чемберлейн, хотів відвідати Україну і північний Кавказ, але большевицька влада його туди не пустила. Не зважаючи на те, що комуністична преса в передовицях і спеціальних дописах пише про успіх жнив, у дрібних замітках трапляються відомості, які показують, що влада зі жнивими не може справитися. Ознакою того, як тяжко стоїть справа з харчуванням населення, може бути те,

що без якогонебудь попередження влада відразу збільшила вдвоє ціни на хліб у своїх крамницях. Тепер населення змушене за картками платити 12 копійок за фунт житнього хліба й 32 копійки за фунт пшеничного. Разом з тим комуністична преса старається заперечити всі відомості, які з’являються в заграничній пресі про голод в Росії”.

Ще інша вістка в цій же „Свободі”:

Відень (Австрія). Архиепископ і кардинал Ініцер звернувся до всього світу з закликом пособляти голодному населенню Радянщини, що тепер масово вмирає. В своїй відозві він подає про голод факти, які були згадані у відчиті секретаря наукового конгресу європейських менишин Аменде, а зокрема кардинал спирається на відозву Митрополита Андрея Шептицького та українсько-католицького єпископату.

ТЕМА ТИЖНЯ

Україна і світ пам'ятатимуть Голодомор

Указом Президента України від 26 листопада 1998 року встановлено День пам'яті жертв голодомору, який відзначається 25 листопада.

Великий голод 1932-33 рр. – трагедія українського народу, яка приречена, за підрахунками вчених, близько 8 млн. людей на смерть від голоду. Цей голод був штучно викликаний державою. В Україну були делеговані вищі кремлівські сановники, які, спираючись на військову і участь численних прибічників сталінської політики з числа місцевого населення, провели жорстоке вилучення не тільки усього зібраного збіжжя, а й усіх харчових припасів на селі, арештували велике число селян-годувальників, встановили непрохідні кордони на шляхах до міст, впровадили закон, який передбачав жорстокі кари за розкрадання “соціалістичної власності” – колосків на полі чи відходів сільськогосподарського виробництва. Такі “антидержавні злочини” голодних людей каралися 10 роками виснажливої праці. Для того, щоб селяни не покидали в пошуках харчів щойно організовані колгоспи, була впроваджена система внутрішніх паспортів та інші форми обліку населення і контролю його настроїв. Голод, який поширювався протягом 1932 року, набув найстрашнішої

сили на початку 1933 року.

Метою сталінського голоду було приборкання українських селян, які не хотіли йти до колгоспів, а також перетворення селянства, яке було неприхильне до комуністичного режиму, на рабську масу, з якої пізніше держава черпала ресурси робітничої сили для так званої індустріалізації країни. Одним з передбачень цього пляну стала сувора заборона розповсюдження будь-якої інформації про голод. Навіть приватні розмови з цієї теми вважалися антирадянською пропагандою і жорстоко каралися. Внаслідок цього нові покоління українців вирости, нічого не знаючи про трагедію 1932-33 років. Перші дослідження історії голоду і перші публікації про нього стали можливі тільки на схилі 1980-их років і особливо активно розгорнулися в часі горбачовської “гласності”. Усвідомлення новими поколіннями українців, особливо молодих, страшної правди про суть комуністичної політики на селі сприяли розпадові нелюдської імперії та її ідеологічної надбудови. Неоцінений вклад у дослідження Голодомору і донесення цієї правди до усього світу зробили громадські організації, наукові установи, засоби масової інформації і окремі діячі української діаспори. Вони також сприяли ширенню цих відомостей серед

населення України.

У нинішній Україні проведено чимало заходів на увічнення пам'яті жертв страшного голоду, встановлено пам'ятні знаки, видано пропам'ятні і дослідницькі книжки. Але не можна відродити перервані генетичні лінії, не можна повернути дух селянського підприємництва, який робив Україну житницею усієї Європи. Вже ніколи не буде в Україні того села, яке вмерло в роки більшовицького вторгнення. І у цьому полягає злочин комуністичного режиму, – не менший, ніж вбивство голодом мільйонів селян.

Голод як засіб репресій з боку диктаторів чи загарбників вигаданий не комуністами, він і раніше застосовувався для приборкання непокірних чи здобуття обложених фортець. Але історія не знала ще голоду таких розмірів, та ще й організованого з методичною жорстокістю правителями, які водночас проголошували усьому світові настання небувалого добробуту в колективізованій Україні.

Пам'ятаймо безіменних дітей, вдів, стариків, які померли в люту зиму 1932-33 років. Залишімо у пам'яті людства також вершителей цього злочину, якому не має прощення. Це потрібно не для помсти, яка вже звершилася в історичному пляні, а для того, щоб злочин не повторився.

Георгій Гонгадзе – суміщення несумісного

Георгій Гонгадзе

На тлі безпрецедентних відомчих зусиль у пошуках зниклого журналіста Георгія Гонгадзе слід відзначити не меншу, якщо не більшу, активність в процесі пошуку, у 1994 році, по всій Україні також безвісти зниклого увечері в центрі Києва кандидата в народні депутати України, голови секретаріату Народного Руху України Михайла Бойчишина. Кінцевий результат відомий: нульовий. Ще раз підтверджена класична аксіома, що не завжди кількість переходить у якість. Судячи з усього, тепер ми всі є свідками чергового “кількісного” міліційного експерименту, який свого часу Вячеслав Чорновіл кваліфікував як “імітацію слідства”. Чого лише варта фактично пріоритетна орієнтація шефа оперативно-слідчої групи Міністерства внутрішніх справ (МВС) України, що веде розслідування за справою Георгія Гонгадзе, першого заступника міністра МВС Миколи Джиги на відпрацювання підлеглими версії зникнення Георгія Гонгадзе, так би мовити, “за власним бажанням”? Не посоромились поставити під сумнів навіть об'єктивність думки колег і близьких Георгія Гонгадзе як про людину, не здатну на здійснення тих одіозних за своїм характером дій щодо найближчого оточення, які йому нині заочно намагаються “клеїти” високі чини в Україні. У цьому зв'язку хотілося б тому ж першому заступникові міністра МВС Миколі Джигі поставити запитання: а чи зміг би він сам так просто втекти, у крайньому разі, не пустивши спочатку коханих дружину і малолітніх дітей до квартири? Адже достеменно відомо, що вони опинилися пізно ввечері на вулиці, без ключів, що, власне, і стало причиною нагальної поїздки Георгія Гонгадзе додому з будинку на бульварі Лесі Українки, щоб якомога скоріше впустити сім'ю до квартири по вулиці Московській, що за десять хвилин ходу звідти.

Після перших тижнів справжньої “версіяди” у частині трактування обставин і причин зникнення Георгія Гонгадзе оперативно-слідча група МВС України зупинилася на двох основних версіях: 1) зникнення пов'язане з професійною діяльністю журналіста і 2) є результатом самовільно прийнятого ним рішення. Хоча перша з версій офіційно вважається основною, практично вся діяльність оперативно-слідчої групи МВС останнім часом виявилася спрямованою на пошуки відповідного трактування матеріалів, що підкріплюють передусім точку зору про самовільне зникнення Георгія Гонгадзе. Тому фактично йдеться про одну й ту саму версію офіційного слідства: самовільне зникнення журналіста Георгія Гонгадзе у зв'язку з... професійною діяльністю.

Подібний варіант суміщення несумісного дозволяє керівництву МВС України, з одного боку, якоюсь мірою неутралізувати неминучі претензії журналістської громадськості щодо явно однобічного підходу до проведення слідства, а з іншого – вже зараз розпочати підготовку ґрунту для наступного через 6 місяців (від дня відкриття слідства) офіційного закриття даної справи із стандартною в таких випадках мотивацією “за відсутністю складу злочину”, природно, з попередньою констатацією слідством відсутності будь-яких слідів виконавців злочинного діяння. Аналогічні стадії свого слідчого “згасання” вже проходили в минулому резонансні справи журналістів Вадима Бойка, Петра Шевченка та рухівця Михайла Бойчишина.

Ігор Недюха,
„Вечірній Київ”

Про набуття і припинення громадянства України

КИЇВ. – В Адміністрації Президента України було проаналізовано стан набуття і припинення громадянства України за 1995-1999 роки та перше півріччя 2000 року.

Як засвідчила аналіза, чисельність осіб, які набувають громадянство України та припиняють його, помітно зростає. Якщо, згідно з указами Президента України, у 1995 році набули громадянство України 318 осіб, а вийшли з громадянства України 393 особи, то за перше півріччя 2000 року показники склали відповідно 2,128 та 1,529. Найбільше осіб, прийнятих до громадянства України, прибуло з Росії – 48.1 відсотка, Казахстану – 11.7, Азербайджану – 6.8, Таджикистану – 6.4, Грузії – 5.3. Особи, які вийшли з громадянства України, у переважній більшості виїхали до Німеччини – 27.7, Чехії – 16.8, Росії – 12.9, Польщі – 12.4 відсотка. У той же час ці дані не відображають дійсної ситуації щодо виїзду громадян України на постійне проживання за кордон. Згідно із статистичними даними, за 1995-1999 роки найбільше громадян України емігрувало до Російської Федерації – 377,787 осіб або 5.8 відсотків від загальної чисельності.

Серед проблем громадянства, яким приділив особливу увагу Президент України, найгострішими були набуття громадянства України військовослужбовцями, а також депортованими особами. У зазначений період було вирішено питання щодо визначення належності до громадянства України понад 40 тисяч військовослужбовців і членів їхніх сімей. Значною мірою розв'язана проблема набуття громадянства України депортованими особами та їхніми нащадками, які повернулися в Україну.

Проведена аналіза виявила ряд проблем, пов'язаних з громадянством, що вимагають посилення уваги з боку державних органів.

Йдеться, зокрема, про виїзд на постійне проживання за кордон високопрофесійних фахівців – науковців, працівників сфери освіти тощо. Вихід з громадянства України, порівняно з прийняттям до нього, характеризується вищим відсотком висококваліфікованих робітників (22.1 проти 17), викладачів (3.1 проти 2.5), студентів (3.7 проти 2.1).

Президент України Леонід Кучма доручив Кабінетові Міністрів (зі залученням до цієї справи Національної Академії наук України, академії педагогічних, медичних, аграрних, правових наук, творчих спілок України) проаналізувати ситуацію стосовно виїзду на постійне проживання за кордон вкрай необхідних Україні висококваліфікованих спеціалістів та внести конкретні пропозиції щодо загальмування цього процесу шляхом створення належних умов для їхньої діяльності в Україні.

Глава держави висловив стурбованість з приводу значної чисельності неповнолітніх, які вийшли з громадянства України разом з батьками. Він дав завдання уряду проаналізувати причини чисельного виїзду за кордон на постійне проживання сімей з неповнолітніми дітьми і вжити заходів щодо його зменшення.

Занепокоїв Президента України і стан переговорного процесу щодо укладання угод про спрощений порядок зміни громадянства між Україною і деякими країнами СНД. Турбує, насамперед, ситуація з Росією. Протягом 1995-1999 років в Україну в'їхали на постійне проживання 91 тисяча російських громадян, які здебільшого є вихідцями з України. Крім того, російське громадянство мають понад 11 тисяч депортованих осіб та їхніх нащадків, більша частина яких повернулася в Україну в 1992-1994 роках. Зазначені особи натрапляють на

(Закінчення на стор. 17)

Вступне слово головного редактора

Напередодні приходу на посаду нового головного редактора „Свободи” мої думки часто зверталися до споминів людей, які впливали на формування моєї свідомості протягом життя. Між ними був мій дід, народжений на початку століття у Львові. В молодості він вчився у військової академії в Австрії, а пізніше отримав освіту адвоката у Відні.

Сотник Українських січових стрільців, він у своєму житті став активним членом Українського Національно-Демократичного Об'єднання. В 30-их роках був обраний до польського сейму, а в 40-их роках боровся проти наступу радянської армії на Західню Україну. На 44-му році свого життя (вік, в якому я тепер сама знаходжуся) він уже боровся в двох світових війнах, брав участь в розвитку ліберально-демократичної партії європейського типу в Україні (УНДО) і займав виборчу посаду.

Відвідуючи дім моїх батьків в передмісті Вашингтону в 60-их роках, він, завзятий філателіст, розгортав на столі карту світу і допомагав моїй сестрі і мені узгоджувати значки з його колекції з відповідними країнами світу. І так само, як моя американська вчителька розповідала мені про

перепливання генерала Джорджа Вашингтона через річку Делавер, що кожна американська дитина повинна знати, мій дід вчив мене про різницю між Баварією і Богемією – те, про що вже кожна європейська дитина повинна знати.

Мої думки також поверталися до споминів про засновників Руху, між ними І. Драч, М. Горинь і В. Чорновіл, з ким я мала честь працювати більше двох років у Києві, в відділі інформації Руху. Найближче ж я працювала з Вячеславом Максимовичем, відданість якого Україні і її людям була непохитною. Він був дотепний, з почуттям гумору і, в той же час, міг сказати правду в очі будь-кому.

Після проголошення незалежності України, коли інші прогнозували, що держава стане на ноги за 5 років, і швидко розчарувалися, він з самого початку прогнозував, на смуток багатьох, що тяжкий советський спадок буде вимагати в часі не менше покоління, щоб перемогти.

Саме ці три світи віддзеркалюються в газеті „Свобода”: європейсько-українська спадщина, щоденне життя в Америці і пострадянська батьківщина.

Заснована отцем Григорієм Грушкою,

як джерело інформації і спосіб об'єднання русинів-емігрантів, „Свобода” оновлювалася кілька разів протягом її існування. За 107-річну свою історію „Свобода” лишається однією із лише декількох постійних етнічних газет в Америці. Серед інших, які були засновані приблизно 100 років тому і також пережили бурхливі зміни XX століття, є такі сучасні видання, відомі нам, як читачам, російськомовна „Новое русское слово” (1910) і ідишистськомовний „Форверт” (1897).

„Свобода” залишається найстарішою, постійною українськомовною газетою в світі. Перед нами стоїть виклик адаптуватися до надзвичайних змін, які нас зустрічають на початку XXI століття. Безпрецедентні політичні зміни, розпад СРСР, здобута незалежність України і швидкий розвиток нових технологій і зв'язку зламали зручні звички, усталені роками. Тепер ми мусимо намагатися зрозуміти і інтегрувати три світи, котрі різко відрізняються.

Єдина обіцянка, що газета може зробити своїм читачам, є те, що вона буде згідністю і повагою осмислювати різноманітність української дійсності, усю складність сучасного життя.

Ірена Ярославич,
головний редактор „Свободи”

До відома наших читачів

Як було вже повідомлено раніше, з днем 18 жовтня ц. р. Ірена Ярославич перебрала обов'язки головного редактора тижневика „Свобода”. З цим 46-им числом газети вона почала свою працю. Екзекутивний Комітет бажає редакторів Ірені Ярославич і цілому редакційному складі багато успіхів у їх праці.

Уже понад 107 років газета „Свобода” є невід'ємною частиною життя членів УНСоюзу і всіх

українців, розсіяних у діаспорі. З гордістю стверджуємо, що впродовж цього довгого часу її редактори дуже віддано працювали для цієї газети.

Екзекутивний Комітет УНСоюзу складає щире подяку редакторів Левкові Хмельковському за дуже сумлінне і професійне виконання обов'язків головного редактора протягом кількох тижнів.

Уляна Дячук,
предсідник УНСоюзу

Коротко про нового головного редактора

Більше 20 років редактор Ірена Ярославич працює як редактор і журналіст. Багато наших читачів знають її за статтями в англомовному виданні УНС „Український тижневик”, де Ірена працювала редактором з 1996 року і до останнього часу, а перед тим була його активним дописувачем впродовж 10 років. Деякі наші читачі пам'ятають її працю у Вашингтонському бюро „Комітету 1000-ліття християнства в Україні”, або зустрічали І. Ярославич в Україні в інформаційному відділі Руху, де вона керувала ділянкою зв'язків з закордонними кореспондентами, від 1991 до 1993 року. Після чого залишилася в Україні як директор відділу зовнішніх стосунків СП УТЕЛ – найбільшої в республіці компанії зв'язку. І. Ярославич повернулася до США в 1995 році і працювала директором зовнішніх стосунків Фонду допомоги дітям Чорнобиля під час підготовки та відзначення 10-ліття цієї трагедії.

Закінчивши в 1980 році університет в штаті Висконсин (University of Wisconsin-Madison) і отримавши диплом бакалавра з філософії і політичних наук, І. Ярославич залишилася працювати кореспондентом місцевої газети – до повернення її у Вашингтон в 1982 році, де була прийнята на посаду редактора в „National Endowment for the Arts”. Пізніше вона працювала в цьому ж закладі керівником проєкту.

Ірена Ярославич

З 1985 року І. Ярославич – провідний редактор нового двотижневого видання „The Washington Herald”, яке вперше в Америці в газетному форматі готувалося повністю за новою видавничою комп'ютерною технологією, що отримало професійне визнання і було відзначене в двох журналах: „Advertising Age” і „Publisher's Weekly”.

І. Ярославич була першою журналісткою незалежної України, що отримала аккредитацію при урядовому прес-центрі США у Вашингтоні, де була уповноважена газетою Верховної Ради України „Голос України” дописувати прохід виборів Президента Б. Клінтона в 1992 та 1996 роках.

Чи ви передплатили „Свободу”?

ЗАПОВНІТЬ ЛИСТІВКУ ПЕРЕДПЛАТИ І ВИШЛІТЬ ДО:

Svoboda, Subscription Department, 2200 Route 10, P.O. Box 280,
Parsippany, NJ 07054 Tel. (973) 292-9800; Fax (973) 644-9510

Name _____

Address _____

City _____ State _____ Zip Code _____

Telephone _____

Додаю: ☐ не член УНС – \$50.00 на рік ☐ член УНС – \$40.00

Уточнення

Читачі звернули увагу на те, що у статті „Чорна книга комунізму” („Свобода”, ч. 44) завищено чисельність населення на теренах,

приєднаних до СРСР за угодою Сталіна і Гітлера. Сталася технічна помилка. Насправді в „Чорній книзі комунізму” говориться про 23 млн. населення, яке опинилося на теренах СРСР.

ШАНОВНІ АВТОРИ „СВОБОДИ”,

щоб Ваш допис вийшов швидше і щоб уникнути помилок у написанні прізвищ та інших назв, просимо подавати своє число телефону.

Це дозволить редакторам швидко з'ясувати незрозумілі місця у Вашій статті (особливо, коли вона написана від руки).

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J. 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$50.00, на півроку - \$30.00. Для членів УНСоюзу
\$40.00 річно, на півроку - \$25.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції.
Редакція застерігає за собою право при потребі
виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор — Ірена Ярославич
Редактори: Ольга Кузьмович, Ігор Пилипчук, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про передання естафети

У постійному кругообігу подій, що кожного дня приносить такі різні новини і несподіванки, і не завжди радісні, немає часу на споми-ни, на згадування, „як було колись” чи як було за часів того чи іншого провідника, який залишив свій по-мітний слід в житті нашої спільно-сти. Сьогодні так абсорбує усіх, що згадувати минуле, а вже зокре-ма людей минулого, немає ні в кого охоти.

А все ж часом неочікуваний збіг обставин ставить вам перед очі те призабуте минуле та осіб, що його творили. Так сталося минулого тижня, коли наша нова, молода го-ловна редакторка отримала для свого кабінету портрет одного із найславніших головних редакторів „Свободи”, д-ра Луки Мишуги. Стоїть він готовий до поміщення на стіні та немов глядить на мене че-рез шибку, пригадуючи мені його і ту світлу добу, коли він сидів за столом головного редактора ще у давньому скромному приміщенні при Гренд-вулиці у Джерзі Ситі. Його мудрі, добрі очі дивляться на мене і немов питаються: „Як там все іде у вас, дитино?” Для нього я була „дитиною” – молодого, недо-свідченою на американській землі журналісткою, що не знала, як ста-вити перші кроки. Так хотілося б здати йому, саме йому, звіт і розпо-вісти про півстоліття подій та про осіб, що в тому часі працювали в його улюбленій „Свободі”, а пере-дусім про тих, що зайняли його міс-це – головного редактора.

Гай, гай, скільки води переплив-ло у ріках Америки і скільки подій перейшло через сторінки нашої „Свободи”. Не один підпис головно-го редактора пишався на її першій сторінці та клав поважну відпові-дальність на його плечі... Бачу те-пер усі їхні обличчя, і так хотіла б розповісти про них, відповідаючи на допитливий погляд д-ра Мишуги. Але це була б довга казка, на яку у нашої редакційної дійсності ніколи немає часу.

Все ж хочеться саме йому сказа-ти, що його портрет у редакційній кімнаті знайшовся там у зв'язку з приходом молодої редакторки, що зайняла це поважне, престижне міс-це. І хочеться сказати це із радістю, що приходять до праці та відпові-дальності молоді сили, що не зали-шається у нас все на пригнутих до-вгими роками плечах старшого по-коління. Коби так було також на інших постах, на інших обов'язках у нашої громаді, ба і у нашої україн-ській державі, що називає себе пра-вильно „молодою” – але чи молоді ті, що сьогодні нею провадять?

А сьогодні для нашої спільноти так важливо передавати естафету в руки тих, хто своєю молодечою енергією здатні покращити обстави-ни в Україні, піднести її престиж, зміцнити її морально. Чи ми, стар-ші, яким пора вже на відпочинок, справді зробили досить, щоб з чи-стою совістю передати естафету громадського і професійного життя у молоді руки?

Раз-у-раз, як проходять збори різних товариств, організацій, від-чувається брак молодих сил, або їх затемнює хвороблива амбіція стар-ших віком. А тут життя вимагає зміни, вимагає допливу молодої крові, бо таке є його право. То ж з якою радістю я гляділа сьогодні в очі того, що довгими роками працю-вав, щоб підготувати таких, які б його заступили.

„Дорогий редакторе, естафета перейшла у молоді руки. Ви може-те бути спокійні, а Ваш погляд з портрету хай веде нову редакторку правильним шляхом”.

О-КА

P.S. Коли пишу ці рядки у другій кімнаті співають „Многая літа” молодій редакторці „Українського Тижневика” Ромі Гадзевич з приво-ду її ще ранніх уродин, але вже до-вгих років на відповідальному пості головної редакторки. І хто каже, що немає зміни поколінь, що еста-фета не проходить у молоді руки?

Ще нема вислідів...

(Закінчення зі стор. 1)

Виборча команда Дж. Буша вне-сенням судового оскарження пробу-вала зупинити ручне перераховуван-ня голосів, підкреслюючи, що це за-йва праця, яка крім усього, збіль-шує можливість маніпулювання ба-льотами і є не конституційним. Од-наче у понеділок, 13 листопада, суд-дя відкинув ці закиди і ручне пере-раховування голосів продовжується в кількох округах.

Згідно з виборчим законом Фльо-риди всі округи мусять кінцеві під-рахунки голосування віддати до сі-мох днів після виборів. У вівторок, 14 листопада, Секретар штату Фльорида Кетерін Герріс повідоми-ла в 5-й год по полудні, що кінцеві офіційно затверджені висліди дру-гого машинового перерахування да-ють 300-голосову перемогу Джор-джеві Бушові – 2,910,492. Результат Ала Гора – 2,910,192 голосів.

Кінцевого підрахунку вислідів пре-зидентських виборів на Фльориді сподіваться у суботу, 18 листопада.

Весь виборчий процес зосередже-ний тепер на Фльориді, бо кандидат, який тут перемає, отримає всі 25 го-

лосів Виборчої колегії цього штату.

Згідно з Конституцією, американ-ська виборча система є двочастин-ною. У день виборів у листопаді ви-борці насправді голосують за членів Виборчої колегії – осіб, які підтри-мують даного кандидата. Якщо Джордж Буш здобуде більшість го-лосів на Фльориді, тоді 25 членів Виборчої колегії будуть зобов'язані віддати йому свої голоси на засідан-ні Виборчої колегії, котре цього року відбудеться 18 грудня. Це саме стосується кандидата Ала Гора. Згідно з американським законом, кандидат не вважається обраним Президентом, аж поки члени Вибор-чої колегії з усіх штатів не проголо-сують.

Під теперішню пору є 538 членів Виборчої колегії з цілої країни – 535 з 50 штатів і три голоси з Дистрикту Колумбія. Штати з меншим насе-ленням, як Вермонт, мають тільки три голоси у Виборчій колегії, але густо заселена Каліфорнія має аж 54 голоси.

Щоб перемагти у президентських виборах, кандидат мусить отримати 270 голосів Виборчої колегії з усіх 538. Тепер Ал Гор має 255 голосів Виборчої колегії, а Джордж Буш 246. Ще три штати – Фльорида, Нью-Мексико і Орегон з 37 голоса-

Чим провинилась Україна перед Америкою?

Сьогодні в Америці дуже багато українців-пенсіонерів із т. зв. „тре-тьої хвилі” повосенної еміграції. Ба-гатьом із них колись снилося не тільки побачити Україну вільною і незалежною державою, а й пожити в ній перед відходом у засвіти, скласти свої кістки на рідній землі. Але – не так сталося, як гадалося.

Для багатьох визволення України прийшло запізно. Для інших це створило нагоду побувати у вільній Україні, але лише на короткий час, бо на постійне життя там уже не до-звояють родинні обставини тут, де вони прив'язані до своїх рідних ді-тей, внуків і правнуків, що народи-лися вже в Америці, для яких вона стала батьківщиною, а Україна є лише далекою екзотичною країною походження їхніх батьків, дідів і пра-дідів, яку цікаво відвідати. Але є ба-гато ще й інших українців-пенсіоне-рів в Америці, які не пов'язані з рід-нею тут, або й з інших міркувань хо-тіли б переїхати на стале проживан-ня в Україну не тільки з огляду на любов до батьківщини, а й також з огляду на краще матеріальне забез-печення. Бо ж коли людина має лише кілька сот доларів на місяць пенсії, то в Україні за ті долари можна купити набагато більше речей ніж в Америці. Але й такі укра-їнці-пенсіонери не можуть їхати на-зовсім в Україну просто тому, що, згідно з американськими законами,

Департамент соціального забезпе-чення (Сошел секюриті) не має пра-ва пересилати пенсійних чеків для американських українців в Україну.

Цікавим у цьому всьому є той факт, що американський росіянин, переїхавши в Росію, має право без жодних труднощів отримувати аме-риканський пенсійний чек. Також ві-рменин, литовець, латвієць, есто-нець із Америки може отримувати свій „Сошел секюриті”- чек у країні його походження. Тільки в Україну пересилати пенсійні чеки не дозво-ляється. Таким чином Україну при-рівняно до таких комуністичних країн, як Куба, В'єтнам і Північна Корея.

Цікаво, чим провинилась Україна перед Америкою? Пощо така дискри-мінація України? Чи не годилося б українській амбасаді у Вашингтоні по-яснити українській громаді в Америці таке трактування українців-пенсіоне-рів з Америки в Україні? Дивним та-кож виглядає той факт, що офіцій-не повідомлення з Вашингтону про описану тут заборону переказування пенсійних грошей в Україну (див. ан-гломовну частину „Народної волі” за 6 квітня 2000 року) не викликало й досі будь-якої реакції, не кажучи вже про протест до американського уряду й Конгресу, ані від нашого Світового Конгресу Українців, ані УККА, ані УАКР. А варто б!

Іван Овечко,
професор-емерит

Постає церква над Дністром

Ми прагнемо завершити будівництво нашого Храму Божого. Церкву ми по-ставили на місці об'явлення в 1938 році Чайківської Матері Божої. Оздоблення церкви вимагає коштів. Тепер ми вже не можемо жертвувати свої пенсії, бо за-ледве на податки і хліб вистачає. Тому звертаємося до українців в діяспорі з проханням скласти хоч найскромніший дар на престіл Божий до десятиріччя незалежності України. Листи просимо адресувати на: **Self Reliance Federal Credit Union, 108 Second Ave., New York, NY 10003** зі зазначенням на чеках: **„Chaikovychi Church Bldg. Fund, Acc. 19759-00.**

о. Боцюра, Петронеля Винницька, голова церковного комітету,
с. Чайковичі, Самбірського району, Львівської області

Чому В. Карпенко не пише до „Свободи”?

Читачі „Свободи” звертаються до редакції зі запитаннями про те, чому в тижневику не вміщуються політич-ні огляди київського журналіста Ві-талія Карпенка. Причина полягає у тому, що 28 вересня ц. р. Віталій Кар-пенко перейшов з посади головного редактора газети „Вечірній Київ” на іншу роботу і перестав дописувати до „Свободи”. Свій відхід з „Вечірнього Києва” Віталій Карпенко пояснив у опублікованій цією газетою заяві, у якій він пише, що „Вечірній Київ” впродовж 10 років був незалежною газетою, засновником якої при рес-трації у незалежній Україні став ко-лектив редакції. Проте за цей час га-зета усе гостріше відчувала брак ко-штів і, врешті, була змушена перейти на утримання Київської міської ради, яка тепер вважається засновницею газети. Позиція газети з принципових питань збігається з політикою міської ради та її голови Олександра Омель-ченка. Далі В. Карпенко пише: „У зв'язку зі зміною статусу газети, що вимагає нових підходів і нових вико-навців, я залишаю цю посаду не без гіркоти, але з почуттям виконаного обов'язку”.

ми Виборчої колегії ще не закінчили підрахунків голосів виборців. З них тільки Фльорида має 25 голосів Ви-борчої колегії, котрими може дано-му кандидату дати необхідну для перемоги вимагаючи мінімальну кількість 270 голосів Виборчої колегії.

Цей американський двочастинний виборчий процес є дещо проблема-тичним, але водночас дозволяє кан-дидату здобути перемогу малою кількістю виборчих голосів країни, навіть якщо не здобуде досить голо-сів Виборчої колегії з кожного шта-ту. Такими можуть бути ці вибори. Серед майже 100 млн. відданих цьо-го року виборчих голосів у прези-дентських виборах Ал Гор веде пе-ред серед виборців 216,427 голоса-ми. Однак, якщо Джордж Буш пе-ремає на Фльориді, навіть 300 го-лосами, він отримає 25 голосів Ви-борчої колегії, а з тим перемогу, хоча мав менше виборчих голосів.

Найновіші опитування стверджу-ють, що 75 відсотків опитуваних громадян згодні чекати, щоб отрима-ти справедливі підрахунки виборчих голосів на Фльориді. Більшість ві-рять цій виборчій системі та не вва-жають теперішньої ситуації будь-якою кризою, радше підкреслюють, що саме вона є доказом сильної дер-жавної системи урядування.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Осінні організаційні наради

Північна Округа

20 жовтня цього року в популадневих годинах в Головній Канцелярії УНСоюзу відбулися організаційні наради Північної Округи Українського Народного Союзу. Їх відкрив голова Округи Євген Осціславський. Він привітав присутніх членів Екзекутиви – предсідника УНСоюзу Уляну Дячук, головного секретаря Марту Лиско та касиря Стефана Качарая, почесного члена Головного уряду Володимира Сохана, радного Андрія Воробця, колишнього радного Андрія Кейбіду, колишнього голову Округи в Пасейку Івана Хомка і колишнього голову Округи Джерзі-Сіті Володимира Білика.

Відтак Є. Осціславський ознайомив з порядком денним, який пе-

редбачав обговорення таких важливих питань союзного життя, як організаційна праця та осіння членська кампанія, фінансовий стан УНСоюзу, нові асекураційні пляни, пропозиції щодо зміни структури УНСоюзу та зміни до діючого Статуту УНС.

У своєму виступі Головний секретар УНСоюзу Марта Лиско докладно зупинилася на організаційній праці як головній ділянці життя нашої забезпечено-братської установи. А також подала найсуттєвіші деталі нових асекураційних плянів УНСоюзу, про які члени союзової родини в загальних рисах уже знають зі спеціальних публікацій „Свободи“. Отже, сума мінімального забезпечення тепер становить 5000 дол., термінове – найменше 25,000 дол., а одноразове –

мінімум 3000 дол. – як окрему полісу. М. Лиско ґрунтовно поінформувала секретарів відділів, як працюватиме плян - пряме збирання вкладок („Direct Billing“). Відділи будуть надалі існувати та працювати як і до тепер.

Головний редактор „Українського тижневіка“ Рома Гадзевич висловила бажання ознайомитися з оригіналом листа від Департаменту забезпечення і довідатися про те, хто саме і в який спосіб вирішує питання переходу на пряме збирання вкладок. Координатор особливих проєктів УНСоюзу Оксана Тритяк запропонувала ви-працювати якісь цікаві пляни для того, щоб секретарі могли вести корисну братську діяльність у відділах, замість збирання вкладок.

Про фінансовий стан УНСоюзу доповідав на нарадах касир Стефан Качарай, ознайомивши присутніх з фінансовим станом орга-

нізації за перше півріччя 2000 року.

Про можливі зміни в Статуті нашої організації говорила предсідник УНСоюзу Уляна Дячук. З цим питанням наше членство також уже мало нагоду ознайомитися зі статті У. Дячук у „Свободі“. В цілому ідея майбутніх змін полягає в тому, щоб замість 25-членного Головного уряду УНСоюзу краще мати 11-членну Дирекцію і президента, котрих обиратиме Конвенція. А Дирекція наймає на працю екзекутиву. Ідея покищо перебуває у процесі обговорення, і треба заохочувати членство до відвертого висловлювання думок з цього приводу.

Подякувавши усім присутнім за участь, голова Округи Є. Осціславський закрив наради.

Софія Держко,
пресовий референт Північної Округи УНСоюзу

Бостон

Округа УНС у Бостоні провела свої наради 17 вересня ц. р. у залі української православної парафії св. Андрія. Голова Округи Лариса Діак представила присутнім головну секретарку УНС Марту Лиско. Після молитви і вшанування пам'яті померлих членів УНС Лариса Діак з'ясувала проблеми, які виникли в нашій окрузі, та попросила Марту Лиско провадити на-раду.

Марта Лиско привітала присутніх і роздала всім організаційну програму. Далі вона пояснила, що сталися позитивні зміни у нових забезпеченнях, які в порівнянні з іншими компаніями є в УНС набагато кращі.

Найдешевша і найліпша асекурація – термінова, і багато молодих нею зацікавлені. В часописі „Свобода“ є пояснення про всі поліси. Великим досягненням тепер є безпосередній контакт УНС з власниками полісів, котрий уже існує і від 1 січня буде впровадженний усіма відділами. Негативним є те, що від 1998 року УНС втратив близько 2000 членів, а придбав набагато менше.

Марта Лиско звернулася до всіх присутніх зі закликом усіма силами набувати нових членів та об'єднувати малі відділи в одне. Без активної праці секретарів відділів і підтримки з боку україн-

ської громади УНС не в змозі провадити далі ту саму працю в громадському і культурному житті американських українців та допомагати нашим братам в Україні. Марта Лиско повідомила також, що в травні 1998 року на Конвенції була представлена резолюція про зміну структури статуту УНС, точніше – запровадження деяких змін для більшої ефективності і полегшення праці головних органів УНС.

Це тільки пропозиція, і все залежатиме, як до цього поставиться більшість. Пояснення цієї резолюції є уже в часописі „Свобода“ від 6 жовтня і буде розіслане всім делегатам.

Після докладного пояснення усіх полісів забезпечень УНС Марта Лиско відповіла на деякі запитання присутніх. Найбільше турбувались секретарі відділів за „дайрект біллінг“, на що Марта Лиско відповіла, що, з огляду на вимоги штату Нью-Джерзі, це є неминуче і тому вже впроваджене.

Марта Лиско висловила сердечну подяку усім присутнім членам відділів, а також гостям, які вислухали її звіт. Лариса Діак подякувала Марті Лиско за докладне і цікаве пояснення справ та запросила всіх присутніх до перекуски.

Лариса Діак,
голова Округи УНС

Баффало

Організаційні наради Округи УНС у Баффало відбулися 15 вересня ц. р. в домі Українського гомо-рожанського клубу. Наради відкрив голова Округи Осип Гаврилюк і попросив однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять членів, що відійшли у вічність. Голова Округи по прочитанню програми нарад попросив до слова головного секретаря УНС Марту Лиско.

Марта Лиско подякувала О. Гаврилюкові за жертвенну працю в присланні нових членів. Турботою Централі є спад членства, тому Марта Лиско порадила як збільшити членство в загальному,

згадала про зміни статуту, щоб він був пристосований до сьогодення.

В дискусії і запитах промовляли Ю. Грецишин, Д. Пітолай, Д. Яремко, Я. Білий і Р. Конотопський. Ю. Дармограй сказав, що має контакти з новоприбулими і старається їм вяснити і переконати про користь вступу до УНС.

Голова Округи закрив наради і подякував присутнім за участь у них.

Каву і солодке приготувала довголітня союзанка Марійка Боднарська.

Осип Гаврилюк,
голова
Василь Сивенький,
секретар

Св. п. Роман Лапичак

(4. VII. 1916 – 2. XI. 2000)

Ряди заслужених союзових діячів знову порідшали: колишній секретар 27-го Відділу УНСоюзу Роман Лапичак помер 2 листопада 2000 року. Панахида відбулася в п'ятницю, 3 листопада, а в суботу, 4 листопада – похорон. Роман Лапичак похований на цвинтарі св. Андрія в Бавнд-Бруку, Нью-Джерзі.

Роман Лапичак

Як більшість третьої хвилі емігрантів, Роман Лапичак приїхав до Америки у 1950 році і замешкав в Ньюарку, де відразу включився в громадське життя. В ряди УНС вступив у липні 1951 року, а в 1962 році був вибраний секретарем Відділу ім. Пилипа Орлика, ч. 27, в Ньюарку.

Перебравши діловодство секретаря, він дуже точно і совісно виконував свої обов'язки та причинився до розвитку відділу, приєднавши багато членів. В ролі се-

кретаря і делегата він їздив на Конвенції УНС, де його часто вибирали до Номінаційної комісії – з огляду на його точність і вмілість співпрацювати з делегатами. Всі, хто працював коли-небудь з покійним, подивлялися його організаційний хист.

В смутку залишив дружину Ірену, емеритовану працівницю Головної канцелярії УНС, доню Христину, котра працювала кілька років у видавництві українського тижневіка „The Ukrainian Weekly“, і сина Віктора. Відхід його є втра-тою не тільки для родини і приятелів, але також для Українського Народного Союзу, для котрого він працював протягом довгих років.

Вічна йому пам'ять!

Марта Лиско,
Головний секретар УНСоюзу

Обговорюємо проєкт Статуту

Прочитавши пропоновані зміни Статуту УНСоюзу, я маю лише одну пропозицію.

Стаття II, Параграф 7г, передбачає вибір президента Конвенцією. На мою думку, президента повинна вибирати з-поміж себе 11-членна Дирекція. Цей процес дає би можливість вибору більш кваліфікованої особи, ніж вибір Конвенцією, тому що делегати Конвенції не конечно голосують на

підставі кваліфікацій кандидатів.

Стаття VI, Параграф 27, покликається на Параграф 33 стосовно Окружних комітетів. Потрібно змінити на Параграф 34.

Наш Окружний комітет матиме своє чергове засідання 13 листопада. Під час засідання я з'ясую опінії присутніх стосовно зміни статуту і повідомлю Вас.

Олександр Серафін

На Конвенції 1998 року делегати апробували новий Статут УНСоюзу. Новий Статут вже видрукований і готовий до висилання. Це перше повне видання від 1977 року. Всі члени Головного Уряду, голови Округ, і відділові секретарі отримають новий Статут. Члени УНС, на їхнє бажання, також можуть отримати цей Статут, якщо вони потелефонують до Головної канцелярії на телефон (973) 292-9800 і залишать інформації нашій телефоністці.

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!
І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦЬЙ ВЕЛИКІЙ РОДИНІ,
ЩО ЇЇ ЗВУТЬ БАТЬКО-СОЮЗ!

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Діяльність Союзу Українок Америки в ювілейному році

З нагоди 75-ліття Союзу Українок Америки та 60-ліття Окружної Управи відділів СУА в Нью-Йорку 1 жовтня ц. р. відбулася товариська інформативна зустріч голови СУА Ірини Куровицької, референтки Суспільної опіки СУА Надії Шмігель з громадянством Нью-Йорку. Відкриваючи зустріч, голова Окружної Управи відділів СУА в Нью-Йорку Надія Савчук відзначила, що протягом свого існування Союз Українок Америки постійно турбується українською людиною – від дитячого садочку до бабусь, сиротами, студентством, шпиталями в будь-якій частині земної кулі.

Ведуча програмою культурно-освітня референтка відділів СУА Округи Нью-Йорк Стефанія Косович надала слово голові СУА Ірині Куровицькій, яка повідомила, що в ювілейному році існування СУА відбулися ділові поїздки членів Головної Управи СУА в Україну, Фінляндію та Бразилію, розповіла присутнім про зустріч в Києві з головою Союзу Українок України Атенією Пашко, де обговорювалось питання утворення Всесвітньої організації Союзу Українок.

Надзвичайно цікаву розповідь голови СУА почули присутні про Міжнародну асамблею всесвітньої Ради жінок, яка відбулася у Фінляндії. Союз Українок Америки на ній представляли голова СУА І. Куровицька та перша заступниця голови СУА Марія Томоруг. Від України слово мала голова Національної ради жінок України І. Голубєва. Голова СФУЖО Оксана Соколик свою промову виголосила українською і англійською мовами. Вперше за 112 років існування цієї міжнародної організації на її форумі звучала українська мова.

І. Куровицька поділилась враженнями від поїздки до Бразилії, яку відбула в серпні ц. р.

разом зі Стипендійною референткою СУА Любою Біловшук. Референтка Суспільної опіки СУА Надія Шмігель виголосила доповідь на тему „Історія благодійної праці СУА та спостереження з поїздки в Україну”. Прелегентка повідомила, що СУА займається харитативною службою від часу свого заснування, тобто з 1925 року. В роки політичного змагання за українську державу та збереження української культури й ідентичності, у часи війни та економічних криз СУА рік за роком невтомно допомагає українцям як в Україні, так і в інших державах. В 1933 році було організовано Комітет допомоги жертвам голоду. В 1945 році створено Фонд матері і дитини. Відділи СУА допомагали родинам політичних в'язнів, жіночим угрупованням, інвалідам війни, освітнім і навчальним закладам, втікачам ДП. Допомога йшла харчами, одягом, грошми. В 1945 році створено також Фонд СУА „Бабусі”, який існує до сьогодні. У 1984 році утворено Фонд медичної допомоги дітям, метою якого є виділення коштів на лікування хворих дітей. Від 1990 року цей Фонд присвячує головну увагу дітям в Україні, що потерпіли від трагічних наслідків Чорнобильської аварії. В 1996 році цей фонд було перейменовано у Фонд Чорнобиля СУА. В Україну доставлено медикаменти, діагностичні прилади, медичні апарати на сотні тисяч доларів, які пожертвували союзники.

На повині у Закарпатті у 1998-99 роках референтура Суспільної опіки СУА відгукнулася негайно. Відправлено два контейнери – 1,300 лачок з одягом, харчами, ліками на суму понад 121 тис. доларів. Н. Шмігель висловила признання і подяку за багаторічну жертвенну працю колишній референтці Суспільної опіки СУА Лідії Черник.

Учасники зустрічі (зліва): Стефанія Косович, Надія Шмігель, Ірина Куровицька, Надія Савчук, Люба Біловшук.
Світлив Ярослав Кулинич

В другій частині доповіді прелегентка поділилася своїми враженнями від поїздки до України, які вона здійснила в травні та серпні ц. р. В цілому, враження від діяльності союзників в Україні надзвичайно позитивні, – відновились насага і надалі працювати для розвитку і добра незалежній Україні. Закінчуючи надзвичайно цікавий і насичений фактами виступ, Н. Шмігель зробила висновок, що Союз Українок Америки у тісній співпраці зі Союзом Українок України може гордитися процесом відродження України, в якому наші союзники беруть активну участь.

Лідія Баб'юк,
пресова референтка відділів СУА Округи Нью-Йорк

В атмосфері мистецтва і єдності

75-ий Відділ СУА діє 28 років, залишаючи корисні результати в різних ділянках життя української громади. Але сьогодні я хочу торкнутися лише однієї з них. 18 листопада знову відбудеться забава, яку готує 75-ий Відділ в Нью-Джерсі. Ця тепер уже традиційна подія почалася колись з вишиваних вечорниць. І ось у цьому році вже десятий раз союзники збираються в готелі Рамада Інн. Декілька разів і я мав велике задоволення брати участь у підготуванні майбутньої вистави, й можу ствердити: там справді панує атмосфера мистецтва і естетично-духовної єдності. Музично-театральне дійство, пісні, танці, гумор – все це на вельми високому рівні.

У творення майбутнього естрадно-театрального шедедру кожний має можливість внести свої ідеї в загальний сценарій. На це йде, переважно, кілька вечорів. А коли все готове, до праці залучається „сильна половина”, чоловіки союзників. Вони ентузіастично підтримують своїх дружин та цілу творчу справу.

На прем'єрі царює дух акторської імпровізації, що завжди знаходить теплий відгук публіки. Цього року, маю надію, ми знов

Група учасників вистави-забави 75-го Відділу СУА.

отримаємо щось оригінальне і цікаве. Тож привітаймо наших чарівних союзників з ювілеєм, подякуємо усім, хто їх підтримує, за вкладену працю, душу і талант. Сьогодні 75-ий відділ СУА – це не тільки офіційна жіноча організація, але й чудова спілка однодумців. Докладніші інформації можна одержати, телефонуючи на число (973)376-7956.

Олег Чмир

Жіноче свято в Огайо

Петро Твардовський

17 вересня ц. р. в залі парафії Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі відбулося святкування 75-річчя СУА Округи Огайо. Зранку в цій церкві була проведена Свята Літургія в наміренні українського народу і за здоров'я союзників, а в першій годині почалася ювілейна програма. Заля була оформлена комісією під керівництвом Дарії Кульчицької. Комісія архіву в складі Ірини Кашубинської, Неоніли Винярьської і Лукії Гриців організувала виставку з матеріалів історії СУА за 75 років. Виставку прикрашав прапор 14-го Відділу СУА Клівленд-Схід 1930 року.

Внесення до залі Прапору СУА дало початок святу. Гімн СУА заспівали Лідія Вирста і Олена Хміляк, при акомпаньяменті Дозі Кріслатої. Молитву СУА відчитала Лідія Вирста, яка вела програмою. Вступним словом відкрила свято голова СУА Округи Огайо Іванна Шкарупа. Ювілейні свічки засвітили голова СУА Ірина Куровицька, почесна членка СУА Ірина Кашубинська і голова Округи Іванна Шкарупа. Гостей на святі привітали діти із світличок 12-го і 33-го Відділів СУА під керівництвом вчительки Надії Русенко.

Зі святочним словом виступила голова СУА І. Куровицька. Жіно-

(Закінчення на стор. 12)

Ювілейний комітет Округи Огайо з участю голови СУА І. Куровицької.

Пів століття...

(Закінчення зі стор. 1)

ший лікарський з'їзд в Україні, надавши лікарям-українцям усього світу небуденну можливість зустрітися, порозумітися, випрацювати спільні пляни на майбутнє.

Канцелярія УЛТПА в Чикаго знаходиться у приміщенні Українського Культурного Осередку, там же діє бібліотека і архів товариства, які багато років дуже ре-

тельно провадив д-р Павло Пундій.

За пів століття мета товариства не змінилася – активно і високо-професійно дбати про охорону здоров'я української людини і сприяти вкладові українських лікарів у медичну науку.

Однак за ці 50 літ дещо змінилися самі обставини й умови. Оскільки деякі молодші члени не володіють українською мовою, хоч і почувують себе українцями, в 1966 році товариство почало видавати англомовний обіжник, з якого за-

мериканізовані українські лікарі беруть інформації про діяльність товариства і його відділів. Головний редактор цього видання – д-р Адріян Баранецький з Нью-Джерсі.

До „нових обставин“ слід зарахувати і прибування лікарів з України в загальному потоці „четвертої хвилі“. Виникають, отже, неминучі проблеми з працевлаштуванням, з перевишколом, з оволодінням англійської мови. Щоб виявитися і тут помічним, УЛТПА в 1996 році створило фундацію, метою якої є активніша, цілеспрямованіша взаємодопомога лікарів-українців, полегшення доступу до різних медичних видань і наукових праць.

Для зручного зв'язку між членством УЛТПА має безплатне число телефону (1-888-RX-UMANA), свою сторінку на Інтернеті (www.umana.org), продовжує видавати „Лікарський вісник“ і кварталник „Umana news“, а свою наступну конференцію плянує провести в Арізоні у червні 2001 року.

Повертаючись до відзначення 50-річчя УЛТПА, згадаємо, що одним з багатьох приємних моментів урочистого вечора-бенкету було нагородження д-ра Павла Джуля Почесною Грамотою – за його значний вклад у діяльність професійної спілки американських лікарів-українців. Грамоту вручив теперішній голова УЛТПА д-р Роман Гой.

О.К.

Світлина Христина Чайковська

Д-р Юрій Грицеляк розповідає про історію Товариства

Д-р Павло Джуль з дружиною Іреною

Учасники відзначення 50-річчя УЛТПА

Конференція, присвячена 35-літтю Українського Історичного Товариства, відбудеться в Нью-Йорку

В неділю, 19 листопада, о 2-ій половині, в будинку НТШ відбудеться наукова конференція, присвячена 35-літтю Українського Історичного Товариства і 100-літтю народження проф. д-ра Олександра Оглоблина, першого президента УІТ і провідного українського історика.

Конференцію відкриває президент УІТ і Світової Наукової Ради, голова Історичної секції УВАН д-р

Любомир Винар. На першій сесії „Українське Історичне Товариство і проблеми української історіографії“ доповідають академік Ярослав Ісаєвич (Львів), д-р Алла Атаманенко (Острів), д-р Олександр Домбровський (Нью-Йорк), проф. Любомир Винар (Кент).

Привіти виголосить голова НТШ д-р Лариса Онишкевич, д-р Ярослав Ісаєвич, доцент Алла Атаманенко. Друга сесія присвя-

чена науковій діяльності проф. Олександра Мезька-Оглоблина, доповіді виголосять д-р Любомир Гайда, д-р Ася Гумецька, доц. А. Атаманенко, д-р Л. Винар, д-р Я. Ісаєвич, д-р В. Стойко, історик Григорій Курас.

В програмі також відбудеться презентація найновіших видань Олександра Оглоблина.

Пресова служба УІТ

ЩО? ДЕ? КОЛИ? КАЛЕНДАРЦЬ ПОДІЙ

19 листопада – відзначення 50-річчя Пласту в Кліфтоні, у приміщенні „Гай-скул“: 333 Colfax Ave., Clifton. Початок о 3-ій год. по пол.

19 листопада – Літературний міст: Україна – Америка, в галерії УОКЦентру – 700 Cedar Road, Jenkintown, PA. Початок о 4:30.

23 листопада – День Подяки на Союзівці. Початок о 1-ій по полудні.

26 листопада – День Союзянки в залі церкви Івана Хрестителя в Ньюарку. Початок від 9-ої ранку.

26 листопада – зустріч з поетом Володимиром Біляєвим (15100 New Hampshire Ave., Silver Spring, MD). Поч. о 1:30.

3 грудня – вистава „На полі крові“ за п'єсою Лесі Українки в Центрі української культури в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. Початок о 2-ій по полудні.

3 грудня – презентація книжки „Михайло Черешньовський. Статті. Спогади. Матеріали“ в будинку УВАН (206 West 100th Street, NY). Початок о 2-ій годині. Тел. (212) 222-1866.

10 грудня – екскурсія з Українського музею на виставку „Скитські скарби“ до Бруклінського музею. Початок о 11-ій ранку.

Новорічна забава на Союзівці. Замовлення – до 16 жовтня. Тел. (914) 626-5641.

До уваги читачів!
Оголошення в розділі „Що, де, коли?“ є додатковим джерелом інформації і вміщуються в цій колонії тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклами. Тел. (973)-292-9800, дод. 3040.

УКРАЇНА І СВІТ

25 листопада – День пам'яті жертв Великого голоду 1932–33 років

Ми збирали мерзлу картоплю

Залишається все менше живих свідків Великого голоду в Україні в 1932–33 роках. Якщо хтось не пережив голоду, то його трагізм важко збагнути. Через голод людина не з її вини і не з її бажання може стати і злодієм, і вбивцею, і навіть людодом. Звичайно, що є люди, які воліють вмерти, ніж щось таке робити.

Великий голод в Україні 1932–33 років був зроблений навмисно комуністичною владою для однієї цілі – зламання національного хребта українського народу. Дослідник того голоду-геноциду Ерік Марґоліс пише: „Для того, щоб змусити насильно мільйони українських землеробів вступити в колгоспи і радгоспи, Сталін вислав Лазаря Кагановича, члена Політбюро Центрального комітету партії, який разом з ГПУ знищив мільйони селян, 80 відсотків українських інтелектуалів, письменників, священників і всіх тих, які в будь-який спосіб противились диктатурі пролетаріату”.

Хребет був зламаний ціною життя невинних дітей, з якими гинула наша надія, наша майбутність. За різними статистиками того часу, загинуло від 6 до 7 мільйонів українського народу. Створювала ці жахливі умови не лише комуністична ідеологія, а й імперіалістична політика Москви стосовно України.

Роберт Конквест в дослідженнях про голод пише: „Закон, підписаний Вячеславом Молотовим,

заохочував росіян їхати в Україну і заселяти порожні і напівпорожні села після голоду”. Отже, це робилось навмисно і пляново. Як наслідок того, ми сьогодні маємо мільйони росіян у південних і східних областях України, в Криму і на Кубані.

Про голод було заборонено писати і говорити. Це була офіційна партійна лінія, особливо для закордону. Наївні західні журналісти, письменники, які відвідали СССР в 1932–33 роках, заявляли, що ніякого голоду немає. Американський, британський і канадський уряди аж тепер призналися, що вони знали про український голод-геноцид, але не хотіли псувати взаємини, бо ж Америка офіційно визнала СССР, як нову державу, саме в 1933 році. Однак ці уряди тепер висловили співчуття жертвам українського голоду-геноциду 1932–33 років.

Були листи-благання від голодуючих селян в Україні до амбасди Британії в цей час жахливого голоду. А це – уривок одного з тих, що робили колективізацію в Миргородському районі: „Ми дістали інформацію, що деякі села заповільно здають збіжжя, і що деякі тверді куркулі сповільняли виконання призначених норм. Тоді наша група, яку завжди вів Ващенко, обшукувала хати, стодоли, двори, кімнати і забирала все

збіжжя, насіння, корів, коней, свиней і все, що хотіли. Жінки кричали і плакали, діти верещали, а чоловіки стояли залякані і безпорадні”. Признався і сам Сталін, точніше – проговорився Черчілю в Москві, коли той його запитав: „Що тяжче – переводити колективізацію чи вигравати війну?” А Сталін відповів: „Колективізація була дуже тяжка, ми втратили тоді 10 мільйонів. То був просто жах! Але це було необхідно...”

Першим з радянського уряду України, хто визнав факти голодомору, був провідник комуністів Володимир Щербицький, який 25 грудня 1987 року відверто сказав: „Так, в 1933-му році в деяких місцях України був голод”.

Вже зимою 1932 року народ голодував, а на весну всю трагедію того большевицького експерименту було видно на кожній вулиці, в кожній хаті, де безборонні люди вмирили з голоду. В той же самий час комуністична влада продала за кордон 1.7 млн. тонн збіжжя за найнижчими цінами. Не можна не сказати й того, що наші ж таки українці, запроданці комуністичної Москви, виконували і перевиконували пляни грабування і вивезення продуктів з України.

В 1932–33 році мені було 6–7 років. Я пережив той тяжкий голод завдяки моїм батькам. Дитячий розум, що побачив чи пере-

жив, те й пам'ятає. Я пам'ятаю всіх моїх родичів: дідів, бабів, дядьків і тіток, яких розкуркулили і вислали в Сибір в 1929 році. Моїх батьків не вислали, бо тоді були потрібні молоді учителі, а мій батько був учителем.

В той час, як мій старший брат Славко вже пухнув з голоду, ми з сестрою ще на весну 1933 року збирали на полях залишки мерзлої, гнилої картоплі, з якої мама робила крохмаль, збирали колодки на полях, що було також проти закону і вважалося розкраданням соціалістичного майна. Ми рвали також шпориш, подорожник, ловили їжаків у загатах, виливали ховрашків на полях, вбивали рогатками і прутом горобців та ворон. Врятував багатьох дітей мій батько Михайло, який переконав голову сільської ради, що треба робити „гарячі сніданки” для учнів, які ще деколи приходили до школи, бо це ростуть наші майбутні піонери, майбутні члени Комуністичної партії. І на превелике диво, сільська рада відчинила польову кухню при школі. Привезли картоплі з буртів і варили картопляну юшку. Так що діти почали приходити до школи, щоб посьорбати тієї юшки. Це багатьом з них врятувало життя.

Молімо ж Бога, щоб не повторювалися більше ніколи і ніде такі голоди-геноциди.

Микола М. Латишко,
Канада

Веселих Свят! 2000

Привітайте Ваших рідних, друзів та приятелів з Різдом Христовим і Новим Роком!

БОЖОГО БЛАГОСПОВЕННЯ,
ЩАСТЯ,
ЗДОРОВ'Я,
ДОБРОБУТУ!

„Свобода” радо принесе Ваші побажання на своїх сторінках у всі куточки світу, де живуть українці.

ДАТИ ВИДАННЯ СВЯТОЧНИХ ЧИСЕЛ ТИЖНЕВИКІВ

„Свобода”
The Ukrainian Weekly

Новий стиль
15 грудня
17 грудня

Старий стиль
29 грудня
31 грудня

Оголошення приймемо до 4 грудня 2000 р.

СПЕЦІАЛЬНІ ЦІНИ НА ПОЗДОРОВЛЕННЯ

Одна колонка на один інч	7.50	дол.
1/8 стор.	50	дол.
1/4 стор.	100	дол.
1/2 стор.	200	дол.
ціла стор.	400	дол.

У справі оголошень звертатися до:

Марійки Осціславської, тел.: (973) 292-9800 ext. 3040

або до Володимира Гончарика, тел.: (973) 292-9800 ext. 3041

Fax: (973) 644-9510 • E-mail: svoboda@wordnet.att.net

Чеки виписувати на адресу:

Svoboda, P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Щоб Ваше привітання прийшло вчасно, вишліть його до „Свободи”

СЬОГОДНІ

Жіноче свято...

(Закінчення зі стор. 9)

чий рух Америки, котрого США є частиною, розпочався понад 150 років тому в Сенека Фолс, штат Нью-Йорк, на першому з'їзді. Варто відзначити, що в 1993 році Ірина Куровицька була обрана президенткою національної Ради Жінок США і стала першою українкою за 107 років існування НРЖ США, яка очолила цю організацію. Вона також репрезентує неурядові організації в ООН від Міжнародної ради Жінок, Світового руху матерів, СФУЖО, є членом різних комітетів в Організації Об'єднаних націй, що займаються справами, якими турбується США. 2–8 липня цього року І. Куровицька брала участь у 29-й конференції Міжнародної ради Жінок в Гельсінкі, на якій Національна рада жінок України знову посіла історичне місце, поруч із жінками інших країн світу.

У заключній частині доповіді І. Куровицька сказала, що тепер одним з найважливіших завдань США повинна бути співпраця з українками, які прибувають з України, з Польщі та інших частин світу. Треба знайти з ними спільну мову, з'єднати їхні зацікавлення і потреби з нашими, щоб приєднати їх до наших організацій США.

Після святочного слова голова США Ірина Куровицька з нагоди 75-ліття Союзу Українок Америки вручила грамоти: Іванні Шкарупі – голові США Округи Огайо; Олені

Шіпці, яка 50 років є членкою США; Насті Стецик – 8 Відділ США; Лідії Вирсті – 12 Відділ США; Емілії Русин – 33 Відділ США; Марії Пашин – 69 Відділ США. З 75-літнім ювілеєм союзнок Округи Огайо привітала голова США Округи Дітройт Наталія Гевко, а також членкиня 33-го Відділу Мирослава Гук, яка була союзнянкою ще з 1930 року в Галичині.

Святочний обід поблагословив парох церкви св. Покрови о. Василь Петрів, а голова УЗО мгр. Василь Ліщинський проголосив тост за здоров'я союзниць і за їх успішну працю для добра українського народу.

Мистецьку програму гарно розпочала Ірина Дубас реcitaцією „Жінкам” слова Зої Когут. Далі з чудовим концертом виступив вокальний ансамбль „Калиновий цвіт” у складі братів Юрія і Василя Марштупів, Олега Бакума і заслуженої артистки України Євгенії Крикун. Ансамбль проспівав ряд українських народних і сучасних пісень. Гуморески Павла Глазового, Ганни Черинь, Едварда Козака прекрасно виконала Наталія Гевко. Мистецьку програму вела заслужений працівник культури України Люба Підгірна. Закінчилося свято союзниць заключним словом і молитвою о. Романа Яцківа, пароха церкви св. Трійці.

Святкування підготував комітет на чолі з Дозею Крислатою і Лізою Кусяною. Комісія у складі Люби Боднар, Ольги Дем'янчук, Лукії Гриців і Стефи Балачутрак видала пропам'ятну книгу.

„Тебе нема, а я живу Тобою...”: історія однієї любови

Катерина Кіндрась

Мені випало бачити їх разом, а точніше – поряд, лише один-єдиний раз: наприкінці жовтня 1992 року. На Байковому цвинтарі Київ прощався з Іваном Світличним. Цього разу – назавжди.

Іванова душа вже була надто далеко по ту лінію горизонту, щоб чути нарешті велелюдні слова визнання й свого таланту, й свого сумління, й своєї Голгофи.

Німотною тінню, чорним айсбергом болю й печалі стояла біля домовини його дружина Леоніда, Льоля.

Похорон був величний. Пізніше його назвуть національним. Хтось із промовців тоді сказав: „Найкраще, що було в Івановому житті, – це його... похорон”. Ми з чоловіком презирнулися від моторошности оголеної правди. І все ж хотілося заперечити: напевне, найкраще, що було в житті Івана Світличного, – це його подружнє життя...

Півсерця – тут, півсерця – там

Доля надумала їх розлучити, ще й не повівши. Весілля вирішили відсвяткувати в Івановому селі Половинкине на Луганщині. Січневим хурделицям і морозам було байдуже, що десь там, у низенькій хатині під солом'яною стріхою готуються до весілля, а нареченої – панночки з київського Подолу – все нема й нема. Нікому й на думку не спало, що Леоніда, схилвшись на свій коштовний посаг – два мішки з Івановими книгами, вже третю добу сидить у маленькій автостанції, яка, за іронією долі, називається „Сватове”.

А може, то сама доля перед тим, як кинути Льолю в нескінченні життєві заметілі, вирішила дати їй три остаточні доби на роздуми? Ще є час, ще не замело дороги на Харків, а там – на Київ, а там – у своє рідне, мамине гніздо... Зтекти, перечекати, заховатись від сибірів і алтаїв, від нескінченних обшуків, від вічного сімейного безгрош'я, від невідступних серцевих спазмів, від таборів, від лікарень, від швидких допомог... Адже тепер вони такі різні, такі несхожі: Леоніда – киянка, Іван – селянин, вона досліджує опір матеріалів, він – літературу, Льоля – суворо-серйозна, Іван – добродушно-дотепний, „вусате сонечко”, він – інтелектуал-романтик, вона відверта реалістка...

І ще хтось-що можна надумати, сидячи три доби в сніговому полоні. Коли ж, нарешті, Льоля переступила поріг родинної хати Світличних, то з'ясувалося, що нареченого вдома нема. Не дочекавшись її, він запряг коней і поїхав за шістьдесят кілометрів, навперейми заметілі, зустрічати свою половину. Відтак – роз-

минулись. Але потім, на подружньому шляху, вони „не розминуться” жодного разу. Хоча приводів для цього буде більше, ніж досить. Десятиліття свого весілля (1966 р.) Іван „відсвяткує” в слідчому ізоляторі КГБ, Льоля – під вікнами того ж ізолятора-тюрми.

31 січня він напише в листі до неї: „... День, що наближається, пам'ятаю, тільки все думаю, що за 10 років радості було більше в мене, а в тебе – більше клопоту. Ну, та будемо сподіватись, що в наступну десятирічку все буде навпаки – я готовий зробити перерозподіл радощів і клопотів...”

Не судилося. Ні в наступне, ні в наступніші. 20-річчя (1976 р.) – Іван зустріне в таборі, Льоля матиме можливість нагадати йому про цю дату лише коротким рядком у листі – вона писатиме до свого чоловіка щоп'ять днів. Іван не зраджуватиме своїй музі і в таборі:

Тебе нема, а я живу Тобою.

Живу Тобою, а Тебе – нема.

Я – тут, Ти – там. Тебе-мене надвоє

Розполовинили....

...У лад і в такт

У мене тут півсерця, а півсерця

У Тебе там єдиним ритмом б'ється.

Куранти долі! Так – і тільки так.

Своє „срібне весілля” (1981 р.) вони вперше за 25 років подружнього життя відзначають разом – Леоніда приїде до Івана на заслання у високогірний Алтай.

Тридцятиліття їхнього подружжя (1986 р.) застане Івана прикутим до ліжка в своєму київському помешканні, Льолю – прикутою до хвораби свого чоловіка.

У січні 1993 року сповнилося 37 років спільного життя Світличних – до цієї дати Іван не дожив три місяці...

Ластів'яче гніздо

Тролейбус №17, зупинка „Єреванська”, далі між будинками – до кінотеатру „Супутник”, вулиця Уманська, 35, п'ятий поверх, 20-та квартира. Там, у піднебессі, на останньому поверсі, мешкали Світличні. Василь Симоненко, Василь Стус, Алла Горська, Іван Драч, Михайлина Коцюбинська, Іван Дзюба, Євген Сверстюк, Опанас Заливаха могли пройти цим київським маршрутом із заплющеними очима! Там вони почувались, як вдома. Часто любили жартувати: все наше літературне покоління вишло з крихітної 14-метрової квартири Світличних.

Василь Стус колись напише з табору:

„Великий мій уклін сонечку вусатому, низький уклін – безусим господарям, де я мав стільки теплих розмов і мовчань. Згадую стіни, завантажені книгами і гравюрами, керамікою й

Леоніда та Іван Світличні, 1956 р.

книгами – думну сутінь, де добре мислилося й почувалося. Йй-Богу ж, коли є в Києві найрідніші закамарки, то один із них – там, у ластів'ячому гнізді, під самим дахом”.

Це був не просто крихітний людський „ластів'ятник”, це була бібліотека, книгозбірня унікальних, з любов'ю й знанням підібраних видань, серед якої стояло одне ліжко, стіл і стільці. Це вже потім з'явився холодильник та інше начиння. Друзі, друзі друзів, знайомі, приятелі приходили часто, іноді не на годину-дві, а залишалися пожити місяць-другий. Ніхто не нарікав на брак комфорту... Надійка, Іванова сестра, котра мешкала на той час також у „ластів'ячому гнізді”, любила піджартувати: „На книжках, кажуть, спати дуже корисно – стимулюється пам'ять”.

Бувало, Льоля зовні здавалось відчуженою, наелектризованою, розгніваною – ще б пак, коли заборонили клуб творчої молоді, він неформально перейшов до помешкань Горської і Світличних. Господині співчували і все чекали, коли вона, нарешті, вижене усіх з оселі. Та минали роки... Вона варила борщі на всіх, заварювала чай, а коли членів клубу одного по одному почали звільняти з праці, нерідко трудилася також на всіх – вона тоді викладала опір матеріалів у Київському інженерно-будівельному інституті. Правда, згодом звільнили й її.

А „зірветься” Леоніда тоді, коли до помешкання прийдуть кагебістські нишпорки з обшуком. Вона паралізує їхню зухвалість тим, що вимагатиме пред'явити ордер на обшук та індекс заборонених в СРСР книжок. Льоля триматиме у своїй бібліотеці всі кримінальні кодекси, щоб розмовляти з кагебістами мовою законів.

Тоді, в 1965-му, марно вона три доби прислухалася до кожного звуку, кожного відлуння на сходах – Івана не було. Його арештували в поїзді, яким їхав додому зі Львова. Того разу він „відбудеться” лише 8-ма місяцями слідчого ізолятора-тюрми КГБ.

Співчуття для осені

Вдруге Івана Світличного арештували за „антирадянську агітацію й пропаганду” 12 січня 1972 року. Суд винесе вирок: сім років таборів суворого режиму та п'ять років заслання. Його „справа” складатиметься з тридцяти трьох томів.

... Льоля їхала до чоловіка – вперше за два роки їм дозволили побачитись. Хотіла встигнути на його День народження, а коли дісталася до Іванової 35-ої зони, то примусили її чекати ще добу в кімнаті для приїжджих – брудній, неопаленій, без постелі.

Не міг дочекатись побачення з дружиною й Іван. Напередодні приглянув осінні квіти, щоб

Стоять: (зліва) невідомий, Євген Сверстюк, Михайло Гуць, Алла Горська, Оля Концевич, Іван Світличний, Вікторія Цимбал, Леоніда Світлична, Галя Возна. Сидять: невідома, Вячеслав Чорновіл, Ірина Жиленько, мати Євгена, Євген Концевич, Надійка Світлична. (5 червня 1965 р., в гостях у Євгена Концевича).

(Закінчення на стор. 14)

Що спричинило токсикодермію? Вчені шукають відповіді

Від червня ц.р. українські та закордонні засоби інформації повідомляють про ситуацію, яка склалась у Миколаївській області України внаслідок захворювань на токсикодермію. Досі не вдалося з'ясувати причину захворювання, і ця обставина занепокоює як фахівців, так і громадськість. Уряд держави, медична спільнота, громадські організації України роблять все можливе для допомоги постраждалим та подолання цього лиха. Для докладнішого інформування українців за кордоном Міністерство охорони здоров'я України розповсюдило офіційну інформацію щодо санітарно-епідеміологічного стану у постраждалому регіоні та проблем, з якими зіткнулося МОЗ під час визначення шляхів лікування токсидермії.

Генеральне консульство України в Нью-Йорку вважає за доцільне ознайомити з цим звітом Міністерства охорони здоров'я України читачів „Свободи”.

С. Погорельцев,

В. о. Генерального консула України в Нью-Йорку

Нижче подаємо витяг з повідомлення Міністерства охорони здоров'я України:

У червні 2000 року по медичну допомогу звернулись перші двоє потерпілих з селища Болеславчик, Первомайського району Миколаївської області України. Район межує з Кіровоградською та Одеською областями.

Станом на 19 липня 2000 року було виявлено 55 потерпілих, з них 21 дитина, з діагнозом „токсидермія нез'ясованої етіології”. У подальшому кількість явних та підозрілих випадків стрімко зростала, і вже станом на 1 вересня зареєстровано 378 осіб, що захворіли, в тому числі 208 дітей.

Всім постраждалим надано медичну допомогу. Діти, що мешкають в зоні лиха, евакуйовані. В регіоні посилений санітарний нагляд за питною водою, продуктами харчування, ґрунтом та повітрям.

З урахуванням симптомокомплексу, установи державної санітарно-епідеміологічної служби МОЗ України здійснили дослідження об'єктів довкілля: питної води, харчових продуктів, ґрунту та повітря на вміст токсичних речовин.

Встановлено, що у воді мало місце перевищення допустимих

кількостей вмісту нітрозодиметиламіну, нітратів, іонів натрію. У ґрунті – нітрозодиметиламіну, диметиламіну, формальдегіду, нітратів. В атмосферному повітрі – формальдегіду та фтористого водню. В 50 пробах продуктів харчування вміст нітратів перевищував гігієнічний норматив – дині, буряки столові. Вміст хрому в продуктах (огірки, цибуля, груші, риба) перевищував допустимий рівень в 1,7–7,5 разу.

Найбільш вірогідною є версія отруєння хемічною речовиною чи речовинами невідомої природи (що, можливо, пов'язано з розкриттям поховання технічних (військових) відходів та спалюванням кабелю).

На жаль, наявні аналітичні можливості щодо ідентифікації хемічних речовин є недостатніми. У зв'язку з цим Україна потребує технічної допомоги щодо визначення природи хемічних агентів. Крім того, доцільно отримати думку міжнародних експертів щодо визначення причини захворювання.

Міністерство охорони здоров'я України

Календар тижня

19 листопада – 125 років від дня народження Катрі Гриневичевої, української письменниці.

Катря Гриневичева (Катерина Гриневич), за визнанням найавторитетніших літературознавців, належить до видатних представників українського модернізму. Народилася у містечку Винники поблизу Львова, у сім'ї службовців. Трирічною дівчинкою вона переїздить з батьками до Кракова. В. Стефанік, буваючи в їхньому домі, прихилив її до української літератури. Подальшу, вже письменницьку, долю Катрі Гриневичевої визначили О. Маковей та І.Франко. Твори її одразу були схвально сприйняті і читачами, і критикою. Під час Першої світової війни вчителювала в Австрії у таборі для українських вигнанців. Репресії, що розпочалися одразу після приходу в Західню Україну радянських військ, змусили письменницю знову виїхати на чужину. Померла в 1947 році у м. Берхтесгадені (Німеччина).

21 листопада – День Архистратига Михаїла.

Архангел Михаїл вважається небесним покровителем стольного Києва й усієї Руси-України. На

шпилі Думи, яку збудував видатний архітектор Олександр Шіле (будинок знищений разом з Хрещатиком у 1941 р.), було зображення архангела Михаїла. Тепер знову в самому центрі Києва, на Майдані незалежності, стоїть скульптурна постать архангела Михаїла.

23 листопада – 140 років від дня народження Марії Башкирцевої, української художниці.

Марія Башкирцева народилася у с. Гавронцях на Полтавщині у заможній дворянській сім'ї. У 1870 р. Марія оселилася у Франції, де фахівці виявили її рідкісне співацьке обдаровання і пророкували велике майбутнє оперної співачки. Але через тяжку хворобу горла дівчина змушена була зректися своїх мрій. Намагаючись втамувати душевний біль, Марія знаходить розраду у заняттях живописом, де виявляє особливий хист. У 1876 р. тримісячне перебування на батьківщині, в Гавронцях, зачарувало дівчину природою, мальовничим українським вбранням, чудовими піснями, прилучили до джерел народного мистецтва. Померла М. Башкирцева 31 жовтня 1884 р. у Парижі, проживши 24 роки.

„Тебе нема, а я живу...”

(Закінчення зі стор. 13)

назавтра зрізати й подарувати Льолі. А за ніч випав сніг і прибив їх морозом. Такими й зірвав він той передчасно засніжений букет і приніс на зустріч з дружиною.

Розмовляли найбільше очима, поглядами, напівжестами – так багато хотілося розповісти: писали шпильками для волосся на хлібкові, змащеному маслом. Повернувшись із побачення, Світличний отримає від Ігоря Калинця подарунків – вірш „Співчуття для осені”, присвячений Льолі та Іванові.

Наступної, плянкової зустрічі на пермській землі не відбулося. В листопаді 1974 року Івана відіслали „на профілактику” до Києва: коли Леоніда його побачила, він важив 44 кілограми, тоді як перед ув'язненням – 70. І вона вперше заплакала...

Через місяць його забрали назад до табору. Там пізніше були ще одні відвідини. Після побачення намагалися зробити гінекологічний „досмотр”, Льоля категорично відмовилась, вимагаючи санкції прокурора Російської Федерації. Поки боролась, щоб їй не розривали спідниці й не розрізували підшов, транспорт до найближчої станції пішов. Й вона мусила йти пішки талим снігом кілометри й кілометри, дорогою, якою їздять розконвойовані карні злочинці. Зрештою, в той момент їй було байдуже, куди йти й скільки, здавалося, що гірше, ніж є, просто не може бути.

13 травня 1978 року минав табірний термін Світличного. Майже весь останній рік він перебував у лікарні – через спазми мозкових судин, а потім – занесений брудним шприцом сироватковий гепатит. Попереду ще було 5-річне заслання. Йому призначили високогірний район Алтаю, в радіаційно забрудненій зоні – поселення алькоголіків і повій, куди хронічно хворого державного „злочинця” везли 52 доби.

3 червня 1979 року до нього переїхала дружина – на постійне місце проживання. Вона все ще вірила: якщо буде поряд, нічого лихого не станеться. Та лихо обминуло надією: спочатку в Івана почали відмовляти нирки, потім стався інсульт, потім – клінічна смерть... Його оперували в сільській лікарні. Щоб бути поряд з чоловіком, Льоля вимолвила дозволити їй працювати на кухні тієї лікарні. Розносила хворим обіди, мила тарілки, шкребла підлоги, аби бути там й бодай своєю присутністю полегшити Іванові нестерпні болі.

Він був приречений, та Леоніда

не дозволяла йому навіть думати про це. І він вірив, він сподівався одужати. Навіть намагався жартувати. В похмурому гуртожитку, куди Світличний переселився після лікарні, над його ліжком замість килимка висіла карта СРСР з позначками місць заслання друзів. „Ти дивись, – коментував іронічно Світличний, – ці українці окупували весь Сибір!”

... Коли потяг підходив до Києва, Льоля все мучилася думкою, як же вона винесе, дотягне на своїх плечах Івана аж до п'ятого поверху? Друзі ж їхнього колись гамірного „ластів'ячого гнізда”, – хто по Сибірах, а хто по – по шпарках... Їх зустрів Валерій Марченко – в нього була коротка перерва між ув'язненнями, він і допоміг Світличним після довгої й тернистої дороги дотягнутись до свого піднебесся.

Після клінічної смерті Іван Світличний прожив ще 11 років і 2 місяці. Три останні роки – нерухомо й безмовно. Льолині сили вичерпані, нерви не витримували напруження. Вона майже не спала, бо ночами Іванові ноги зводили корчі і він кричав смертельно пораненим звіром. Вдень, коли приходили, як і колись, друзі, багато справжніх, щирих друзів, він, хто знав в оригіналі Беранже, хто створив словник синонімів, силувався щось сказати і не міг, і плакав знову або ж поглядом чи потиском руки просив Льолю продовжити його думку. І вона підхоплювала його півслово, розвивала в речення, в цілу розповідь – Іван схвально хитав головою. За 37 років вони стали такими схожими в своїй „різності” – тепер вони розуміли одне одного з півслова, з півпогляду. Льоля читала йому листи й варила дієтичну юшку, поїла з ложечки, мов немовля, й втирала сльози, як дитині, робила уколи й одягала... Насправді, ніхто ніколи не знатиме всього, що робила ця жінка щодня, щогодини, щомиті.

Ти всім, чим лиш могла, була мені.

Була Великоднем і буднем,

І артантом „будем-перебудем”,

Була росинкою на камені

І каменем – твердим корундом.

... У двадцятих числах жовтня почало відмовляти серце, почалась агонія, починався кінець, Льоля витягнула з полиці томик Василя Стуса й прочитала присвячені колись йому рядки: „Не можу я без посмішки Івана оцю сльотову зиму пережити”. Іван стис Льолину руку і заплакав. Через 15 хвилин його не стало...

20 вересня Іванові Світличному виповнився б 71 рік, а 25 жовтня – 8 років з дня смерті.

Нью-Йорк

Олексій Сажин і президенти

Власник приватного музею воскових фігур Олексій Сажин (у центрі) між восковими статуями двох Президентів України Леоніда Кучми (зліва) і Леоніда Кравчука на відкритті виставки воскових фігур у Києві у жовтні ц.р.

УНІАН

Постануть пам'ятники В. Чорноволові

ЛЬВІВ. – У Львові та в Золочеві до 24 серпня наступного року буде споруджено пам'ятники В'ячеславу Чорноволові. Про це повідомив його син, народний депутат України Тарас Чорновіл. Він і члени організаційного комітету у майстерні скульптора Івана Самотоса оглянули макет майбутнього пам'ятника. Для скульптури використані фотографії В.Чорновола 1990-1991 рр. Постамент пам'ятника буде з чорного граніту, над яким здійматиметься триметрова фігура В.Чорновола з піднятою правою рукою, пальці якої складено у формі тризуба.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Гомоніла Україна... у Філадельфії

Програма цьогорічного фестивалю „Гомін України” була жанрово різноманітною, мала високий академічно-мистецький рівень. Спонсором фестивалю є Департамент розваг міста Філадельфії, що уможливило вільний вступ у цей особливий амфітеатр – Робін Гуд Делл Іст – у вечірні години, під зоряним небом.

Про програму фестивалю дбає Комітет фестивалю при українській громаді метрополітальної Філадельфії, що його очолює інж. Михайло Нич. Цьогорічний фестиваль був присвячений 9-й річниці незалежності України і 10-й річниці проголошення її суверенітету.

Відбувся цей концерт 25 серпня 2000 року. Відкрили програму

гимни Америки й України у виконанні співаків Олега Чмира і Олександри Грабової. Михайло Нич, голова комітету, привітав присутніх і передав ведення програми в руки Орісі Гевки та Івана Праска.

Першою хореографічною точкою було балетне стилізоване виконання народних танців – козачка, гопака, „Дощик” в аранжуванні Мирослава Скорика, хореографія Володимира Шумейкина, а виконавці – члени Міжнародного балету Олександр Бойцов, Саманта Галлнер, Борис Естулін, Христина Шевченко. Далі був вокальний виступ Лесі Грабової під акомпаньямент піаніста Володимира Винницького.

Композитор Мирослав Скорик і Володимир Винницький – лавреат

міжнародних конкурсів піаністів – виконали на чотири руки „Думу”, скомпоновану Мирославом Скориком як присвяту борцям за волю України. Далі йшла композиція Бетговена „Для Елізи”, виконана піаністом Володимиром Винницьким. Закінчили піаністи свій виступ композицією Мирослава Скорика – джазовим „кан-кан”. Солісти ансамблю „Волошки” та гості з України, виконали низку танців. Олег Чмир, баритон Львівської опери заспівав ряд пісень та арій. Акомпанював Володимир Винницький.

У другій частині програми – дует жанрових танців „Рибалка” і „Ніч під Івана Купала”, музика Віктора Гузієва, аранжер Мирослав Вантух. Виконавці – Ірина і Андрій Грубі. Було це дійсне драматичне дійство – своєрідна пантоміма.

В дуетах з опери Моцарта „Чарівна Флейта”, а також Розіні і Фігаро з опери Джіакомо Россіні „Севільський цирулик” виступили Леся Грабова і Олег Чмир, акомпаньямент Володимира Винницького.

Балетний ансамбль виконав ряд хореографічних перлин на музику Л. Мінкуса, Каміль Сен-Сан, Цезаре Пенні (солісти – Саманта Галлнер, Христина Шевченко, Сузанна Штеллпфлуг, „Емеральда” – музика, хореографія А. Вагарова, виконала Сузанна Штеллпфлуг).

Закінчено програму фестивалю лірично-драматичним дуетом „Гізелля”, „Pas de Deux”, музика Адольфа Чарльс Адана, хореографія М. Петіпа. Виконавці – Сузанна Штеллпфлуг і Борис Естулін.

Н. Пазуняк

Наш хор співав у Коломиї

(Закінчення розповіді про гуцульське свято. Початок в ч.44)

Десятий гуцульський фестиваль, обійшовши міста і села Гуцульщини, відбувся в Коломиї 21-24 вересня. Як маленькі струмочки, зливаючись, утворюють повноводну річку, так зійшлися до Коломиї три з половиною тисячі учасників фестивалю з 234 колективів художнього аматорства. Учасники фестивалю представили свої конкурсні програми в дванадцяти жанрах на розгляд поважного журі, яке оцінювало виступи аматорів. До журі входили

провідні мистці – Марія Стефюк, Павло Дворський, Іван Попович, Богдан Сташків, Дмитро Біланюк, Михайло Тимофіїв. Кращі з кращих отримали нагороди й взяли участь у гала-концерті на Співочому полі. Гості з Польщі, Румунії, Молдови, Росії, віддалених областей України виступили з концертами.

Коли дитячий хор „Перлина” Міжнародної організації „Жіноча Громада” (голова Марія Драч) отримав нагоду поїхати на фести-

валь, радості дітей не було меж: адже це була поїздка в омріяні Карпати, на Гуцульщину, участь у справжньому мистецькому конкурсі. Хор „Перлина” – це 35 хлопчиків і дівчаток з Києва. Своїми враженнями про поїздку на гуцульський фестиваль діляться учасники хору.

Люба Гук, 14 років: „Мої враження від побаченого просто надзвичайні. У Косові в Коломиї, у всій західній Україні все пронизане добротою, розумом і доброзичливістю”.

Наталя Дашкевич, 12 років: „Нам показали одяг, побутові речі

однієї з гуцульських хат, розказали про обряди в горах, про трембіти, про весільне деревце”.

Олександра Лабунська, 16 років: „Ми добре співали на конкурсі, вклали у спів частинку своєї душі. І коли у списку лавреатів конкурсу почули назву свого хору, наший радості не було меж. Це перший конкурс у нашій співочій кар’єрі”.

Анастасія Криворучко, 15 років: „Ми дуже хвилювалися, коли журі виголошувало переможців. Коли назвали наш хор, деякі діти заплакали від щастя”. Про це сказали також Ганнуся Левченко, Людмила Щеголь.

Залишається лише додати, що ці щасливі враження діти отримали завдяки праці під керівництвом керівника хору Оксани Родак – канадки українського походження, концертмайстра Катерини Бурак – студентки Національної музичної академії України, а також висловити подяку АТ „Оболонь”, яке відгукнулося на прохання хору про спонзорську підтримку, завдяки чому хор зміг поїхати на фестиваль.

Члени дитячого хору „Перлина”
Світлив Олександр Вівчарик.

Поет Микола Шапошник („Козак Мамай”) з писанкаркою Світланою Стадник, на писанці якої поставив автограф Леонід Кучма.

Запалала фестивальна ватра.

Танець на Співочому полі.

Гуцул Василь приїхав на свято з Рахова.

ЗВІДУСІЛЬ

Англійська королева-мати мала нещастя впасти

Найстаріший член британської королівської родини, королева-мати Єлисавета, якій сто років, впала минулого тижня в лондонському готелі „Фор Сізонс” і зламала ключицю. Про це офіційно оголосив Бакінгемський палац. Лікарі вирішили не брати королеву-матір до лікарні, зафіксувавши руку пов'язкою. Тепер королева-мати перебуває в своєму лондонському особняку „Клеренс гавс” під наглядом лікарів. Попри це, королева-мати повідомила, що по одужанні бажає повернутися до виконання своїх громадських функцій.

Україна витісняє російську пресу

У Москві стривожилися загрозою закриття в Україні мутацій російських газет „Ізвестія”, „Труд”, „Московській комсомолець” та інших. Їх реєстрацію у Києві заборонено на підставі порушень українського законодавства про державну мову і податкову політику. У газетах вміщують переважно російські тексти, подають без податку російську рекламу, московські телефони редакцій. Міністер преси Росії Сеславинський пропонує ув'язати діяльність російських газет в Україні з поставками російського газу.

Існує ймовірність екологічної катастрофи в Англії

Одне з найстаріших англійських міст, красень Йорк, знаходиться сьогодні на межі екологічної катастрофи: рівень води, що збільшується в ріці Уз, загрожує йому затопленням. Тепер вода знаходиться за чотири сантиметри від верхньої лінії греблі. Під загрозою затоплення – 5.5 тис. житлових будинків, розташованих вздовж ріки, що протікає в межах міста. За останні декілька днів ріка піднялася вже майже на шість метрів, – це найбільший рівень за 180 років. Все це – наслідок того, що північно-західня Європа потерпає від чимало не найсерйозніших повеней за останні десятиліття. У Великій Британії сильні дощі призвели до надзвичайної ситуації у двадцяти двох районах Англії та Валії.

Переговори в справі замирення в Афганістані

Керівники воюючих сторін в Афганістані – руху „Талібан” і Північного альянсу дали згоду на проведення непрямих переговорів при посередництві ООН для встановлення миру в цій країні. Як заявив у штаб-квартирі міжнародного співтовариства глава Місії ООН в Афганістані Франсеск Вендрелл, представники обох сторін надіслали в ООН окремі послання, в яких заявили про своє бажання „покласти край афганській війні”. Ф.Вендрелл висловив надію, що переговори можуть початися вже наприкінці цього місяця.

„Верховину” має перебрати „четверта хвиля”

З приємністю і вдячністю прочитав допис Л. Хмельковського „Верховина” – творення нової вартості” у „Свободі” від 15 вересня ц.р. Стаття пригадала мені 12-літню працю на посаді управителя цієї чудової оселі в 60-их роках. Тоді, під час літніх місяців, з великих міст переносилась культурна діяльність на „Верховину”. Там відбувались мистецькі імпрези, виставки картин, дитячі табори, курси українознавства для молоді, спортивні „малі олімпіади”, театральні вистави, сольні і хорові концерти, наукові доповіді, безплатний відпочинок для діячів культури, письменників і поетів та багато іншого. Сьогодні також з великим успіхом діють спортова школа, курси народних танців, відбуваються щорічні фестивалі молоді з багатою мистецькою програмою. Було б великою шкодою для нашої спільноти втратити цей український гірський куток в США.

„Верховину” тому 50 років придбав Український Братський Союз для вигоди і користі не тільки своїх членів, але й для цілої української спільноти. Оселю обов'язково треба зберегти в українських руках, щоб і надалі вона була відпочинковим і культурним осередком для наших людей, зокрема для молоді. На мою думку, збереження „Верховини” повинні зацікавитись, в першу чергу, наші нові емігранти.

У статті слушно говориться, що першою українською вартістю

була національна церква. Однак треба сказати, що одночасно з церквами поширювався братський (фратерналістичний) рух. Якраз з ініціативи першого греко-католицького священика в США о. Івана Волянського в кінці XIX століття в Шенандоа, Пенсильванія, засновано перше братське товариство, члени якого на з'їзді в 1894 році в Шамокін, Пенсильванія заснували Руський Народний Союз (сьогоднішній УНСоюз), а його пресовим органом був часопис „Свобода”, що почав виходити рік перед тим. Згодом постали нові союзи – Український Братський Союз в Скентоні, Союз католиків „Провидіння” у Філадельфії, Українська Народна Поміч в Пітсбургу. Кожний союз мав власний щоденник або тижневик („Свобода”, „Народна воля”, „Америка”, „Народне слово”.) Вся культурна діяльність зосереджувалась при союзових відділах в різних місцевостях: хори, танцювальні гуртки, перші українські недільні школи. Цей братський рух – заслуга заробітчанської національно свідомої імміграції та дуже малого числа інтелігенції з „першої хвилі”.

Після Першої світової війни приїхали до США колишні вояки українських армій. Серед них – багато старшин, інтелігенції, людей з освітою. Постали нові вартості: школи, українські щадниці (банки), народні доми, УККА, ЗУАДК, нові газети і журнали, політичні партії, спортивне товариство „Чорноморська Січ”, танцювальні

ансамблі Авраменка, хори. Все це вартості „другої хвилі”.

Після Другої світової війни приїхала найбільш численна нова хвиля імміграції, в основному політична – люди різних професій, діячі культури, письменники, журналісти, мистці. Вони масово включилися в існуючі організації та заснували нові вартості – цілоденні початкові і середні школи, нові церкви, народні доми, молодечі товариства (Пласт, СУМА, ОДУМ), купили оселі („Верховина”, „Союзівка”, пластові і сумівські оселі), заснували різні політичні партії, допомогове товариство „Самопоміч”, кредитові кооперативні спілки, наукові товариства (НТШ, УВАН), видавничі спілки, нові газети і журнали, музеї, торговельні підприємства.

Все це здобутки „третьої хвилі”. Правдою є, що ті громадські будівничі сьогодні вже в старшому віці, і щораз частіше відходять у засвіти, число їх постійно зменшується. Їхні діти, а то й внуки, народжені вже в США, переважно з високою освітою, хоча знають українську мову і мають любов до країни своїх батьків, однак почуваються американцями і не дуже зацікавлені в збереженні наших вартостей.

То ж на зміну повинні прийти нові іммігранти з „четвертої хвилі” і шляхом „естафети” перебрати і зберегти згадані вартості, в тому числі й оселю „Верховину”.

Д-р Роман Ричок

„Верховина”. 1968 рік. Учасники курсів українознавства і діючого тоді табору зфотографувалися з Патріархом кардиналом Йосипом Сліпим. Обіч нього – голова УБСоюзу Антін Батюк і Єпископ Й. Шмондюк. На колінах у кадинала – Олег Слупчинський, відомий нині лікар з Нью-Йорку.

Чому „Ганнусі” тяжко...

Про національно-патріотичну діяльність видавництва дитячої літератури „Ганнуся” у Миргороді на Полтавщині і про труднощі, які з вини національно несвідомих урядовців доводиться видавцям переборювати, „Свобода” докладно розповіла у ч. 7 з 18 лютого цього року. На жаль, відтоді ситуація не змінилася на краще – не для цього владу у Миргороді захопили колишні комуністи. Одним з результатів їхнього владарювання стало те, що в місті ліквідовано останню українську книжкову крамницю: де була книгарня, тепер торгують горілкою... Книжки теж видають, але антиукраїнські. Наприклад, нещодавно тут побачила світ брошура „Славетні миргородці”, в якій на 100 імен 80 відсотків відве-

дено „славетним” комуністам.

А тим часом видавництво „Ганнуся” не має фінансових засобів, щоб видати „Спогади очевидців про більшовицькі злочини на Миргородщині” або „Мистці нашого краю”. Тому звертаюся до усіх полтавців і полтавців світу, зокрема до вихідців з Миргороду: підтримайте нас! Прошу українсько-американські родини Розсохів, Воскобійників, Островських, Зуєвських, Миргородських і всіх, хто живе поза Україною, допомогти нашій „Ганнусі” вижити, щоб видавництво й надалі приносило користь українській справі.

Анатолій Сазанський,
керівник видавництва „Ганнуся”

37600, м. Миргород, вул. Ведмедівка, 55, тел.: 5-52-95.

Падоліст

День стає коротшим, ночі – холоднішими. Листя з дерев опадають усе більше – як наслідок зміни температури і гостріших вітрів. Птахи, які зимують з нами, почали готуватися до відлету, в тваринному світі також помічається метушня: звірі готують себе і свої житла до зими.

А в Україні вже й озимина зеленіє на полях. Господарі зібрали садовину, картоплю, буряки, моркву, гарбузи, приготували вулики до зими.

Осінь з точки зору етнографії була в давнину дуже цікава, багата на своєрідні звичаї, народну творчість, в чому саме і виявлялась тодішня культура і світогляд. Треба сказати, що лише село з давніх-давен було споконвічним джерелом народної творчості і звичаїв-обичаїв, започаткованих ще у стародавній, дохристиянській культурі.

Восени відбувалися чисельні празники, забави, пов'язані з обрядами урожаю, шанування покійників, шлюбні тощо, і це зрозуміло чому: після жнив у селянина – повна стодола хліба, а погребі – городини та садовини, пасічники мають подостатку меду і воску, худоба забезпечена сіном. Господарям випадав вільний час.

Характерні празники увійшли в церковний календар і до нині їх урочисто відзначають. Першого листопада за новим стилем (за старим стилем – 14) – відзначають день „безморозних” Кузьми і Дем'яна. Було вірування в народі, що святі „безморозні” завідували морозом, завірюхою та заметіллю. Коли на Кузьми замерзне земля, то буде тепла зима.

Дуже шановним святом в Україні був день Архистратига Михаїла. Архистратиг Михаїл – це один з найчільніших небесних воїнів, борців з Сатанайлом та його слугами – дідьками. Народна творчість та вірування наших прапрадідів приписують Архистратигу Михаїлу дуже багато функцій-обов'язків, не пов'язаних ані з сільськими господарськими роботами, ані з сонячним колом, ані з родинним життям людей. Цікавим є й те, що день св. Михаїла є Днем української мітології, але без богів дохристиянських. Ті образи досить чисельні і поєднані в образі Архистратига Михаїла. Тому християнська Церква відзначає собор

Ліс вже чекає на зиму.

Архистратига Михаїла. Цікавим ще й те, що легенди про св. Михаїла збереглися і дохристиянські, і ранні апокрифічні християнські.

В Україні, в ранній княжий період, князі взяли Архистратига Михаїла за свого покровителя-опікуна, за охоронця великокняжого столнього Кисва та всієї Русі. Йому було присвячено багато храмів, бо він був символом боротьби Русі-України з половцями, печенігами, татарами та іншими кочовими наїзниками.

За старим стилем на 2-ге листопада припадає Акиндина. Приповідка: яка погода на Акиндина, – така великодня днина. На 10-те листопада – Ераста. Коли іней на Ераста – дерева дадуть урожай; коли мряка – весна мокра; 14 листопада – Пилипа. На Пилипа іней – на овес урожай. Все це було пов'язано із закінченням осіннього сезону, осінніх робіт.

А скільки історичних подій нашого часу припадає на листопад – від 1-го Листопада починаючи. Всі ті події пов'язані з життям українського народу і його боротьби за право бути вільними, жити в своїй хаті, бути її господарем, вживати свою рідну мову, продовжувати й розвивати культуру свого народу, його традиції.

Наталія Кібець,
Міннеаполіс, Міннесота

На озері Парсиппані – осінній сум.

Світлив Л. Хмельковський

Про набуття...

(Закінчення зі стор. 5)

проблеми зміни громадянства, перш за все щодо оплати процедури припинення російського громадянства. Глава держави доручив Міністерству закордонних справ України активізувати переговори з Росією та іншими країнами, з якими існують проблеми в сфері громадянства, з метою укладання відповідних угод.

У зв'язку з високим рівнем незаконної міграції Президент України висловив стурбованість відсутністю належної законодавчої бази, що регулювала б процес в'їзду в Україну на постійне проживання чужоземців та осіб без громадянства, зокрема відсутністю механізму квотування імміграції в Україну.

З цього приводу Президент звернувся з листом до Голови Верховної Ради України Івана Плюща, в якому просить прискорити при-

йняття закону України „Про імміграцію”.

У листі також порушується питання щодо прискорення прийняття закону „Про внесення змін до Закону України „Про громадянство України”, спрямованого на спрощення умов набуття українського громадянства вихідцями з України, розв'язання цієї проблеми депортованими особами.

Враховуючи масштаби міграційних процесів, посилення незаконної міграції, збільшення чисельності осіб, які набувають та

припиняють громадянство України, Президент України доручив Міністерству внутрішніх справ і Міністерству закордонних справ України вжити заходів щодо належного кадрового та матеріального-технічного забезпечення, підвищення ефективності праці підрозділів, що займаються вирішенням питань міграції та громадянства.

Управління з питань громадянства Адміністрації Президента України

Відповіді на хрестиківку, вміщену в ч. 45

Горизонтально:

1. Ватра. 3. Буг. 5. Ослін. 7. Кіт. 8. Тло. 10. Охорона. 11. Гонор. 13. Псота. 15. Тарас. 18. Калина. 19. Епопея. 21. Ланка. 22. Лисина. 23. Неоцид. 24. Нукус. 27. Ляпас. 30. Баран. 33. Причина. 34. Бра. 35. Бій. 36. Режим. 37. Кок. 38. Йосип.

Вертикально:

1. Ворог. 2. Автор. 3. Борона. 4. Голота. 5. Остап. 6. Нафта. 7. Кін. 9. Око. 12. Озимина. 14. «Свобода». 15. Талан. 16. Ранок. 17. Сеанс. 18. Кіл. 20. Ярл. 25. Уривок. 26. Ужиток. 27. Ледар. 28. Паб. 29. Спазм. 30. Бабій. 31. Рій. 32. Насип.

ЗВІДУСІЛЬ

Намагаються рятувати євро

Европейський центральний банк знову вдався до фінансових інтервенцій з метою підтримати спільну європейську валюту. Завдяки цьому курс євро дещо зріс, але потім знову знизився. Подібні заходи минулого тижня не мали значного ефекту. Від моменту запровадження євро на початку минулого року ця грошова одиниця втратила понад 25 відсотків вартості.

Президент Югославії проти надання Косову статусу республіки

Надання Косову статусу республіки в складі Союзна Республіка Югославія призведе до відділення краю від Югославії, заявив в інтерв'ю радіостанції „Німецька хвиля” Президент Югославії Воїслав Коштуниця. Він вважає, що „при урахуванні можливого розвитку ситуації в регіоні подібні пропозиції виглядають непродуманими”.

Родичі загиблих на летовищі Тайпею отримають компенсацію

Сінгапурська летунська фірма виплатить по 400 тис. доларів родичам кожного із загиблих в авіакатастрофі „Боїнга-747” на Тайвані минулого тижня. Про це заявила адміністрація компанії в Сінгапурі, додавши, що відповідні виплати на лікування і „за моральні збитки” отримають також всі вцілілі пасажери. Напередодні сінгапурська авіакомпанія взяла на себе всю відповідальність за катастрофу свого літака на летовищі Тайпею, в якій загинула 81 особа, 82 були поранені. Причиною трагедії стала помилка пілота, який спрямував літак перед зльотом на смугу, що перебувала в ремонті.

Російське військо покидає Грузію

Відбулось четверте коло переговорів між Росією і Грузією, за якими російське військо до 1 липня 2001 року має вийти з баз у Вазіані і Гудауті. Російські політики вважають, що причиною погіршення взаємин між обома країнами є президент Грузії Едуард Шеварднадзе, який послідовно витісняє Росію зі своєї країни. З його ініціативи Грузія, Азербайджан і Узбекистан вийшли з угоди про колективну безпеку СНД і разом з Україною і Молдовою заснували об'єднання використання нафти.

В Україні вшановано пам'ять польського поета

В Івано-Франківську і Коломиї відбулось відзначення 175-річчя смерті видатного польського поета доби Відродження Францішка Карпінського. В обох містах відкрито пропам'ятні таблички поетові, який був автором ряду духовних співів. У церемоніях брали участь представники влади і громадськості Польщі і України.

ФУТБОЛ

УСО "Тризуб" Філадельфія –
„Монтко” СК – 3:0
УСО „Тризуб” Філадельфія –
„Гантер” СК – 1:2

Продовжуються футбольні ігри чемпіонату вищої дивізії „Інтер Кавнті Сакер Ліги”, в якій виступає команда УСО „Тризуб”. 29 жовтня ц. р. футболісти „Тризу-ба” здобули перемогу – 3:0. У грі з командою „Монтко”, в першій половині, гри П. Борецький і Томасо здобули ведення – 2:0. В другій половині суперники провели

кілька швидких контратак, але бажаного не досягнули. Енергійні оборонці і воротар „Тризу-ба” успішно усунули усі небезпеки. Ще перед закінченням цих змагань Деселва встановив вислід зустрічі – 3:0. В неділю, 5 листопада ц. р., команда „Тризу-ба” приймала у себе на площі „Тризубівки” футболістів СК „Гантер”. І цим разом суперникам пощастило, вони використали помилки футболістів „Тризу-ба” і вже в першій половині двома голами запевнили собі перемогу. Ще перед перервою Борецький зменшив рахунок – 1:2, але на більше напад „Тризу-ба” не спромігся. Після тієї поразки команда „Тризу-ба” усе ще посідає друге місце після лідера „Джермен-Гангеріанс”.

Манчестер Юнайтед –
„Динамо”, Київ – 1:0

На 18-ій хвилині гри британської і української команд „Манчестер Юнайтед” і „Динамо”, Київ, гол Тедді Шерінггема вивів англійців у наступне коло змагань чемпіонату Ліги чемпіонів Європи. Разом з британською командою у наступне

коло перейшли 18 команд. За 6 хвилин до кінця цієї гри „Динамо” мало шанс забити гол, але Деметрадзе не влучив у ворота.

У третьому колі змагань за чашу УЕФА гратиме донецький „Шахтар”, який посів третє місце в своїй групі.

Л.Х.

ВОЛЕЙБОЛ

Розпочалося підготування жіночої волейбольної команди УСВТ „Ч. Січ” до участі в іграх Американської відбиванкової асоціації району „Гарден-Емпаєр”, тобто у штатах Нью-Джерсі–Нью-Йорк. Як інформує провідник команди Володимир Рудакевич, вона вже зареєстрована в ЮСВБА і як єдина українська жіноча дружина буде представляти українок на відбиванкових аренах східних штатів Америки під назвою „Юкреїнян Січ”.

З минулорічного складу в команді залишилися сестри Лариса і Таїса Кордуби, Ліда Рудакевич,

Марта Яцикевич, Еймі Спадачіні і Мартина Слежинська. Ввійдуть до складу новоприбула з Мукачева Ярослава Кальська, визначна спортсменка Ребека Прат, яка досі виступала в чоловічих університетських і клубових американських командах, а також досвідчена Еймі Куган. Новим тренером став відомий спортсмен Кейвін Папа, який успішно пройшов тренерський вишкіл. Володимир Рудакевич добивається дальшого підсилення чисельного складу ланки і готовий включити до неї новоприбулих. Зголошуватися можна телефоном на числа: (973)-365-1054 (вечорами), або (973) 275-2457 (вдень).

поїздки на чемпіонат Європи.

Управа УСЦАК готова подавати дальшу фінансову допомогу юним „зіркам” України, якщо це підтримає наша громада пожертвами на „Фонд відродження спорту в Україні”, які слід надсилати на адресу USCAK, 680 Sanford Ave., Newark, NJ 07106.

Д-р Орест Попович

На світовому чемпіонаті юнаків в місті Оропеса-дель-Мар в Іспанії, в групі 14-річних, чудово грав шахіст з України Олександр Арещенко, який здобув лаври чемпіона. Це вже друга в цьому році золота перемога О. Арещенка з Луганщини. В липні він був членом збірної України на першому чемпіонаті Європи серед молодіжних команд (до 18 років), який відбувся у м. Балатонлелле в Угорщині, де юні шахісти України здобули першість. Крім золотої медалі О. Арещенка, три бронзові здобули юні українки Наталя Григоренко (в групі до 14 років), Діана Арупонова (в групі до 12 років) і Анна Музичук (в групі до 10 років).

На 34-ій шаховій олімпіаді в Туреччині команди України зайняли четверті місця: чоловіки – після Росії, Німеччини і Угорщини, жінки – після Китаю, Грузії, Росії.

Стипендійна програма УСЦАК – в дії

Як уже повідомляла „Свобода”, провід УСЦАК розпочав новий етап підтримки відродження українського спорту на нашій Батьківщині. Підтримка спрямована до Львівського державного інституту фізичної культури, де навчається великий загін майбутніх спортсменів та спортових діячів, а також військовиків.

Минулого літа УСЦАК встановив 10-тисячний стипендійний фонд, з якого протягом наступних 5-ти років спеціальна стипендійна комісія інституту в порозумінні з проводом УСЦАК має призначати стипендії студентам. На початку жовтня до управи УСЦАК надійшов лист від ректора інституту Мирослава Герчика, який повідомляє, що стипендії розподілені таким чином: встановлено 8 стипендій – по 200 доларів (400 доларів – резерв для допомоги студентам у надзвичайних ситуаціях), які отримають Нарєпа Володимир, Пуцило Оксана, Глинська Віра, Шешурак Любов, Прокопович Наталія, Кузьма Наталія, Друзь Світлана,

Везденко Лілія. Стипендії вручені на фініші традиційного загальноінститутського пробігу „Від сокілства до стрільцтва” на честь 83-ої річниці ЗУНР.

Провід УСЦАК щиро вдячний доброчесним, жертводавцям, завдяки яким зміг реалізувати цей важливий проєкт. Значну частину із переданої стипендійної суми – понад 8 тисяч – надійшли за заповітом св. п. Ярослави Ярославич, яка була великою ентузіасткою фонду відродження спорту в Україні при УСЦАК. Дальші пожертви надійшли: понад 3500 доларів – рештка із збірки, переведеної давніше Управою УСК Нью-Йорк, 100 доларів – від Лариси Барабаш-Темпл в пам'ять покійного члена Управи УСЦАК Ярослава Петрика, 30 доларів передав в пам'ять покійного Тадея Понося Ол. Напора і 10 дол. – М. Матіяш. Усі, хто хоче підтримати відродження українського спорту, можуть висилати свої пожертви на адресу: USCAK, 680 Sanford Ave, Newark, NJ 07106.

Новини з спортивного життя подав Омелян Твардовський

На летовищі пограбовано діаманти

В Брюсселі під час завантаження багажу пасажирів до літака компанії „Люфтганза” на летовище приїхало авто з бандитами, які забрали з літака партію діамантів вагою 15 кг. Після цього робітники багажної служби застрайкували, вимагаючи посилення охорони летовища. У той же час на авкціоні Сотбі у Лондоні виставлено на продаж діамантовий нашійник, який цариця Катерина II подарувала колись британському амбасадорові у Петербурзі Джону Гобарту, а той передарував його своїй дружині. Очікується, що коштовність буде продано за 900 тис. доларів.

Росія буде потрібна...

(Закінчення зі стор. 3)

ніда Брежнєва часів розрядки міжнародної напруги – активно напрошує економічне співробітництво, шукати форми чисто європейської політичної взаємодії і при цьому прагнути поступово обмежувати й витіснити вплив США.

А тепер про українські реалії. З логічної точки зору для країни з від'ємним сальдо зовнішньоторгового балансу, солідним запасом боргів і депресивною економікою в об'ємах, які можна порівнювати з ФРН (з величезним ВВП, який становить близько 2 трильйонів доларів) – прямий шлях до катастрофи. Питання полягає в тому, коли і як ця катастрофа станеться.

Абсолютно незрозуміло, куди йде величезна кількість енергоресурсів. Адже якби їх використання закінчувалося випуском якоїсь конкурентоспроможної продукції, за використанням газу, очевидно, було б чим платити. Але споживачі платять за енергію з-під палки і намагаються відчайдушно опиратися, а продукція, навіть якщо уявити, що вона виробляється, уникає статистичної звітності. Інакше як можна пояснити такий феномен, як повний провал авкціону, на якому природний газ було куплено за ціною 35–40 доларів за млрд. кубометрів, причому закупівельна ціна газу не була нижчою, ніж 60–65 доларів. Президента Польщі Александра Квасневського неодноразово критикували в політичних і економічних колах за його нібито „збиткову” підтримку інтересів України. Добродушно або не втрально налаштовані стосовно України польські експерти одно-

часно заявляють, що Польща повинна підтримувати Україну не тому, що її оголосили стратегічним партнером Польщі, а тому, що вона робить що-небудь у якісному відношенні. Можна також припустити, що негативне ставлення президента Польщі до плянів обхідних газотранспортних коридорів якимось чином зумовлені координацією позицій з провідними світовими чинниками впливу. У такому форматі Україна покищо може розраховувати на певну підтримку. Але це – на той випадок, якщо інтереси США і країн ЄС збігатимуться. А якщо вони розійдуться, чого не можна виключати в найближчому, а тим паче у віддаленому майбутньому? На що в такому випадку може розраховувати країна, якщо вона не спроможна сплатити за ресурси, які споживає?

Ситуація, що змінилася, демонструє швидке зменшення часових резервів для прийняття рішення. Очевидно, першочерговими кроками, які структури України повинні зробити для порятунку становища, є подолання платіжної кризи й радикальний перегляд нинішньої, по суті, ситуації „глухого кута”, яка нагадує самогубство, моделі економічного розвитку країни. В іншому випадку, подібні платіжні проблеми виникнуть з усіма теперішніми й потенційними постачальниками енергоносіїв в Україну, включаючи Туркменістан і Азербайджан, а нафтопровід Одеса–Броди (так само як і такий привабливий український проєкт транспортування каспійської нафти) перетвориться на помпезний пам'ятник безгосподарності й розрухи.

Сергій Кудрявський
„Вечірній Київ”

ШАХИ

Вже вдома нашим читачам 9-річна шахістка Аня Музичук зі Стрия на Львівщині виграла чемпіонат Європи 2000 року серед дівчат віком до 10 років, випередивши 37 суперниць, представниць різних країн. Свій кінцевий вислід 8:1 Аня поділяла з грузинкою Маданою Бокучава, але за додаткові показники золоту медаль присуджено представниці України. У Ані це вже другий титул чемпіонки Європи серед дівчаток до 10 років. Перший вона здобула в 1998 році, а у 1997 і 1999 роках на таких же чемпіонатах мала срібні медалі. Своє третє „золото” для України в чемпіонатах Європи 6-річна Гануся придбала ще в 1996 році у віковій категорії до 8 літ у 1998 році. Аня Музичук установила рекорд, ставши наймолодшим майстром ФІДЕ (ФІДЕ – Міжнародна федерація шахів).

Цьогорічний чемпіонат Європи серед юнаків і дівчат відбувся у грецькому місті Галькірікі для хлопців і дівчат в різних вікових категоріях. Серед призерів є кілька представників України – Наталя Здебська, Тетяна Костюк і Дмитро Кононенко.

Батьки чемпіонки – професійні тренери з шахів Олег та Наталія Музичуки. Успіхи дівчинки на міжнародній арені привернули увагу УСЦАК, яка в 1999 році встановила для неї одноразову стипендію для

Перешліть гроші через компанію грошових переказів Вестерн Юніон^{®*},
Ви отримаєте БЕЗКОШТОВНИЙ ГАМАНЕЦЬ^{**}, а також шанс...

ВИГРАТИ ДО \$10 000

З кожним грошовим переказом Ви берете участь у розигранні лотереї „Гаманець фортуни“, яка дає Вам шанс виграти до \$10.000!

ГАМАНЕЦЬ ФОРТУНИ

Детальна інформація за телефоном:

1-800-799-6882

Ми говоримо
українською мовою

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER[®]

Найшвидший спосіб переказати гроші по всьому світуSM

*Грошові перекази Вестерн Юніон, що здійснюються з території США. Пропозиція дійсна для всіх грошових переказів, що відправляються з США в будь-яку країну світу, за винятком Мексики та Канади. **Поки вони є в наявності!
РОБІТИ ТРАНСАКЦІЮ НЕ ОБОВ'ЯЗКОВО. В розигранні можуть брати участь мешканці США у віці від 21 року й більше. Розиграш не проводиться в провінції Ньюбем (Нова Зеландія) й там, де це заборонено законом. Розиграш закінчується 12/31/00. Повний текст офіційних правил можна отримати в пунктах Вестерн Юніон, що беруть участь в цій рекламній кампанії. © 2000 Western Union Holdings, Inc. Всі права захищені. Назва WESTERN UNION, логотип, а також пов'язані з ним торговельні й сервісні марки, власником яких є Western Union Holding, Inc., зареєстровано та/або використовуються в США й багатьох зарубіжних країнах.

Performed by the Internationally Acclaimed

DONETSK BALLET

From THE UKRAINE

Don Quixote

Sponsored by JULIEDANCE

Proceeds to Benefit Pediatric Cancer Research, Care & Treatment

ONLY ONE LOCAL PERFORMANCE!

Saturday, December 2 at 7:30 PM

Paramus Catholic High School

425 Paramus Road (opposite Bergen Community College)

Paramus, New Jersey

WITH INTERNATIONAL SUPERSTARS

ALSO CURRENTLY PERFORMING THEIR DON QUIXOTE PRINCIPAL ROLES WITH THE BOLSHOI BALLET

VADIM PISAREV

"...irrepressible superstar"

"... a bravura dancer"

—THE NEW YORK TIMES

INNA DOROFEYEVA

"She is a dream...

dances with a fabulous musicality"

—THE NEW YORK TIMES

Tickets Priced from \$30–\$40

For ticket orders or information call 201-670-4422

JulieDance

JULIEDANCE IS AN ALL VOLUNTEER ORGANIZATION,
PROCEEDS TO WHICH ARE DISTRIBUTED TO HOSPITALS,
AND ORGANIZATIONS FOR PEDIATRIC CANCER CARE, TREATMENT AND RESEARCH.

25-й Курінь УСП
і 10-ий Курінь УСП

запрошують на

Чорноморську Задаву

п'ятницю 14-го листопада 2000 р.

Рамادا Готель, Іст Гановер, Нью Джерзі

Початок год. 9:30 веч.

Грає оркестра "ТЕМПО"

Вступ: \$20

За інформаціями телефонувати
до Олега Колодія,
(973) 763-1797

UKRAINE
A CONCISE
ENCYCLOPEDIA

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 75.00 дол. (було 95 дол.)

Том 2 75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ - 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошовим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью Джерзі підлягають 6%-му податку.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“, жовтень 2000 р.						
100 дол.	Шумили Ярослав і Оксана	Галландейл, Фла.	Березюк Мирон	Воррен, Миш.	Павлюк Микола	Гантсвіл, Ала.
75	Конн френдс оф Юкрейн	Іст Лайм, Конн.	Білінський Ігор	Філядельфія, Па.	Петрик Федір	Левітан, Па.
70	Павлишин Степан	Мейпл Гайтс, Огайо	Богонович Роман	Кергонксон, Н.Й.	Расн Ярослава	Йонкерс, Н.Й.
60	Сосяк Василь	Форест Гіллс, Н.Й.	Хонюк Богдан	Маямі Біч, Фла.	Самійленко Іван	Гантінгтон, Н.Й.
57	Добровольський С.	Монреаль, Кве., Канада	Дацьків Оріся	Овктон, Ва.	Шарун Йосип	Чикаго, Ілл.
			Дребеч Христофор	Едісон, Н.Дж.	Шульга Андрій	Маттітак, Н.Й.
50	Червоняки Ярослав і Катря	Джексон Гайтс, Н.Й.	Дудар Микола	Воррен, Миш.	Січ Дмитро	Альфред Стейшен, Н.Й.
	Дніпровий А.	Бутвин Па.	Дзюбик Роман	Норвуд Парк, Ілл.		
	Кібужинський Юрій	Гейтерсбург, Мд.	Франчук Степан	Рочестер, Н.Й.	10 дол.	Слевінський Тарас
	Куляс Юліян	Парк Рідж, Ілл.	Гафткович Ірина	Рочестер, Н.Й.		Смит Христина
48	Кухар Роман	Кантон, Миш.	Гаврилів Микола	Парма, Огайо		Станько Лідія
40	Федик Мирослав	Фейрпорт, Н.Й.	Гіряк Богдан	Глен Спей, Н.Й.		Стеців Богдан
	Юркевич Марія (в пам'ять		Гнід Марія	Самервил, Н.Дж.		Сива Степанія
	мужа Володимира)	Іст Гановер, Н.Дж.	Голіян Михайло	Елмвуд Парк, Ілл.		Тарасюк Степан
35	Мандибур Оксана	Голланд, Па.	Гончак Іван	Йонкерс, Н.Й.		Василишин Степан
25	Герент Володимир	Норт Порт, Фла.	Гординський Роман	Брайтон, Миш.		
	Гудзяк Олександр	Сиракюз, Н.Й.	Городиський Орест	Чикаго, Ілл.		Климишин Євдокія
	Калиник Олекса	Лігайтон, Па.	Ігнатюк Іван	Філядельфія, Па.		в пам'ять мужа Степана
	Коцур Ігор	Лапір, Миш.	Іваничко Іліяна	Норт Порт, Фла.		Війтович Юрій
	Кравців Оксана	Аннандейл, Ва.	Кісь Микола	Сан Бруно, Каліф.		Зачко Софія
	Одежинська Лідія	Філядельфія, Па.	Клюфас Зоряна	Гайланд Парк, Н.Дж.		Зайшів Лариса
	Шмідт Роберт	Бірмінгем, Миш.	Кочерга Володимир	Монреаль, Кве.		Зелезнок Ольга
	Семків Ярослав	Бойлінг Спрінг, Па.		Канада	8	Кавка Володимира
	Старостяк Марія	Ріджвуд, Н.Й.	Кокольський Роман	Монтклер, Н.Дж.		Тарахівський Федір
	Топчій Віктор	Балтимор, Мд.	Копач В.	Ріджвуд, Н.Й.	5	Белей Чарлс
	Зоряк Іван	Лейквей, Тек.	Копичук Роман	Сейнт Августин, Фла.		Білик Володимир
20.34	Стадніченко Валентин	Лібек, Німеччина	Котис Ліліяна	Кендл Парк, Н.Дж.		Харченко Юхим
20	Андрушка Мира	Норт Порт, Фла.	Ковалевський Микола	Тиффин, Огайо		Чайковська Наталія
	Харук Галина	Парк Рідж, Ілл.	Крамаренко Степанія	Ричмонд, Ме.		Дутко Юліян
	Комман Валерія	Клівленд, Огайо	Куц Юрій	Левитавн, Па.		Кліма Нестор
	Федуняк Василь	Голлісвуд, Н.Й.	Кузьо Теодор	Гренбі, Конн.		Ковалик Петро
	Ясінська Зеновія	Сан Сіті, Аріз.	Кебалюк Жерард	Дес Плейнс, Ілл.		Мацук Богдан
	Косогор Василь	Кристал Лейк, Ілл.	Лепшан Василь	Вудборн, Н.Й.		Марушка Микола
	Кухарчук Григорій	Порт Шарлотт, Фла.	Лоян Валентин	Честер, Па.		Мудрик Степан
	Піхурко Микола	Парма, Огайо	Льорх Степан	Гантер, Н.Й.		Михайленко Данило
	Попадюк Петро	Міннеаполіс, Мінн.	Луківський Петро	Овквилл, Онт., Канада		Семеняк Микола
	Задерей Андрій	Савт Бенд, Інд.		Рочестер, Н.Й.		Станецький Ярослав
	Злупко Олекса	Брукгейвен, Па.	Лико Іван	Бруклін, Н.Й.		Вирста Володимир
15	Фішалович Володимир	Нью-Гейвен, Конн.	Макар-Лавді С.	Спрінг Гілл, Фла.	3	Куцяк Йосип
	Іваськів Любомир	Венес, Фла.	Марков Йосип	Чикаго, Ілл.		Татунчак Ярослав
	Кос Степан	Савт Бостон, Масс.	Марушка Роман	Філядельфія, Па.		
	Польєць Олександр	Ст. Антоні, Мінн.	Маслій Микола	Бруклін, Н.Й.		
	Вілецькі Ольга і Петро	Норт Порт, Фла.	Мудрак Василь	Позен, Миш.		
10	Амерслав Андрій	Санта Роза, Каліф.	Олійник Наталія	Ветерсфілд, Конн.		
	Біч Гелена	Орлянд, Фла.	Остап'юк Ярослав	Джексон Гайтс, Н.Й.		
	Берестянський Роман	Чикаго, Ілл.	Палій Марія			
					Разом	2,067.34 дол.
Щиро дякуємо за фінансову підтримку найстаршої української газети.						

Щиро дякуємо за фінансову підтримку
найстаршої української газети.

scope travel inc

1605 Springfield Ave, Maplewood NJ 07040

973 378-8998 or 800 242-7267 or FAX 973 378-7903

http://www.scopetravel.com info@scopetravel.com

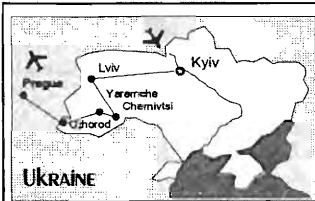
**Leading World
Tour Operator
to Ukraine**

Marijka Stadnycka Helbig

2001 ESCORTED TOURS

Celebrate the 10th Anniversary of Ukraine's Independence with us!!!

HUTSULKA

via Czech Airlines

from NEWARK

17 DAY All-inclusive Escorted First Class Tour
from \$2400

The most popular of tour itineraries: fly into Kyiv (4), take a sleeper train to Lviv (5) and continue by deluxe touring coach: Chernivtsi (1) Yaremche (2) Uzhhorod (2) and Prague (2). Plus Olesko, Zarvanytsia, Kolomyja, Manyavsky Skyt, Rakhiv, Khust and Kosice. **Departures: May through Sep Independence Tour Departure HUTSULKA IV August 19, 2001**

CZARDAS

via Czech Airlines

from NEWARK

15 DAY All-inclusive Partially Escorted First Class Tour
from \$2200

The best of Eastern Europe – fly to Budapest (3), overnight sleeper train to Lviv (5), then to Kyiv (4). From there you fly to exciting Prague (2). **Two departures only: Aug 13 and Sep 24, 2001 Independence Tour Departure CZARDAS I August 13, 2001**

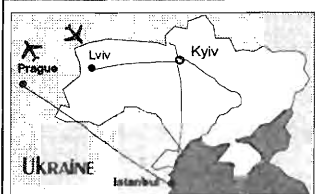
CHAIKA

via Czech Airlines from NEWARK

25 DAY All-inclusive Bus Tour + Dnipro Cruise
Aug 3 – 27, 2001

\$3600 Twin occupancy Upper deck

The most comprehensive of tours, combines a 10 day Dnipro Cruise from Kyiv to Odesa. Continue by overnight train to Lviv (4) then by coach to Uzhhorod (1), Yaremche (2) and Chernivtsi (1). Visit Zarvanytsia and Ternopil before returning to Kyiv (4) for Independence Day Festivities. End the tour in exciting Prague (2). **Independence Tour Departure**

ROXOLANA

via Czech Airlines

from NEWARK

16 DAY All-inclusive Escorted First Class Tour
Aug 16 – 31, 2001 \$3000

Fly into Lviv (4) then by plane to Kyiv (4) to partake in the Independence Festivities. Fly to exotic Istanbul (4) and finish this loveliest of tours in spectacular Prague (2). Escort: Kvitka Semanyshyn **Independence Tour Departure**

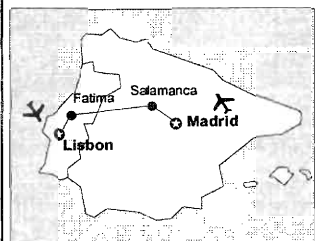
МАНДРИВНИ СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ

Під проводом Племени
Перуї Стежі

via Czech Airlines from NEWARK

25 DAY All-inclusive Bus Tour + Dnipro Cruise
Aug 3 – 27, 2001 from \$3200

All of Ukraine, features a 10 day Dnipro Cruise from Kyiv to Odesa. Continue by overnight train to Lviv (4) then by coach to Uzhhorod (1), Yaremche (2), Manyavsky Skyt and Chernivtsi (1). Visit Zarvanytsia and Ternopil before returning to Kyiv (4) for Independence Day Festivities. Fly to Prague (2) for a final two days. Fully chaperoned – limited to PLAST members – Age limit: 18-24 **Independence Tour Departure**

PORTUGAL, SPAIN + FATIMA

via TAP Airlines from NEWARK

11 DAY All-inclusive Escorted Tour
April 29 – May 9, 2001 \$1850 twin

Spiritual Guide: Rev. Leonid Malkov

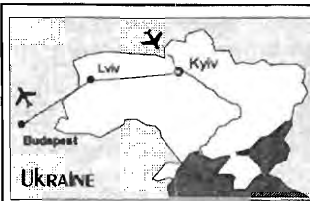
Sponsored by St John's Ukrainian Catholic Church of Newark

Fly into Lisbon (3) with St Jeronimo's Monastery, Royal Coach Museum and Queluz National Palace. Continue by deluxe coach to Fatima (2), Catholic Pilgrimage destination. Overnight in Salamanca (1) en route to Madrid (3), where sites include Escorial, the Royal Palace and a full-day Toledo excursion.

2001 Tour Flyer is ready

and will be mailed ONLY upon request!

Independence Tours require a \$300 per person deposit by Dec 20, 2000

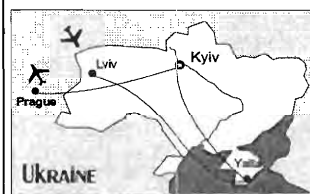
ZOZULIA

via Czech Airlines

from NEWARK

11 DAY All-inclusive Escorted First Class Tour
from \$1650

The cities of Ukraine: Kyiv (4) and Lviv (4). The first eight days you travel with the Hutsulka tour. From Lviv board a sleeper train to Budapest (2) for the flight home. **Departures: May through Sep Independence Tour Departure ZOZULIA IV August 17, 2001**

LASTIVKA

via Czech Airlines

from NEWARK

16 DAY All-inclusive Escorted First Class Tour
Aug 12 – 27, 2001 \$2625

Fly to Lviv (4) then continue by plane to Crimea, Yalta (5) for a comprehensive tour of Crimea: Simferopol, Bakhchysaraj, Sevastopol and Swallow's Nest. Fly to Kyiv (4) to partake in the 10th Anniversary Celebrations, then fly to Prague (2). **Independence Tour Departure**

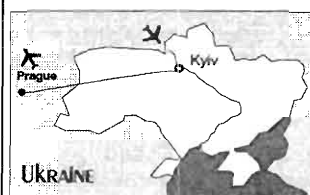
HOPAK

via Czech Airlines from NEWARK

20 DAY All-inclusive Escorted First Class Tour
Aug 19 – Sep 7, 2001 \$2850

Exclusive bus tour of Eastern Ukraine and Crimea

Be in Kyiv (6) for the Independence Festivities, then join your deluxe coach for a tour of Eastern Ukraine: Poltava (1), Kharkiv (2), Dnipropetrovsk (2), Zaporizhia (1) and Yalta (5) visiting Simferopol, Bakhchysaraj, Sevastopol and Swallow's Nest. Fly to Kyiv and board the non-stop flight to Prague (2). Plus Opishnia, Reshetylivka and Petrykivka. **Independence Tour Departure**

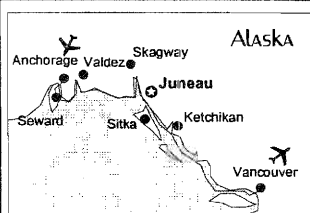
LYBID

via Czech Airlines

from NEWARK

9 DAY All-inclusive Tour
Aug 19 – 27, 2001 \$1650

Fly to Kyiv (6) for the Festivities of Ukraine's 10th Anniversary of Independence. Partake in the parades, concerts, festivals and sightseeing. From Kyiv fly to Prague (2), the most exciting and popular tourist destination in Eastern Europe, for a final two days of a most memorable trip. **Independence Tour Departure**

ALASKA CRUISE

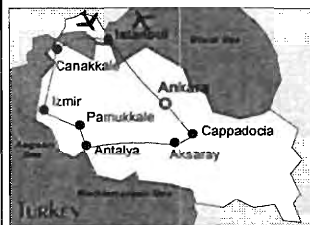
Carnival Cruise Lines Anchorage to Vancouver

7 day Southbound Glacier Route

July 25 – Aug 1, 2000 Cabins from \$1190 + Air
Escort: Zenia Brozyna

WAITLIST

The wonder of Alaska awaits you aboard the *Carnival Spirit*. The verdant mountains and waterfalls of the Inside Passage, full of sea lions and humpback whales, Indian villages with totems: Anchorage, Seward, Prince William Sound, College Fjord, Valdez, Hubbard Glacier, Juneau, Skagway, Lynn Canal, Ketchikan and Vancouver. Visit this Last Frontier on the newest, largest ship to sail Alaska.

TURKEY

via Turkish Airlines from JFK/NEW YORK

17 DAY All-inclusive Deluxe Escorted Tour
Sep 21 – Oct 11, 2001 \$1990 twin

Escort: Omelan Helbig

Arrive in Istanbul to begin this lovely deluxe coach tour of exotic Turkey. Itinerary includes: Ankara, Cappadocia, Aksaray, Antalya, Pamukkale, Izmir, Canakkale and Istanbul. All meals, admission fees, absolutely NO hidden costs, escorted by Scope Escort from USA. Optional mid-tour *Turquoise Coast* stop-over in Antalya. Seven-day optional five-star *Renaissance Hotel* (\$599 pp additional B/D basis). Four- and 5-star hotels throughout itinerary makes this a most memorable and best buy for 2001.

Pope JOHN PAUL in UKRAINE

Be there while history is made!

Pre-register NOW for our Papal Tour

Itinerary: KYIV (4) and LVIV (6) Jun 2001 est \$1990 twin

Features: R/T transatlantic airfare, R/T transfers, intercity transportation, first class hotels: *Lybid* and *Dnister* on Bed/Breakfast basis, Ukrainian Visa fee, fully escorted from USA

ПАМ'ЯТКИ АРХІТЕКТУРИ УКРАЇНИ У ТВОРЧОСТІ ЮРІЯ ХИМИЧА

„...скарбниця із ста картин, які відображають деякі найбільш цінні пам'ятки української архітектури... Химич використовує кольори та форми приголомшливо, сміливо і дещо драматично для того, щоб передати духовну силу та життєздатність... оригінальність Химича полягає в тому, що сутність церков та ландшафту є вагомим і важливою...“

– Вільям Грін Міллер,
колишній посол США в Україні

Тверда обкладинка – 208 сторінок
українська і англійська редакція

тільки \$40 (амер.)

плюс доставка – \$3 за одиницю в США, \$4 за
одиницю в Канаду, \$5 за одиницю в інші країни.

Замовляйте вже сьогодні!

Надішліть чек або грошовий переказ разом із своєю адресою

Ukraine Today

**25248 North Cayuga Trail,
Barrington, IL 60010-1101**

E-mail: UkraineToday@aol.com

Відвідайте нашу сторінку на інтернеті:
<http://hometown.aol.com/ukrainetoday/Index.html>

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

організує автобусну екскурсію на виставку

ЗОЛОТО КОЧОВИКІВ: СКИТСЬКІ СКАРБИ ІЗ СТАРОВИННОЇ УКРАЇНИ

в Бруклінському Музеї

В неділю 10 грудня 2000 р. о год. 11-й ранку.

Кошт: 15.00 дол. (автобус і вступ).

Зустріч в Українському Музеї.

Кава і солодке.

Зголошення приймаються до 1 грудня 2000 р.

ПОДЯКА

На оголошення в українській та канадській пресі, зверненнями до фінансових українських установ поступили наступні пожертви на відбудову будинку Бібліотеки ім. В. Стефаніка у Львові:

42,000 дол.	Н.Н.
20,000	Федеральна кредитова Кооператива Самопоміч, Н.Й.
по 500	Самопоміч, Джерзі Ситі, Н.Дж., Самопоміч, Філадельфія, Володимир Левицький;
250	Самопоміч Чикаго;
по 100	Володимир Пилишенко, Вен'ямин і Віра Корсунь, Мирослав Кулич, Евстахій і Одарка Бегей, Українська Православна Кооператива Н.Й.;
по 50	Надя Винницька, Олександр Кобаса, Ігор Ляшок;
25	Любомир Мізь.

Низький Вам поклін і щира подяка!

Зближається зима, немала частина робіт завершена,
все таки спішим із жертвами.

Просимо українські фінансові установи США, Канади, а також добродіїв та жертводавців випускати чеки на: Stefanyk Library Fund і слати на адресу:

M.P. Kots, P.O. Box 33, Lexington, NY 12452

Ukrainian American Cultural Foundation

Українсько-Американська Культурна Фундація
P.O. Box 418, Glen Spey, NY 12737 Tel.: (914) 858-3805 (2524)

Інформаційні повідомлення адвоката Українського Братського Союзу Andrew Hailstone Esq. до адвоката Українсько-Американської Культурної Фундації Myron Kove, Esq. в справі продажі „Верховини“.

July 11, 2000

“Last week I sent you a draft of a proposed Agreement of Sale between Ukrainian Fraternal Association and Ukrainian American Cultural Foundation for your review and comment.”

“... the Agreement will have to be amended to provide that:

(a) UACF shall give UFA evidence of its organization and existence as a non-profit foundation; and

(b) The conveyance shall be for the purposes stated above and UACF shall not convey the Premises to a third party for commercial purposes for a number of years, to be discussed.”

November 8, 2000

“I have been instructed by Ukrainian Fraternal Association to tell you that UACF's opportunity to purchase “Glen Spey” terminated on October 31, 2000, as a result of UACF's failure to obtain a mortgage commitment. Please refer to my letter to you of October 13, 2000.”

Голова Українського Братського Союзу Іван Олексин не підписав контракт і не хотів зустрітись з представниками Українсько-Американської Культурної Фундації і адвокатами, щоб узгодити контракт, який був би корисний для УБС і УАКФ.

– Dr. Stephan Woroch

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

запрошує українську громаду

на

КІНЦЕВІ СВЯТКУВАННЯ

75-ЛІТТЯ СУА

СВЯТКОВИЙ БЕНКЕТ І КОНФЕРЕНЦІЮ

які відбудуться:

БЕНКЕТ – субота, 2 грудня 2000 р., год. 6-та веч.

у готелі Hyatt Regency Crystal City
at Ronald Reagan National Airport, 2799 Jefferson Davis Highway, Arlington, VA 22202.

(Вступ на бенкет 100 дол. від особи).

Чеки випускати на UNWLA, Inc. і пересилати на адресу:
UNWLA, Inc., 108 2nd Ave., New York, NY 10003

КОНФЕРЕНЦІЯ – „СУЧАСНА УКРАЇНКА В ДІЯСПОРІ“

ДОПОВІДАЧІ

Д-р ДАРІЯ МАРКУСЬ – „Пошуки нових форм і цілей для збереження української громади в Америці після проголошення самостійності України“.
Д-р МАРТА БОГАЧЕВСЬКА-ХОМЯК – „Кінець української ідеї – сучасність, діаспора, жінки“.

неділя, 3 грудня 2000 р., год. 11-та ранку

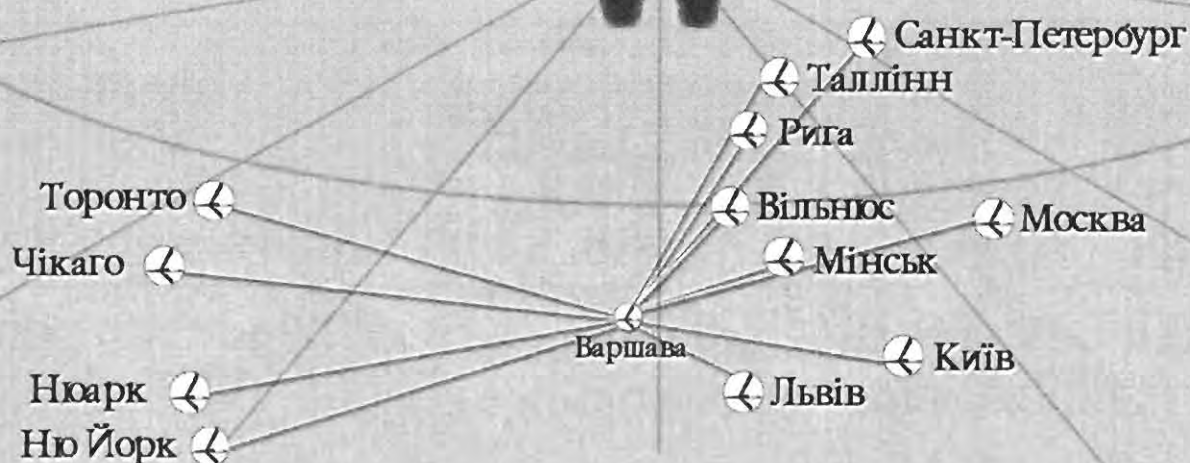
в тому самому готелі. Нічліг можна замовляти безпосередньо у готелі.

Тел.: 1-800-233-1234.

Якщо у Вас є будь-які запитання, слід телефонувати до канцелярії СУА від год. 10-ої ранку до 3-ої по пол.

Тел.: (212) 533-4646

Дім ближчий Переліт швидший Кишеня повніша

LOT-ом зараз ближче до Центральної і Східньої Європи.
Новий графік польотів робить подорож швидкою і приємною.
Пересідання - немов невелика вправа для ніг.
До того ж, наші ціни - надзвичайно низькі.
Літаючи LOT-ом, Ви збережете Ваш гаманець повним і ваговитим.

Польські Авіалінії LOT пропонують зручні польоти до місця Вашого призначення, одночасно забезпечуючи сервіс, за який LOT з року в рік нагороджується відзнакою Найкращої Авіакомпанії Центральної і Східньої Європи. Ми знамениті ввічливими стюардесами, гостинністю, якісним обслуговуванням і неперевершеною кухнею. Повітряний флот авіакомпанії LOT - один з наймолодших у світі. Літаки останнього слова техніки Боїнг 767 перевезуть Вас із Нью Йорка, Ньюарка, Чикаго*, Торонто безпосередньо до Варшави. Вигідно скоординована, швидка і приємна пересадка в модерному варшавському аеропорту... і під крилом літака вже видніються обрії Києва чи Львова.

LOT-ом - твій дім ближче і дешевше.

*Також, LOT і American Airlines пропонують разом зручне сполучення з 14 іншими аеропортами США. Дзвоніть нам, своєму турагенту, або купуйте квитки на нашій веб-сторінці www.lot.com

POLISH AIRLINES

Інформація та резервування:

США 1-800-223-0593
Канада 1-800-668-5928

LOT
TICKETSONLINE®
www.lot.com

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Замовляйте прекрасний дарунок на РІЗДВО
своїм дітям, батькам та друзям

„ПРОСТО УКРАЇНА – SIMPLY UKRAINE“

190 кольорових фотографій з різних куточків
України, також календар на 2001 рік.

“УКРАЇНА”

фотограф – ТАНЯ Д'АВІНЬЙОН

книжка – 40 дол.; календар – 10.00 дол.
Книжка і календар разом з пересилкою – 48 дол.

T. D'Avignon – 25 Church St., Newton, MA 02458 • Tel.: (617) 964-1942

E-mail: taniafoto@netscape.NET

До знайомих, приятелів і друзів Вашінгтону й околиць!

26 листопада

в залі Православного Собору св. Андрія Первозваного

відбудеться зустріч

з поетом

ВОЛОДИМИРОМ БІЛЯЄВИМ

Початок (з перекусом) прибл. о год. 1:30 по пол.

15100 New Hampshire Ave., Silver Spring, MD.

UKRAINIAN NATIONAL WOMAN'S LEAGUE OF AMERICA, Inc.
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
ОКРУЖНА УПРАВА НЬЮ-ДЖЕРЗІ

влаштовує

ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ

в неділю, 26 листопада 2000 р. від год. 9-ої ранку до 3-ої по пол.

в церковній залі св. Івана Хрестителя
при Sanford Avenue and Ivy Street, Newark

У програмі: о 1-й год. по пол.

референтка стипендій США Люба Більовщук
та скарбник Стипендієвої Акції США М. Оріся Яцусь

поділяться враженнями із ділової поїздки до Бразилії
та успіхами стипендіатів США в Південній Америці

ПЕРЕКУСКА!

ГОСТЯМ РАДІ!

БІЗНЕС M & S БІЗНЕС

Ви маєте бізнес? – Чудово
Хочете краще? А хто про Вас знає?

CD-Диск

Ми M&S Inc., можемо допомогти Вам, щоб про Вас знав світ. Наша компанія може створити для Вас, Ваш власний WEB SITE, на якому ми покажемо ВСЕ, що Ви робите, з Вашими фотографіями і Вашими візитами. Ми M&S Inc., на 100% задовольняємо Ваші вимоги. Створення WEB SITE це найважливіша частина нашої роботи на інтернеті. Для того, щоб Ваш бізнес мав успіх на інтернеті, кожна частина мозаїки повинна бути на місці, повинна працювати.

Якщо Ви вже маєте WEB SITE, знову ж, хто ЙОГО може знайти.

Наша система називається EZ-Net Tools, яка складає всю мозаїку разом з допомогою нової технології, яка називається „hostware“. „Hostware“ – це комбінація „software and hosting“ і це є успішний вхід в інтернет Вашого бізнесу. Безкоштовно Ви отримуєте дуже важливу програму „Meta tags“, це програма, яка видає Ваш WEB SITE одним з перших, коли хтось шукає бізнесу, яким Ви займаєтесь. За невелику додаткову оплату ми можемо дати Вам Merchant Account, це коли Ваші клієнти можуть з Вами розраховуватися кредитною карточкою. Наш WEB SITE: www.mands-website-design.com

E-mail: m&s@eznettools.net • Сел./Тел./Факс: 425-255-9082

Безкоштовний номер тел.: 1- 877- 95 MandS (62637)

Пакунки

Door to door delivery of packages, letters

Пачки з продуктами

Food parcels

Грошові перекази

Money transfers

UKRAINIAN
POST
INTERNATIONAL

Кур'єрські послуги

Courier service

Комерційні вантажі

Commercial shipments

Туристичні послуги

Travel services

Ми доставляємо:

в Україну

Росія, Білорусь,

Литву, Латвію

Естонію,

Грузію, Вірменію

Азербайджан,

Казахстан, Киргизію,

Узбекистан

We deliver to Ukraine

Russia, Latvia, Estonia, Georgia

Armenia, Uzbekistan

Azerbaijan, Kazakhstan.

Air - Avia

Sea - Морем

**Доставка
до адресата**

**Пересилка
грошей**

Швидко

Надійно

Конфіденційно

Money delivered

Quickly

Reliable

Personally

By Western Union

**Наші гарантії:
фотографія
отримувача**

**Each parcel is hand
delivered and receipt confirmed
by photo of the recipient.**

Дзвоніть! Ми завжди біля вас та разом з Вами!

За інформацією
звертайтеся

ЗАБИРАЄМО ПАЧКИ З ДОМУ

**Toll free: (877) UPI-POST
(877) 804-7078
(201) 313-3630**

348 Lawton Avenue • Cliffside Park, NJ 07010

For information
contact

PICK UP

Peкао Trading Corporation

Переказ доларів

Дешево, Швидко, Надійно

Наші розцінки знижено на 50%:

до \$100 - \$7.50
від \$100 до \$300 - \$12.50

від \$300 до \$500 - \$17.50
від \$500 до \$1000 - \$25.00

**Спогади про дитинство і про батьків будуть
набагато приємнішими, коли знаєте, що через ПЕКАО
вам не складно
фінансово допомогти
своїй родині**

*Пересилаємо долари до
Києва, Львова, Харкова,
Одеси та сотень інших
міст України*

*Щоб знайти
найближчого
уповноваженого
представника
телефонуйте:
NY (212) 684-5320
IL (773) 775-0400
NJ (973) 470-8800
CA (323) 932-0702*

PEKAO Trading is licensed and regulated Money Transmitter by Banking Departments of:
CA, CT, FL, IL, MD, NJ, NY, OH, PA, TX & WI

Air Ukraine **UZBEKISTAN airways**

"UZBEKISTAN AIRWAYS" та "AIR UKRAINE"
ВИКОНУЮТЬ СПІЛЬНІ БЕЗПОСАДКОВІ ЛЕТИ

НЬЮ-ЙОРК – КИЇВ далі до ТАШКЕНТУ

на літаку БОІНГ-767-300
В П'ЯТНИЦІ І НЕДІЛІ,
з летовища Кеннеді-термінал 4 East
За довідками телефонувати:
"UZBEKISTAN AIRWAYS":

1-212-489-3954 (бюро)
1-212-245-1005 (резервування квитків)
1-718-244-0248 (вантажі)
1-718-244-0251 (вантажі, факс)

LVIV EXPRESS SERVICES
OKSANA INTERNATIONAL

1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036 **(908) 925-0717**

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

БІЛОРУСІЮ, РОСІЮ, ПОЛЬЩУ, ЕСТОНІЮ, ЛАТВІЮ, ЛИТВУ, СЛОВАКІЮ

КОРАБЛЕМ мін. 10 фунтів	ЛІТАКОМ 2 - 3 тижні мін. 10 фунтів	ДОЛЯРИ Висилка та доставка	ЕЛЕКТРОНІКА 220 В
-----------------------------------	---	--------------------------------------	-----------------------------

ПРИСКОРЕНА ДОСТАВА ЛІТАКОВИХ ПАКУНКІВ до Західної України

10% OFF
З ЦИМ КУПОНОМ

БЕДЬ-ЯКИЙ ХАРЧОВИЙ ПАКУНОК З НАШОГО КАТАЛОГУ

ТІЛЬКИ У НАС! ВІДПРАВКА ВСІХ ХАРЧІВ З АМЕРИКАНСЬКИХ КРАМНИЦЬ КОМЕРЦІЙНИХ ВАНТАЖІВ

Є ШИРОКИЙ ВИБІР ПАКУНКІВ ВІД \$88 до \$248

SEND PACKAGES TO US THROUGH UPS • CALL FOR UPS LABELS: 1-800-9-OKSANA

ЙОСИФ КУПЧАК
ВЛАСНИК

JOSEPH MEAT MARKET

М'ясні європейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ
Tel: **(732) 442-4660**

10 років чесної та відданої праці для Вас

DNIPRO CO.

Пакунки в Україну: швидко, гарантовано, дешево!

- ♦ Відбираємо пакунки з хати.
- ♦ Надійна та гарантована доставка за 4 - 8 тижнів.

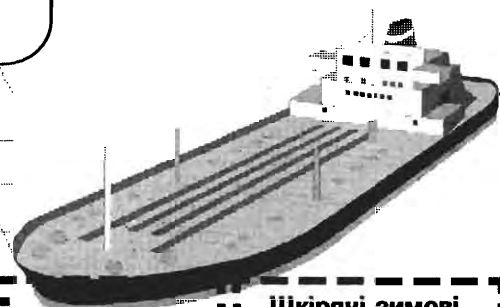
Інші послуги

Долари в Україну через Вестерн Юніон або вручаємо готівку власноручно.
Авіаквитки в Україну та з України.
Візи в Україну без запрошення.
Завірені переклади та оформлення документів.
Запрошення для відвідувачів з України.

Продаємо телефонні картки (\$10 картка-110 хв. розмови з Україною).
Рентуємо відеокасети.
Перепис відеокасет будь-якої системи в PAL/SECAM/NTSC.
Зустрічаємо і відвозимо в аеропорт.

У наших крамницях можна придбати: кераміку, хустини, обруси, книжки, поштівки, писанки, відео та аудіокасети, українські сувеніри, українські вишиванки, електронні перекладачі з англійської на українську мову.

\$10 знижки на електронні перекладачі	\$10 знижки на вовняні хустки із френзіями	\$10 знижки на зустрічі і довозення в аеропорт	\$10 знижки на квитки в Україну	\$5 Перезапис відеокасет з PAL/SECAM у NTSC	Шкіряні зимові чоботи від \$25
--	---	---	--	--	---------------------------------------

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Найбільша в світі українська висилкова фірма Висилаємо в Україну, країни СНД та Східної Європи

3 нагоди 10 років заснування велика знижка на товари та послуги

➔ **ПЕРЕСИЛКА ДОЛЯРІВ**

Україна

➔ **ПАКУНКИ**

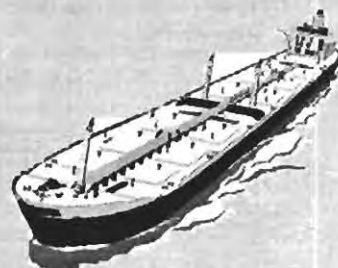
- ГАРАНТОВАНО
- КОНФІДЕНЦІЙНО

Доручаємо долари
особисто в руки

до **4** днів

*Експрес
24 години*

**ЗАВЖДИ
НАЙНИЖЧІ
ЦІНИ**

- НАЙШВИДША ДОСТАВА
- НАДІЙНИЙ СЕРВІС

Безкоштовно відбираємо пакки
з хати за посередництвом UPS

Всі довідки за тел: **1-800-361-7345**

Більше 700 тисяч вдячних клієнтів!

МІСТ MEEST

10

*років разом
з громадою*

#1

*в США та
Канаді*

Свій до свого по своє!

➔ **НОВИЙ КАТАЛОГ НА ТОВАРИ І ТЕХНІКУ**

- НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
- ВЕЛИКИЙ ВИБІР

до **35%**
ЗНИЖКИ

Доставка
від **1** до **4**
ТИЖНІВ

- ВЕЛИКИЙ ВИБІР
- ЯКІСНІ ПРОДУКТИ

За безкоштовним каталогом телефонуйте: **1-800-361-7345**

Найнижчі ціни, найкращий сервіс тільки у фірмі «МІСТ»

Щохвилиний комп'ютерний
контроль за виконанням
Вашого замовлення!

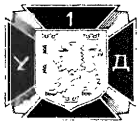
На кожне замовлення даєм
письмове підтвердження
від отримувача

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ ФІРМИ «МІСТ» У ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

MEEST Corporation Inc. 97 Six Point Rd. Toronto, ON M8Z 2X3 Tel.: (416) 236-2032 1 (800) 361-7345	MEEST - AMERICA 609 Commerce Rd. Linden, NJ 07036 Tel.: (908) 925-5525 1 (800) 288-9949	MEEST-KARPATY 2236 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622 Tel.: (773) 489-9225 1 (800) 527-7289	MEEST-CALIFORNIA 500 E. Harvard Str. Glendale, CA 91205 Tel.: (818) 547-4910	MEEST-ALBERTA 10834 97 Street, Edmonton, AB T5H 2M3 Tel.: (403) 424-1777 1 (800) 518-5558
---	---	--	---	---

Для кращої обслуги клієнтів маємо понад 250 агентів у Північній Америці.
За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно: **1-800-361-7345**

ЛИСТОПАД – ЦЕ МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКИХ ВОЄННИХ ІНВАЛІДІВ

Просимо про щедрі датки для інвалідів і потребуючих допомоги колишніх воєнків останніх змагань за державність в Україні.

Датки проситесь пересилати на адресу:

**Social Service of Ukrainian War Veterans
Ukrainian Educational & Cultural Center
700 Cedar Road, Rm-122A, Jenkintown, PA 19046**

АДВОКАТ ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК

**КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ**

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна

Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДІННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID

1373 Broad St., Clifton, NJ 07013

(973) 773-9800

ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

**ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!**

**Ukrainian Free University
Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, NY 10276**

АПОН

Нові відео-касети з України

7802 *Українська Повстанська
Армія УПА*

ч. 2. Поїздка по Львові.

Замовляйте відео-касети на Різдво

7772 – *Новий Рік*
7778 – *Різдвяні розповіді*
7780 – *Щедрий вечір*
7797 – *Укр. св. Літургія*
7797B – *Молебень*
 править Папа Римський Іван
 Павло II

Ціна 25 дол. за кожен касету

APON VIDEO, Co. P. O. Box 3082
Long Island City, NY 11103.

(718) 721-5599

*Переробимо ваше відео з європейської
системи на американську і навпаки.*

SPUTNIK GLOBAL TELECOMMUNICATIONS CORP.
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА НЕЗАЛЕЖНА АГЕНЦІЯ

ПРОПОНУЄ

DIAL ALL DAY FOR THE UNA !

- Чи ви телефонуєте на далеку відстань?
(Як в США, так і за кордон).
- Чому не заощадити гроші на ваших розмовах і одночасно підтримати пресовий фонд The Ukrainian Weekly.
- Вам не потрібно змінювати свою телефонну компанію для того, щоб брати участь в цьому.
- Пропонуємо скористатися послугами нашої компанії. Тільки наберіть 1-800 номер.
- З кожним вашим дзвінком наша організація буде виділяти кошти на пресовий фонд The Ukrainian Weekly.

**УКРАЇНА – ЛИШЕ ЗА 29.9 Ц/ХВ
ПО АМЕРИЦІ – ЛИШЕ ЗА 7.9 Ц/ХВ**

ТЕЛ. 1-888-900-UKIE

**UKRAINIAN SELF RELIANCE
FEDERAL CREDIT UNION,
PHILADELPHIA, PA.**

Serving and Supporting the Ukrainian Community Since 1952

CERTIFICATE SPECIAL

18 Month term

\$1,000 minimum deposit

6.2% APR

6.4% APY

All savings insured by the National Credit Union Administration, a federal agency.

MAIN OFFICE:

1729 Cottman Ave.
Philadelphia, PA 19111
Tel.: (215) 725-4430
Fax: (215) 725-0831

24th Street Branch:

2307 Brown St.
Philadelphia, PA 19130
Tel.: (215) 232-3993

Ukrainian Center Branch:

910 Henrietta Ave.
Huntingdon VL, PA 19006
Tel.: (215) 379-0400
Fax: (215) 379-2757

Toll free: 1-888-POLTAVA

**Найкращий подарунок
для Ваших рідних це...**

членство в

*в найстаршій та найбільшій
Українській Кредитовій Кооперативі*

САМОПОМІЧ - НЬО ЙОРК

Відкрийте conto для дитини у віці до 18* років, між 15-им листопада 2000 р. та 15-тим січня 2001 року, вложіть принайменше \$50 доларів – Кредитівка додасть \$50 на нововідкрите conto.**

За дальшими інформаціями звертайтеся до

SELF RELIANCE NEW YORK

Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian-American

community for over 49 years!

Main Office: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251
E-Mail: SRNYFCU@aol.com

Branches:
23 Main Street Kerhonkson, NY 12446
Tel: 914 626-2938 Fax: 914 626-8636
226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097
32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

* Нові члени котрі народились 1983 або пізніше, та досі не є або ще не були членами Кредитівки.
* Баланс на конті в сумі принайменше \$100 доларів мусить бути задержаний принайменше 3 роки.

OUTSIDE NYC CALL TOLL FREE: 1-888-SELFREL

VISIT OUR WEBSITE AT: <http://www.selfreliancenyc.org>

This credit union is federally insured by the National Credit Union Administration (NCUA).

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

• ПРАЦЯ •

Пошукуємо працівників до будови, особливо столярів – European Craftsman
Тел.: (203) 454-3332

Жінка з України, 43 роки, пошукує працю по догляду за старшими особами, з проживанням або без. Має добрі рекомендації і досвід. (В Америці 6 років).
Тел.: (973) 375-6942

Шукаю працю, маю Green card і CDLA. Сергій.
Тел.: (732) 278-3975

Шукаємо няню без проживання, для хлопчика 14 місяців.
**Тел.: (973) 448-8064 день
(973) 244-8412 веч.**

Українка з Чикаго, Іл. 35 р. з добрим знанням української і англійської мов, пошукує працю по догляду за старшою особою, або за дітьми без проживання. Залишити записку на машині або телефону вати на число:
(773) 862-6903

• ДО ВИНАЙМУ •

Шукаю кімнату в Lakewood, Bricktown, Toms River, Point Pleasant. Недорого,
Тел.: (732) 278-3975

Криниця (Krynica Zdroj) найкращий курорт Європи (Польща) до винайму 3-кімнатне помешкання.
Тел.: 1-561-585-9365

• РОЗШУКИ •

Лозинський Василь розшукує сестру **МАРІЮ ТОРКАС**. Хто знав би про її місце перебування прошу писати на слідуючу адресу: Roman Hupalo, 2805 N. Attebury pt., Hernando, FL 34442.
Тел.: (352) 341-0837

Розшукую ДОРУ ПОЛІЩУК, з якою я працював в Німеччині у Lichtfelds, Aderoda, Bumberg.
Тел.: (623) 876-6269 W. Smuk

• ЗНАЙОМСТВА •

Українка, самотня, ніколи не одружена, з вищою музичною освітою, пристійна, 32 р., радо познайомиться з мужчиною, відповідного віку, для створення сім'ї.
Тел. у Києві: 380 44-513-5408

Жінка з України, вдова, 50 р. бажає познайомитися з порядним чоловіком для серйозних відносин.
Тел.: (610) 252-4799

• РІЗНЕ •

Пошукую інтелігентну особу для товариства і помочі, яка провадить авто і любить звірят.
Тел.: 973 471-2275

Шанувальники байдарки, катамарана, плота, зателефонуйте
(732) 278-3975 Сергій

• НА ПРОДАЖ •

Продається умебльований кондомінієм 2/2. Норт Порт, Флориди, у місцевості, де проживає 12 українських родин.
Тел.: 1(941) 426-7532

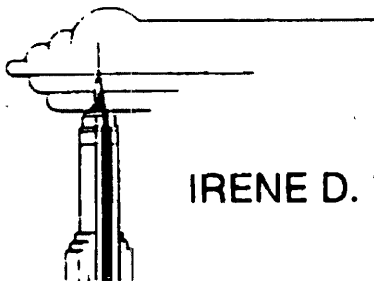

Спеціаліст з внутрішніх хвороб

**MARK T. OLESNICKY, M.D.
INTERNAL MEDICINE**

Приймає за попереднім домовленням
Лікар говорить по-українськи

135 Columbia Turnpike, Suite #203
Florham Park, NJ 07932
Tel. (973) 822-5000 • Fax: (973) 822-3321

IRENE D. ROGUTSKY, D.D.S.

40-07 Westmoreland Street
Little Neck, N.Y. 11363
(718) 225-4492

The Empire State Bldg.
350 Fifth Avenue, Suite 5222
New York, N.Y. 10118
(212) 947-1665

**ЯКЩО ВИ
ХОЧЕТЕ**

- ❖ ошаджувати гроші на вищі відсотки
- ❖ позичати гроші на менші відсотки
- ❖ мати приємну та професійну обслугу своєю рідною мовою
- ❖ розпочати кредитну історію з VISA CARD
- ❖ переслати гроші через Western Union
- ❖ для зберігання цінних паперів ви можете використовувати „safe deposit boxes“

**УКРАЇНСЬКА
ПРАВОСЛАВНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА**

**ПОЛАГОДИТЬ
ВСІ ВАШІ ФІНАНСОВІ СПРАВИ**

Головне бюро:

215 Second Ave. (between 13th & 14th St.), New York, NY 10003
Tel.: 212 533-2980 • Fax: 212 995-5204

Філії у Нью-Джерзі:

35 Main St., S. Bound Brook, NJ 08880
Tel.: 732 469-9085
691 Roosevelt Ave., Carteret, NJ 07008
Tel.: 732 802-0480

**ROCHESTER UKRAINIAN
FEDERAL CREDIT UNION**

**9.75% VISA
BALANCE TRANSFER**

**TRANSFER YOUR OUTSTANDING BALANCES
to a Rochester Ukrainian Federal Credit Union
LOW INTEREST CREDIT CARD**

Don't pay more than you have to. Call one of our service representatives and find out how you can consolidate your credit cards and receive significant savings with our low rate VISA card

**Only on new balance transfers, July 1, 2000 - November 30, 2000 for qualified members.*

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА СПІЛКА**

824 Ridge Rd. East Rochester NY 14621
(716) 544-9518 • Fax (716) 338-2980
Toll Free (877) 968-7828 • www.rufcu.org

**УНСоюз
уділяє
своїм членам**

- Перші гіпотечні позички (мортгеджі) на купно власного дому
- На 1 до 3 родинні доми, де живе власник
- По доступних відсотках

**Не пропустіть доброї нагоди! Не чекайте!!!
Потелефонуйте сьогодні:**

(800) 253-9862 додаткове число **3036**

**ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА
ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!**

Не стало майстра бандури

св. п. Петро Гончаренко

19 вересня ц. р. відійшов у вічність довголітній голова і адміністратор капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка, Петро Гончаренко. На похоронах, які відбулися 25 вересня в Бавнд-Бруці були присутні мистецький керівник капелі Олег Махлай, голова капелі Анатолій Мурга і члени капелі з Нью-Йорку, Філадельфії, Торонто та інших довколишніх міст східної Канади і США.

Побратими спочилого, члени Капелі бандуристів імени Тараса Шевченка, складають щире і глибоке співчуття його родині в Америці і вдома, в Україні.

Петро Гончаренко народився 11 грудня 1910 року в селі Ольшаниці на Київщині. Від народження він любив музику, і коли в 12 років вперше побачив бандуру, то так нею захопився, що вирішив сам збудува-

ти цей чарівний інструмент.

Свою першу бандуру він створив з допомогою батька і брата Олександра, але опанував гру на ній сам особисто, без їхньої допомоги.

До капелі бандуристів Петро Гончаренко вступив в Німеччині в 1945 році, де виявив себе і як співак, і як майстер бандур. Від 1945 до 1949 року брати Гончаренки зробили понад 50 бандур для капелі і хору М. Леонтовича.

В 1949 році Петро Гончаренко, разом з капелою, емігрував до США і оселився в Дітроїті. В цей час він був обраний головою капелі і адміністратором. За час свого головування від 1949 до 1989 року він організував 34 концертних подорожей і понад 550 концертів, включаючи європейську подорож 1958 року та австралійські гастролі 1980 року.

Він підтримував кобзарські табори, щоб забезпечити приплив майбутніх кадрів з бандури і співу. Завдяки його зусиллям до лав майстрів бандури включилися Юхим Приймак, Павло Степовий, Василь Гірич і Василь Ветцел, останній ще по сьогоднішній день будує випробувані хроматичні гончаренківські бандури.

У 1992 році Міністерство культури України присвоїло Петрові Гончаренку звання Заслуженого артиста України.

Зі смертю Петра Гончаренка Капеля бандуристів втратила не тільки бандуриста, майстра бандури, соліста і довголітнього адміністратора нашого ансамблю, але й корифея капелі і кобзарського мистецтва. Він жив капелею і не відомо, чи капеля вижила б цих півстоліття без нього.

Анатолій Мурга

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 26 жовтня 2000 р. відійшов у вічність на 89-му році життя найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п. ГРИГОРІЙ АЛЕКСАНДРОВИЧ ГУРА

Нар. 5 липня 1912 р. на Харківщині,
був доброю вдачею, допомагав ближнім.

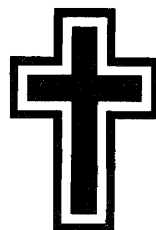
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у понеділок, 30 жовтня 2000 р. у Церкві-Пам'ятнику св. Андрія, а відтак похоронений на місцевому цвинтарі св. Андрія Первозваного у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишилися:

дружина – ЮЛІЯ
доньки – НІНА з родиною
– ТАМАРА з родиною
син – АЛЕКС з родиною

Вічна йому пам'ять!

Найближчий приятель М. КОНИК

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 26 жовтня 2000 р. на 43-му році, відійшов у вічність мій найдорожчий БРАТ

бл. п. ІВАН ОЗОРОВСЬКИЙ

ПОХОВАНИЙ в Бостоні з внуком Флойдом, що помер на 4-ому місяці життя в 1995 р.

Прибиті важким горем:

дружина – ДЖЕН
діти – ШОНА, МИХАЙЛО і СИКОЯ
внуки – МИСТІ і її сестричка
сестра – ОЛЬГА з чоловіком РОМАНОМ ГВИНОМ
сестринки – ТАНЯ і НІНА КРИХ

Вічна йому пам'ять!

ADVERTISING RATES FOR THE UKRAINIAN WEEKLY

(Published in English on Sundays)

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED
ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION: FRIDAY NOON.

All general advertising: 1 inch, single column \$12.00
Fraternal and community advertising: 1 inch, single column \$7.50
FOUR-PAGE CENTERFOLD PULLOUT \$2,900.00

 7 1/2" X 2c \$165.00	 14 1/2" X 1c \$165.00					
 3 5/8" X 4c \$165.00	 7 1/2" X 1c \$85.00	 3 5/8" X 2c \$85.00	 1 3/16" X 4c \$85.00	 7 1/2" X 4c \$310.00	 14 1/2" X 2c \$310.00	 14 1/2" X 4c \$600.00

ADVERTISING RATES FOR SVOBODA

(Published in Ukrainian on Fridays)

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY WEDNESDAY NOON
ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION.
OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 9 A.M.
OF THE WEDNESDAY THE PAPER IS PRINTED

All general advertising: 1 inch, single column \$12.00
Fraternal, personal and community advertising: 1 inch, single column \$7.50

 7 1/2" X 2c \$165.00	 14 1/2" X 1c \$165.00					
 3 5/8" X 4c \$165.00	 7 1/2" X 1c \$85.00	 3 5/8" X 2c \$85.00	 1 3/16" X 4c \$85.00	 7 1/2" X 4c \$310.00	 14 1/2" X 2c \$310.00	 14 1/2" X 4c \$600.00

Quantity discounts:
1-9 ads \$12.00 per inch/Sc
10 or more ads 20% discount
24 or more ads 25% discount
52 ads 30% discount

NOTE:

1. A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
2. All advertising correspondence should be directed to: Mrs. Maria Oscislawski
Advertising Manage. Tel.: (973) 292-9800 ext. 3040
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.
3. Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

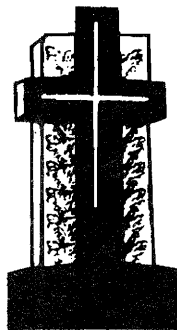
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАІСА ХЕЙЛИК, власник
(908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ
ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ
СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА
В ГАМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ

За мову і зміст
посмертних оголошень
і подяк редакція не відповідає

Ділимося сумною вісткою, що несподівано, відійшла у вічність 6 жовтня 2000 р. на 80-му році свого життя, наша МАМА, БАБУСЯ, ТЕТА І ПРИЯТЕЛЬКА

бл. п.

ГЛІКЕРІЯ СЛАБІЦЬКА (з ЯРЕМКІВ)

нар. у Жапалові, біля Ярослава, на Засянню.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 10 жовтня 2000 р. в церкві св. Духа у Брукліні, Н.Й. і 15 жовтня 2000 р. у каплиці св. Івана Хрестителя на оселі "Ворохта", біля Вейл Пиркинз, Квебек та на цвинтарі у Мансонвил, Квебек.

В глибокому смутку залишені:

- сини – ІГОР
– РОСТИСЛАВ з дружиною УЛЯНОЮ і синами ЮРІЄМ та СТЕФАНОМ
брат – ВАСИЛЬ БАХІР з родиною
братова – ГАЛЯ ЯРЕМКО з родиною
швагрова – МАРІЙКА ОПРИСКО з родиною
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Польщі і Україні.

Вона прикрасила наше життя.

Вічна їй пам'ять!

Зі смутком ділимося вісткою, що 2 листопада 2000 р., по довгій і важкій недугі, з волі Всевишнього на 84-му році життя помер, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, наш найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

бл. п.

мгр РОМАН ЛАПІЧАК

нар. в Лашках Мурованих, Галичина.

По війні емігрував з дружиною до Америки, де крім заробіткової праці, працював в українських установах: Самопомочі, в Земляцтві Перемищина та був довголітнім секретарем 27 Відділу УНС.

У глибокому смутку:

- дружина – ІРЕНА
син – ВІКТОР
доня – ХРИСТИНА
швагрова – ЛЮБА ЛЕСЬКО з чоловіком МИХАЙЛОМ
родини – ЦЕГЕЛЬСЬКИХ, ЛЕСЬКОВИХ, СВІТЛИЧНИХ, СТОКОТЕЛЬНИХ і ДЗІМАНІВ
родина в Україні, Австралії та Польщі.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися:

ПАРАСТАС – у похоронному заведенні Литвин і Литвин, Юніон, Н. Дж., опісля до церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж., а відтак на український православний цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що вночі з 8 на 9 листопада 2000 р. відійшла у вічність після довгої і тяжкої хвороби

бл. п.

ІВАННА СОЛТИС з дому ПОГОРЕЦЬКА

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – у вівторок, 14 листопада з церкви св. Володимира у Гемпстед, Н.Й., (год. 10:30 ранку) на цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Горем прибиті:

- муж – д-р ЮРІЙ СОЛТИС
донька – ЛІДА БЕЛЕНДЮК з чоловіком АРТУРОМ
внучка – ОКСАНА БЕЛЕНДЮК
дружина брата – ВІРА ПОГОРЕЦЬКА
сестра мужа – МАРІЯ СТУПНИЦЬКА з чоловіком ТЕОДОРОМ
племінники і племінниці – д-р АНДРІЙКА ДАНИЛЮК з чоловіком д-ром АНДРІЄМ і дітьми Стефаном та Катєю
– ІВАНКА ГОНЗАЛЕС з чоловіком ГЕРІ та дітьми ДАНІСЛОЮ і ТОМАСОМ
– ДАНИЛО ПОГОРЕЦЬКИЙ
– БОРИС СТУПНИЦЬКИЙ з дружиною КІМ та дітьми ДЖЕСИКОЮ, ЯРЕМОЮ та НАТАНОМ
– ЮРІЙ СТУПНИЦЬКИЙ з дружиною ЛАРИСОЮ
та ближча і дальша родина в Америці та Україні.

Вічна їй пам'ять!

ЗЕМЛЯЦТВО „ПЕРЕМИЩИНА“ ЗДА з жалем повідомляє, що 2 листопада 2000 р. відійшов у вічність

бл. п.

мгр РОМАН ЛАПІЧАК

довголітній член земляцтва, колишній її голова.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 4 листопада 2000 р.

Похований на українському цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна йому пам'ять!

УПРАВА ЗЕМЛЯЦТВА „ПЕРЕМИЩИНА“

Ділимося сумною вісткою, що 10 листопада 2000 р. після довгої і важкої недуги з волі Всевишнього відійшов у вічність наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

бл. п.

ДМИТРО ДИДИК

заслужений союзовець, довголітній секретар 170 Відділу Українського Народного Союзу в Джерзі Ситі, Н.Дж. і голова Надгрудзонської Округи УНС, активний член УККА та ООЧСУ, зразковий громадянин США та вірний український патріот.

ПАНАХИДУ ВІДПРАВЛЕНО 12 листопада у похоронному заведенні Hansen у Фініксі, Арізона.

ПОХОРОН відбувся 13 листопада з української католицької церкви Успення Пресвятої Богородиці у Фініксі на цвинтар Paradise Memorial Garden, Скотсдейл, Арізона.

У глибокому смутку, горем прибиті, залишилися:

- дружина – МАРІЯ
син – МИХАЙЛО
дочка – АНЯ з мужем ЮРІЄМ ПЕТРЕНКОМ
онуки – МАРКІАН з дружиною ДЕБІ
– ДАНИЛО з дружиною ГЕДДЕР
правнуки – АЛЕКСАНДЕР, БІЯНКА, МЕЙСОН
свати – ГАЛИНА і РОМАН ПЕТРЕНКИ
та ближча і дальша родина в США, Україні та Польщі.

Замість квітів на свіжу могилу Покійного, просимо складати пожертви на: Ukrainian Orphans Aid Society, c/o A. Dydyk-Petrenko 137 Crystal Spring Dr., Ashton, MD 20861.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов у вічність мій найдорожчий МУЖ

бл. п.

д-р РОМАН ГНАТІВ

5 грудня 1999 р.

Складаю щирю подяку рідним, друзям і знайомим за участь в похоронних відправах, за листовні та телефонічні співчуття, пожертви на Служби Божі, квіти та добродійні цілі.

Складаю щирсердечну подяку Парохові Богданові Лукову і о. Леонідові Малькову, церква св. Івана Хрестителя в Ньюарку, о. Блажейовському з Риму, о. Ігореві Ковальчукові зі Львова, о. Джонови Стекові з Перт Амбой, Н.Дж. за відслушення Служби Божої і Панахиди в похоронному заведенні та прощальну проповідь в церкві св. Івана Хрестителя.

Також щиро дякую о. Франкові Шадякові, Саскатун, Канада за щирі молитви за душу Покійного.

ПОЖЕРТВИ НА СЛУЖБИ БОЖІ зложили:

СЧВВ, Бернанда в каплиці Василіянок, Ігор і Стефа Заяць, д-р П. Кудіба.

ДЛЯ ДІТЕЙ У ЧОРНОБІЛІ:

Ліда і Богдан Гайдучки.

НА ПОТРЕБИ СІРИТ В УКРАЇНІ:

Ігор і Неля Геруси.

НА ПЛАСТ:

Роман і Ірина Левицькі.

НА УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ШКОЛУ В НЬЮАРКУ:

Тарас Бурковський, Ірина Гнатів, д-р Джордж Шмидт.

MEMORIAL SLOAN KETTERING CANCER CENTER:

Петро Радомський.

У глибокому смутку

дружина ІРИНА ГНАТІВ
та родина з Америки й України.

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ХОЧЕТЕ КУПИТИ ХАТУ?
Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА
VASYL KAVATSIUK
SALES REPRESENTATIVE

MORRIS PLAINS
PARSIPPANY OFFICE:
1625 STATE ROUTE 10
MORRIS PLAINS, NJ 07950
OFF: (973) 984-1400, Ext. 3603
EVES: (908) 790-9240
PAGER: (973) 817-1340 • FAX: (973) 984-4075

Weichert Realtors®
Ask About Weichert's
One-Stop Shopping Services

ARCA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

EUROPEAN WOODART CORPORATION

Потребує досвідчених майстрів з художньої
обробки дерева, а також художника-дизай-
нера з досвідом проектування та виготов-
лення меблів. Добра платня, цікава робо-
та, україномовний колектив. Знаходимося
на сонячному півострові – Флорида.

Василь Бойчук
Тел.: (904) 740-7740
або вечором 1 (407) 574-7796

АНДРІЙ ВОРОБЕЦЬ
Професійний продавець
забезпечення УНС
ANDRE WOROBEZ
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
9 Bayard Pl., Newark, NJ 07106
Tel.: (973) 292-9800 ext. 3055
Fax: (973) 292-0900
e-mail: aworobec@hotmail.com

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат

З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ,
ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА

Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашингтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.: (908) 789-1870; (732) 627-0517

Фірма „КАРПАТИ“

Переробляє хати, пивниці, направляє да-
хи, виконує цементні роботи, переробляє ла-
знички, малює назовні і всередині. вико-
нує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: (718) 937-6821
Beeper (917) 491-6150

UKRAINE-PAC
(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2000 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

ВАРКА БАЧИНСЬКА
Професійний продавець
забезпечення УНС
BARBARA BACHYNSKY
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
101 East 16th St., apt. 2E,
New York, NY 10003
tel.: 212-533-0919

ЕМИГРАЦІЙНЕ ПРАВО
ТЕТЯНА Б. ДУРБАК
АДВОКАТ
можливі послуги українською мовою

101 Columbia Street, Albany,
NY 12210
Tel. (518) 433-0580
Fax (518) 427-1562
e-mail: tdur@capital.net

ФІРМА „МІСТ“

Забираємо посилки
з вашого дому 24 години
Україна – найнижчі ціни!
(973) 460-4302 • 1-888-633-7853

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Київ – 459 дол. + tax
(round trip)
339 дол. + tax (one way)
Нью-Йорк/Львів – 529 дол. + tax
(one way)
399 дол. + tax (one way)
Restrictions Apply

250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

MARIA C. WYNNYK-GERULA
SALES ASSOCIATE

1996-98 NJAR Million Dollar Club
1999 NJAR Million Dollar Club Silver Level

(973) 778-5168 Ext. 150
Fax: (973) 778-9307
Res.: (973) 773-4481
Pager: (973) 458-2397

**RESIDENTIAL
BROKERAGE**
789 Clifton Ave.
Clifton, NJ 07012

COLDWELL BANKER Independently Owned and Operated
By NRT Incorporated

КРАМНИЦЯ „ІКОН“
Продаємо ікони, українські
сувеніри, направляємо і продаємо
годинники і ювелірні речі.
Тел.: (212) 982-3488
230 E 14th St. New York, NY 10003
Відкрита від 12-ої до 6-ої веч.

Calls to UKRAINE
22.9¢/min
Any time

Great domestic rates. Great rates to other countries. We
also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 15¢/min.

For info call Long Distance POST:
1-800-449-0445
WWW.LDPOST.COM

Понад 30,000 читачів
тижнево дивиться
на реклами!
**ОГОЛОШУЙТЕСЯ!
ЦЕ ПРАЦЮЄ!**

КАРПАТИ
СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА
FAST GUARANTEED DELIVERY
Export-Import

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com

КАРПАТИ
TRAVEL

Пам'ятайте, як посилати чи літати – то тільки через знану у світі фірму КАРПАТИ!

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
протягом кількох хвилин
Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Європи
Швидко, надійно, за найнижчими цінами!

MONEY TRANSFERRING
just in a few minutes!
Hand to hand delivery
to Ukraine, CIS and Eastern Europe

Для прикладу/For example:

Сума Amount	Оплата Fee	Сума Amount	Оплата Fee
\$100	\$12	\$1,000	\$65
\$200	\$20	\$2,000	\$110
\$300	\$27	\$5,000	\$210
\$500	\$40	\$10,000	\$390

Пропонуємо доставку до рук адресата за
додаткову оплату залежно від регіону.
Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення
та за детальнішою інформацією.

**Найкращі ціни
на квитки**
на всі авіалінії світу

**The Best
Prices on
All Airline Tickets**

Запрошення до Канади та США
Invitations for Visitors to Canada and USA

Візи до України, Польщі та Росії
Visas to Ukraine, Poland and Russia

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді
Medical Insurance for Visitors in Canada

МИ ГАРАНТУЄМО:

Вчасну доставку пачок
та харчових наборів з каталогів

Доставу до України
сільськогосподарської техніки

WE GUARANTEE:

Delivery of Parcels and
Food Packages from catalogues

Delivery of Agricultural
Equipment to Ukraine